

ระบบบริหารราชการของ
สาธารณรัฐสังคมนิยม

เวียดนาม

โครงการสื่อการเรียนรู้ “อาเซียน ぐる”
(Learning Package)

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.

ระบบบริหารราชการของ
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ระบบบริหารราชการของ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)
47/111 ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2547 1000
โทรสาร 0 2547 1108

หัวหน้าโครงการ : รศ.ดร.จิรประภา อัครบวร

ที่ปรึกษาโครงการ : นายสุรพงษ์ ชัยนาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบราชการใน ASEAN

นักวิจัย : นางสาววิภาวี อัครบวร
นางสาววรรณพรพรชศรีณ์ ตรียะเกษม

บรรณาธิการ : ดร.ประยูร อัครบวร

ผู้ประสานงานและตรวจทานคำผิด : นางสาวเยาวนุช สุมน

เลขมาตรฐานประจำหนังสือ : 978-616-548-149-6

จำนวนพิมพ์ : 5,400 เล่ม

จำนวนหน้า : 200 หน้า

พิมพ์ที่ : กรกนกการพิมพ์

คำนำ

สำนักงาน ก.พ. ในฐานะองค์การกลางด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ภาครัฐ และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตามแผนงานการจัดตั้งประชาคม สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากร บุคคลในระบบราชการ

จากการดำเนินการที่ผ่านมาแม้ว่าสำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการจัดอบรม หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่ข้าราชการหลายครั้ง แต่ก็ ยังไม่ครอบคลุมบุคลากรภาครัฐซึ่งมีจำนวนมากกว่า 2 ล้านคน สำนักงาน ก.พ. จึงเห็นควรพัฒนาชุดการเรียนรู้ “อาเซียน กูรู” เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบราชการ ซึ่งมีความหลากหลายของประเทศสมาชิก อาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ให้แก่บุคลากรภาครัฐซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ การปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ

ทั้งนี้ทางสำนักงาน ก.พ. จึงทำความร่วมมือกับสถาบันบัณฑิตพัฒน- บริหารศาสตร์ (นิด้า) จัดทำหนังสือเรื่อง “ระบบบริหารราชการของประเทศ อาเซียน” เพื่อเสริมทักษะความรู้เกี่ยวกับการบริหารราชการให้แก่บุคลากร ภาครัฐทุกระดับ หวังว่าท่านผู้อ่านคงได้รับความรู้และเพลิดเพลินไปกับ หนังสือชุดนี้

สำนักงาน ก.พ.

ข้อคิดจากบรรณาธิการ

หนังสือเรื่อง “ระบบบริหารราชการของประเทศอาเซียน” เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมทักษะความรู้แก่ข้าราชการไทย เพื่อเรียนรู้และเข้าใจระบบการบริหารงานภาครัฐของประเทศต่างๆ ในอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ในการติดต่อประสานงานกับข้าราชการของประเทศเหล่านี้ในอนาคต

โดยรูปแบบของหนังสือได้ให้ความรู้ให้ผู้อ่านตั้งแต่ประวัติ ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศ วิสัยทัศน์ รวมถึงความเป็นมาของระบบราชการ นโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ระบบราชการของประเทศเหล่านี้คือเนื้อหาในส่วนของยุทธศาสตร์และภารกิจของแต่ละกระทรวง ระบบการพัฒนาข้าราชการ ท้ายเล่มผู้เขียนได้รวบรวมกฎหมายสำคัญที่ควรรู้ และลักษณะเด่นของระบบราชการที่น่าเรียนรู้ไว้ได้อย่างน่าสนใจ

หนังสือระบบบริหารราชการของประเทศในอาเซียนทั้ง 10 นี้ อาจมีเนื้อหาแตกต่างกันไปบ้าง เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของบางประเทศได้ด้วยข้อจำกัดด้านภาษา และบางประเทศยังไม่มีการจัดทำยุทธศาสตร์ของราชการกระทรวง ทางคณะผู้จัดทำหนังสือหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนในการติดต่ออาวรงค์ความรู้ภาครัฐให้แก่ข้าราชการไทยไม่มากนักน้อย สุดท้ายต้องขอขอบคุณเจ้าของรูปภาพและเว็บไซต์ที่ช่วยกันเผยแพร่ให้อาเซียนเป็นหนึ่งเดียวร่วมกัน

ดร.ประยูร อัครบวร
บรรณาธิการ

สารบัญ

1.ประวัติและข้อมูลประเทศและรัฐบาลโดยย่อ	9
1.1 ประวัติและข้อมูลประเทศโดยย่อ	10
1.1.1 ข้อมูลทั่วไป	10
1.1.2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	14
1.1.3 ประวัติศาสตร์	17
1.1.4 ลักษณะประชากร	23
1.1.5 ข้อมูลเศรษฐกิจ	24
1.1.6 ข้อมูลการเมืองการปกครอง	26
1.1.7 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม	29
1.1.8 โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค	32
1.1.9 ระบบสาธารณสุข	43
1.1.10 ระบบการศึกษา	44
1.1.11 ระบบกฎหมาย	46
1.1.12 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม	47
1.2 ประวัติและข้อมูลรัฐบาลโดยย่อ	49
2.วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์	53
2.1 วิสัยทัศน์	54
2.2 เป้าหมาย	54
2.3 ยุทธศาสตร์	55
3.ประวัติความเป็นมาของระบบราชการ	59
3.1 การปฏิรูประบบราชการ	60
3.2 ระบบราชการภายใต้การเมืองการปกครอง	64

4.ภาพรวมของระบบราชการ	67
4.1 รัฐบาล นโยบายรัฐบาล และนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	68
4.2 จำนวน และรายชื่อกระทรวงพร้อมที่ติดต่อ	89
4.3 จำนวนข้าราชการทั่วประเทศ พร้อมคุณลักษณะหลัก หรือคุณลักษณะหลักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	96
4.3.1 จำนวนข้าราชการทั่วประเทศ	96
4.3.2 คุณลักษณะหลักของข้าราชการ	98
4.3.3 คุณลักษณะหลักของข้าราชการในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน	98
5.ยุทธศาสตร์ และภารกิจของแต่ละกระทรวงและหน่วยงานหลัก ที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับ ASEAN	101
5.1 ยุทธศาสตร์ และภารกิจของแต่ละกระทรวง	102
5.2 หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับ ASEAN	122
6.ระบบการพัฒนาข้าราชการ	131
6.1 ภาพรวมของการพัฒนาข้าราชการ	132
6.2 วิธีพัฒนาข้าราชการ	132
6.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาข้าราชการ	142
7.กฎหมายสำคัญที่ควรรู้	157
7.1 กฎระเบียบข้าราชการ	158
7.2 กฎหมายแรงงาน	162
7.3 กฎหมายเข้าเมือง	173
7.4 กฎหมายอื่นๆ ที่ควรรู้	175
8.ลักษณะเด่นของระบบราชการที่น่าเรียนรู้	179
บรรณานุกรม	191

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	แผนที่ประเทศเวียดนาม	14
ภาพที่ 2	จักรพรรดิ เบาใต้	18
ภาพที่ 3	ประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม	20
ภาพที่ 4	นายพล เหงียน วัน เทียว	21
ภาพที่ 5	เส้นทางการคมนาคมขนส่งทางรถไฟ ของเวียดนาม	34
ภาพที่ 6	เส้นทางการคมนาคมขนส่งทางอากาศ ของเวียดนาม	41
ภาพที่ 7	โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม	51
ภาพที่ 8	ข้าราชการเวียดนามใน ยุคสมบูรณาญาสิทธิราช	60
ภาพที่ 9	ASEAN ICT Master Plan 2015	87

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	อัตราการขึ้นเงินเดือนข้าราชการ เวียดนาม พ.ศ. 2542 – 2552	160
ตารางที่ 2	สัดส่วนการจ่ายประกันสังคมและ การประกันสุขภาพระหว่างนายจ้างและ ลูกจ้างในแต่ละเดือน	167
ตารางที่ 3	อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนามระหว่าง พ.ศ.2551-2555	172

1

ประวัติและข้อมูลประเทศ และรัฐบาลโดยย่อ

1.1 ประวัติและข้อมูลประเทศโดยย่อ

ประเทศเวียดนามเป็นประเทศที่ผ่านสงครามอันยาวนาน แต่เป็นเพียงไม่กี่ประเทศที่ไม่ทิ้งการศึกษาระหว่างการทำสงครามและหนึ่งในแฉกดาวของเวียดนามบ่งบอกถึงการเคารพคนมีความรู้ เวียดนามจึงเป็นประเทศในกลุ่มในอาเซียนที่น่าสนใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อประเทศอย่างเป็นทางการ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
(The Socialist Republic of Vietnam)

เมืองหลวง
พื้นที่

ฮานอย (Hanoi)

มีพื้นที่ 329,247 ตารางกิโลเมตร มีรูปร่างเป็นรูปตัวเอส (S) ลักษณะเป็นแนวยาว ตั้งอยู่ทางด้านตะวันออกของคาบสมุทรอินโดจีน มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชันระหว่างที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ทางตอนเหนือและใต้

เขตแดน

ทิศเหนือติดกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นระยะทาง 1,281 กิโลเมตร ทิศใต้ติดกับทะเลจีนใต้ ทิศตะวันตก ติดกับสปป.ลาว เป็นระยะทาง 2,130 กิโลเมตร กัมพูชาเป็นระยะทาง 1,228 กิโลเมตร และอ่าวไทย ทิศตะวันออกติดกับอ่าวตังเกี๋ยและทะเลจีนใต้

ประชากร

93.4 ล้านคน (2557) ^[24]

วันชาติ

2 กันยายน

ภาษาราชการ

เวียดนาม

ระบอบการปกครอง

ระบอบสังคมนิยม โดยมีพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม (Communist Party of Vietnam) เป็นพรรคการเมืองเดียว และมีอำนาจสูงสุด

ธงชาติ

มีชื่อเรียกโดยทั่วไปอีกชื่อหนึ่งว่า “ธงแดงดาวเหลือง” เป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้า พื้นสีแดง กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน ตรงกลางมีรูปดาวห้าแฉกสีเหลืองทอง สีแดงนั้นหมายถึงการต่อสู้เพื่อกู้เอกราช ของชาวเวียดนาม สีเหลืองคือสีของชาวเวียดนาม ส่วนดาวห้าแฉกนั้นเป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่าหมายถึงชนชั้นต่างๆ ในสังคมเวียดนาม คือ คนมีความรู้ ชาวนา กรรมกร พ่อค้า และทหาร อย่างไรก็ตาม ภายหลังการรวมชาติเวียดนามในปี พ.ศ. 2519 ความหมายในธงได้มีการอธิบายใหม่ในทางการเมืองว่า สีแดงหมายถึงการปฏิวัติโดยชนชั้นกรรมมาชีพ และดาวสีทองหมายถึงการชี้นำของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม

ตราแผ่นดิน

มีรูปแบบเช่นเดียวกับประเทศคอมมิวนิสต์อื่นๆ มีรูปดาวสีเหลืองบนพื้นสีแดง มีรูปเฟืองและรวงข้าว หมายถึงความร่วมมือกันระหว่างชาวนาและกรรมกรตามแนวคิดแบบคอมมิวนิสต์ มีลักษณะคล้ายตราแผ่นดินของเยอรมันตะวันออกและตราแผ่นดินของจีน ซึ่งถูกนำมาสร้างเป็นตราแผ่นดินของเวียดนามเหนือเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2498 เมื่อรวมชาติกับเวียดนามใต้แล้ว จึงนำมาใช้เป็นตราแผ่นดินเวียดนามเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2519

ดอกไม้ประจำชาติ

ดอกบัว (Lotus)

เป็นสัญลักษณ์ของหัวใจและความนึกคิด ทั้งยังเป็นตัวแทนของอายุยืนยาว สุขภาพชื่อเสียงและโชคดี

เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน	28 กรกฎาคม 2538
สกุลเงินตรา	ด่อง (Dong – VND)
อัตราแลกเปลี่ยน	655 ด่อง $\approx$ 1 บาท (2557) ^[1]
	21,080 ด่อง $\approx$ 1 ดอลลาร์สหรัฐ (2557) ^[1]
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	
(GDP)	320.1 หมื่นล้านดอลลาร์ (2555) ^[1]
รายได้ประชาชาติต่อหัว	
(GDP per Capita)	3,500 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี ^[1]

1.1.2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ประเทศเวียดนามเป็นอีกประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่อยู่ทางด้านตะวันออกสุดของคาบสมุทรอินโดจีน มีรูปร่างเป็นรูปตัวเอส (S) ลักษณะเป็นแนวยาว จึงทำให้ทั้งสภาพภูมิประเทศและสภาพภูมิอากาศ แตกต่างกว่าประเทศอินโดจีนอื่นๆ

ภาพที่ 1 แผนที่ประเทศเวียดนาม

ที่มา: คู่มือการค้าและการลงทุน สาธารณรัฐเวียดนาม. กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์. 2011

สภาพภูมิประเทศ

ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงกั้นระหว่างที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีลักษณะเป็นแนวยาว โดยมีความยาวจากเหนือจรดใต้ 1,650 กิโลเมตร ขนานไปตามแนวยาวของคาบสมุทรอินโดจีน และมีหมู่เกาะต่างๆ อีกนับพันเกาะเรียงรายตั้งแต่อ่าวตังเกี๋ยไปจนถึงอ่าวไทย

เวียดนามมีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ ที่ราบลุ่มแม่น้ำแดงอยู่ทางตอนเหนือและที่ราบลุ่มแม่น้ำโขงอยู่ทางตอนใต้ และตอนเหนือของประเทศมีที่ราบสูง มีภูเขาฟาน ซี ปัง (Phan Xi Pung) ซึ่งเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในอินโดจีน มีความสูงถึง 3,143 เมตร (10,312 ฟุต) ตั้งอยู่ในจังหวัดเล้าไค

ลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดการแบ่งเขตเป็น 3 ภาค ดังนี้

- **ภาคเหนือ** มีภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขาสูง มีแม่น้ำกุง (Cung) ซึ่งไหลไปบรรจบกับแม่น้ำแดงเกิดเป็นสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแดง (Red River Delta) ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

- **ภาคกลาง** ยังมีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่มากมาย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงซึ่งเต็มไปด้วยหินภูเขาไฟ หาดทราย เนินทราย และทะเลสาบ เป็นเขตพื้นที่ป่าไม้สำคัญที่สุดของเวียดนาม สภาพภูมิอากาศค่อนข้างร้อนตลอดปี และมีเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม – ตุลาคม) และฤดูแล้ง (เดือนตุลาคม – เมษายน)

- **ภาคใต้** มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และมีที่ราบลุ่มสำคัญ คือ บริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (Mekong River Delta) หรือที่รู้จักกันในชื่อ “กู่ลองยาง” (Cuu Long Giang) ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกสำคัญ ขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนาม

สภาพภูมิอากาศ

เวียดนามเป็นเขตร้อนชื้น ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกเปิดโล่ง รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ทำให้มีโอกาสรับลมมรสุมและพายุหมุนเขตร้อน จึงมีฝนตกชุกในฤดูหนาวโดยฝนจะตกตลอดปี เนื่องจากได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีความชื้นประมาณร้อยละ 84 ตลอดปี และมีอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่ 5 - 37 องศาเซลเซียส ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีความแตกต่างด้านภูมิอากาศอย่างมากระหว่างเวียดนามภาคเหนือและภาคใต้

เวียดนามทางตอนใต้ มีภูมิอากาศคล้ายแถบเส้นศูนย์สูตร มีอุณหภูมิเฉลี่ยคล้ายประเทศไทย คือ ประมาณ 27 - 30 องศาเซลเซียส และมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน (เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม) และฤดูร้อน (เดือนพฤศจิกายน - เมษายน)

เวียดนามทางตอนเหนือ มีอุณหภูมิแตกต่างกันอย่างมากระหว่างช่วงร้อนที่สุดและหนาวที่สุด โดยมี 4 ฤดู คือ ฤดูใบไม้ผลิ (เดือนมีนาคม - เมษายน) อุณหภูมิระหว่าง 17 - 23 องศาเซลเซียส ฤดูร้อน (เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม) อุณหภูมิระหว่าง 30 - 39 องศาเซลเซียส ฤดูใบไม้ร่วง (เดือนกันยายน - พฤศจิกายน) อุณหภูมิระหว่าง 23 - 28 องศาเซลเซียส ฤดูหนาว (เดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์) อุณหภูมิระหว่าง 7 - 16 องศาเซลเซียส ^[2]

1.1.3 ประวัติศาสตร์

เวียดนามเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ของการต่อสู้อันยาวนาน เริ่มตั้งแต่การก่อตั้งเป็นประเทศในนามของอาณาจักรวันลาง เมื่อประมาณ 3,000 ปีก่อนคริสตกาล ในบางครั้งมีการแบ่งแยกออกเป็นอาณาจักรเล็กๆ และในบางครั้งก็กลับมารวมกันได้อีก จนกระทั่งตกอยู่ภายใต้การปกครองของจีน ตั้งแต่ 111 ปีก่อนคริสตกาล จนถึงปี พ.ศ. 1481 (ค.ศ. 938) จึงได้รับอิสรภาพจากจีน และมีการตั้งราชวงศ์ต่างๆ ขึ้นมาปกครองประเทศ แต่ก็ยังมีการรบพุ่งกันเองระหว่างตระกูลใหญ่ รบกับจีนเป็นครั้งคราว รวมทั้งพวกจามปาและเขมรด้วยพร้อมกัน จนกระทั่งเหงียนอันห์สามารถรวบรวมอาณาจักรเป็นหนึ่งเดียวกันได้ และตั้งราชวงศ์เหงียนขึ้นปกครองเวียดนาม ในปี พ.ศ. 2345 (ค.ศ. 1802) โดยความช่วยเหลือจากไทยสมัยรัชกาลที่ 1 และฝรั่งเศสสถาปนาเหงียนอันห์เป็นจักรพรรดิyalong

ปี พ.ศ. 2405 (ค.ศ. 1862) ฝรั่งเศสบุกโจมตีไซ่ง่อน จักรพรรดิที่โตเด็ก เช่นสัญญายอมแพ้และตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศส ช่วงปี พ.ศ. 2483 – 2497 (ค.ศ. 1940 – 1954) โฮจิมินห์นำประชาชนต่อสู้กับฝรั่งเศสและพยายามกลับมามีอิทธิพล ทำให้เกิดสงครามระหว่างฝรั่งเศสกับเวียดนาม ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง กองกำลังเวียดนามใต้พามวลชนลุกขึ้นสู้ในทุกหัวเมืองของเวียดนามในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2488 (ค.ศ. 1945) เรียกกันว่า “การปฏิวัติเดือนสิงหาคม” และได้รับชัยชนะ โฮจิมินห์ได้รับตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรก และได้มีการเลือกตั้งทั่วประเทศ แต่ในปี พ.ศ. 2489 ฝรั่งเศสก็อ้างสิทธิ์กลับเข้ามาครอบครองอีกครั้ง

จนถึงปี พ.ศ. 2497 (ค.ศ. 1954) ฝรั่งเศสพ่ายแพ้แก่กองกำลังเวียดนามที่ค่ายเดียนเบียนฟู และมีการทำสนธิสัญญาเจนีวา สงบศึกที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ผลการเจรจาสงบศึกตกลงว่าฝรั่งเศสต้องให้อเอกราชแก่เวียดนาม และประเทศเวียดนามจะต้องแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยเส้นขนานที่ 17 องศาเหนือ โดยเวียดนามเหนืออยู่ภายใต้การปกครองของโฮจิมินห์ และเวียดนามใต้อยู่ภายใต้การปกครองของจักรพรรดิเบาใต้ ซึ่งต่อมาพระองค์ทรงแต่งตั้งนักชาตินิยม คริสต์นิกายโรมันคาทอลิกคือ โง ดินห์ เดียมเป็นนายกรัฐมนตรี

ภาพที่ 2 จักรพรรดิ เบาใต้

ในปี พ.ศ. 2498 โง ดินห์ เดียม ได้จัดการลงประชามติเพื่อขับไล่ พระจักรพรรดิเบาไต้ออกจากราชบัลลังก์และเปลี่ยนมาใช้ระบอบ สาธารณรัฐโดยเขาเป็นประธานาธิบดี พระองค์จึงต้องสละราชบัลลังก์ อีกครั้งและลี้ภัยไปที่ปารีสและพำนักอยู่ที่นั่นตลอดพระชนม์ชีพ

การปกครองของประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม เป็นการปกครองแบบ ครอบครั้ว โดยมี โง ดินห์ นู น้องชายเป็นที่ปรึกษาของประธานาธิบดี ส่วนน้องสะใภ้ (มาตาม นู หรือ จัน เล ชวน) เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ ในเรื่องต่างๆ ช่วงนี้มีการปราบปรามประชาชน ผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง ทางด้านการเมืองและศาสนาอย่างหนัก ขณะเดียวกันผู้คนในชาติก็มีความแตกแยกทางความคิด และมีการดึงเอาศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับ มีการจำกัดการกระทำพิธีทางศาสนาพุทธในวันสำคัญต่างๆ ซึ่งประชาชน ชาวเวียดนามได้ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จนเหตุการณ์แตกหัก ในวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2506 หลวงพ่อ ทิด กว่าง ดี๊ก (Hòa thượng Thích Quảng Đức) ได้ตัดสินใจปลีชีพเพื่อประท้วง โดยการจุดไฟเผา

ตัวเอง และมรณภาพด้วยความสงบ เหตุการณ์ก็คงไม่มีอะไรมาก ถ้า มาตาม นู ไม่ออกมาให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวว่า “วันนี้มีคนหัวล้าน หน้าโง่จุดไฟเผาตัวเองเพื่อทำบาร์บีคิว” ซึ่งโหมความเกลียดชังและโกรธแค้นให้แก่ชาวพุทธในเวียดนามออกมาต่อต้านรัฐบาลมากขึ้น

ภาพที่ 3 ประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม

ประกอบกับการที่ประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม เป็นคนหัวแข็ง ไม่เชื่อฟังคำสั่ง และไม่ทำตามนโยบายสงครามต่อต้านคอมมิวนิสต์ ตามแบบฉบับอเมริกา จึงถูกรัฐประหารยึดอำนาจประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม ในวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 ซึ่งประธานาธิบดี โง ดินห์ เดียม และ น้องชาย ได้ถูกฆ่าตายในรถถังที่ใช้ในการหลบหนี ส่วนประธานาธิบดีใหม่คือนายพล เหงียน วัน เทียว ซึ่งสร้างภาพให้คนดูว่าเป็นนักประชาธิปไตย แต่ภายในกลับเป็นเผด็จการที่รวบอำนาจทั้งบริหาร อำนาจนิติบัญญัติไว้ในกำกับ และเล่นการเมืองแบบไม่กลัวใคร

ให้ผลประโยชน์แก่พวกพ้อง ทั้งการใช้ผลประโยชน์เข้าล่อ เพื่อหา
แนวร่วมแลงมากับการได้รับการสนับสนุนให้กับตัวเอง รวมทั้งใช้กุศโลบาย
ในการสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นกับฝ่ายตรงข้าม และ หลังจาก
ประธานาธิบดีเหียน วัน เทียว ขึ้นปกครองประเทศ สงครามระหว่าง
ชนชาติเดียวกันฆ่ากันเอง เริ่มรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ

ภาพที่ 4 นายพล เหงียน วัน เทียว

สหรัฐอเมริกาพร้อมกับอีก 7 มิตรประเทศเข้าร่วมสงครามเวียดนาม
เต็มรูปแบบ ทั้งให้การสนับสนุนทั้งเงินตรา อาวุธยุทโธปกรณ์ และกำลัง
ทหารเป็นจำนวนมาก ในช่วงการรบพุ่งที่รุนแรงในปี พ.ศ.2510 อเมริกา
ได้ส่งทหารเข้าประจำการในเวียดนามได้มากกว่า 500,000 นาย

การรบต่อเนื่องจนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2516 แม้ว่าทหารอเมริกันจะ
แข็งแกร่งเพียงใด แต่ก็ไม่อาจจะสู้รบกับสงครามกองโจร หรือสงคราม
จรยุทธ์ของเวียดกงในสมรภูมิที่ไม่คุ้นเคยได้ ทหารอเมริกันที่ถูกส่งเข้าไป
ในเวียดนามถึง 2,500,000 นาย เสียชีวิตไปกว่า 58,000 นาย บาดเจ็บ

นับ 200,000 นาย และเชื่อว่าฆ่าตัวตายจำนวนมาก เพราะทนสภาพความโหดร้ายไม่ไหว ส่งผลให้เกิดการเดินขบวนต่อต้านสหรัฐอเมริกา เพื่อป้องกันไม่ให้เหตุการณ์ลุกลามไปมากกว่านี้ จึงได้ทำสนธิสัญญาสันติภาพ (Paris Peace Accords) ในวันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2516 (ค.ศ. 1973) ณ กรุงปารีส และการมีส่วนร่วมทางทหารของสหรัฐอเมริกา ยุติลงเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2516 โดยสหรัฐอเมริกาโอนภารกิจทั้งหมดให้รัฐบาลเวียดนามใต้เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งสงครามเวียดนามยังคงดำเนินต่อไป

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) เมื่อกองทัพเวียดกงบุกเข้าถึงกรุงไซ่ง่อน (เมืองหลวงของเวียดนามใต้ในขณะนั้น) ไซ่ง่อนแตก การสู้รบสิ้นสุดลง เตือง วัน มินห์ ประธานาธิบดีเวียดนามใต้ประกาศยอมแพ้ จึงเป็นการสิ้นสุดอำนาจของสหรัฐอเมริกาในเวียดนาม โดยประเทศเวียดนามเรียกสงครามนี้ว่า “สงครามปกป้องชาติจากอเมริกัน”

วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2519 (ค.ศ. 1976) เวียดนามเหนือและเวียดนามใต้รวมเป็นประเทศเดียวกันในชื่อ “สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม” มีการปกครองแบบสังคมนิยม โดยมี “ฮานอย” เป็นเมืองหลวง และเปลี่ยนชื่อเมืองไซ่ง่อนเป็นโฮจิมินห์ซิตี้ ปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์

หลังจากได้รับเอกราชเวียดนามได้รับความช่วยเหลือจากจีนและสหภาพโซเวียต แต่ต่อมาเกิดปัญหาทำสงครามกับจีน จึงได้รับความช่วยเหลือ

ด้านต่างๆ จากสหภาพโซเวียตมาโดยตลอด แต่จากระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมแบบเวียดนามเป็นระบบเศรษฐกิจแบบนารวมหรือเป็นของรัฐไม่สามารถกระตุ้นการเพิ่มผลผลิตได้ ทำให้ระบบเศรษฐกิจของเวียดนามชะงักงัน ในที่สุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2529 รัฐบาลเริ่มใช้นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ รัฐบาลเวียดนามประกาศนโยบาย “โด่ยเหมย” (Doi Moi) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ผ่อนผันให้ประชาชนเป็นเจ้าของที่ดินได้ ทำให้ประชาชนพ้นจากสภาพความเป็นอยู่แร้นแค้น และทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และเมื่อเกิดการล่มสลายของสหภาพโซเวียตในปี พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) เวียดนามต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น จึงได้ปรับเปลี่ยนนโยบายเปิดประเทศรับการลงทุนจากต่างประเทศ พร้อมกับมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่างๆ รวมทั้งสหรัฐอเมริกา ^[6]

1.1.4 ลักษณะประชากร

เวียดนามมีประชากรทั้งหมด ณ ปี 2557 จำนวน 93.4 ล้านคน มากเป็นอันดับสามในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ และเป็นอันดับ 13 ของโลก

ชาวเวียดนามมีสัญชาติเวียดนามมากกว่า ร้อยละ 86 เป็นเชื้อชาติขิ่น (Khin) หรือเวียด (Viet) นอกนั้นเป็นชนกลุ่มอื่นๆ อีก 53 เชื้อชาติ กระจายอยู่ตามเทือกเขาและที่ราบสูง ^[7]

ชาวเวียดนามส่วนใหญ่มิ่ไม่นับถือศาสนา แต่ันับถือลัทธิต่างๆ ถึงร้อยละ 80.8 นอกจากนั้นมีการนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน ร้อยละ 9.3 คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ร้อยละ 6.7 ฮัว เฮา (Hua Hao) ร้อยละ 1.5 Cao Dai ร้อยละ 1.1 คริสต์โปรแตสแตนท์ ร้อยละ 0.5 และอิสลาม ร้อยละ 0.1 ^[3]

1.1.5 ข้อมูลเศรษฐกิจ

ภายหลังรัฐบาลใช้นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ “โด่ย เหมย” (Doi Moi) เพื่อลดการผูกขาดและรวมศูนย์ที่รัฐบาลกลาง ทั้งความพยายามปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ทำให้เศรษฐกิจของเวียดนามมีความเจริญก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัดในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2543 – 2552) มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 7.0 ต่อปี และในปี พ.ศ. 2552 มีอัตราเพิ่มร้อยละ 5

จากความสำคัญของการลงทุนจากต่างประเทศ รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายส่งเสริมให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้า โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขกฎระเบียบ เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งบริษัทธุรกิจ (Trading Company) โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถจัดตั้งบริษัทจดทะเบียนเป็นเจ้าของได้ทั้งหมด เวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศที่นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีค่าจ้างแรงงานไม่สูง

ในปี พ.ศ. 2556 มีการลงทุนจากต่างประเทศรวม 1,275 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 14,272.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศที่ลงทุนในเวียดนาม สูงสุด ได้แก่ เกาหลีใต้ สัดส่วนร้อยละ 26.3 ญี่ปุ่น ร้อยละ 21.1 จีน ร้อยละ 16 และประเทศไทยเป็นอันดับที่ 8 ร้อยละ 2.5 ในปี พ.ศ. 2557 รัฐบาลเวียดนามกำหนดเป้าหมายการเจริญเติบโตของ GDP เท่ากับร้อยละ 5.8 อัตราเงินเฟ้อร้อยละ 7

ในด้านการค้าตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2557 เวียดนามมีมูลค่าการค้ากับทั่วโลกรวม 21.48 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยเวียดนามส่งออกมูลค่า 11.46 พันล้านเหรียญสหรัฐ และนำเข้ามูลค่า 10.02 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ในส่วนของสินค้าส่งออกและนำเข้าพอสรุปได้ดังนี้

- **สินค้าส่งออก** เคมีภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์พลาสติก กระดาษ กระดาษแข็ง น้ำมันดิบ
- **สินค้านำเข้า** สินค้าเกษตรและอาหาร น้ำมันสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์ เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2554 – 2563) ซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (Modern Industrialized Country) ภายในปี พ.ศ. 2563 โดยมีระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม และ

ในขณะช่วงเวลาเดียวกัน คือ ช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2573 เวียดนามมีแนวทางยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการขยายตัวในการรักษาสิ่งแวดล้อมโลก เพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจ “สีเขียว” และช่วยยกระดับประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และลดปริมาณการปล่อยก๊าซที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเรือนกระจกต่อโลก

โดยสรุปแล้วทิศทางการพัฒนาของเวียดนามจะเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่เติบโตจากการพึ่งพิงเงินลงทุนจำนวนมาก ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลคุณภาพต่ำไปสู่เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมีคุณภาพที่อาศัยเทคโนโลยี ใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสูง และใช้ทักษะการจัดการที่ทันสมัย ^[2]

1.1.6 ข้อมูลการเมืองการปกครอง

เวียดนามปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (Communist Party of Vietnam: CPV) เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดเพียงพรรคการเมืองเดียวตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีบทบาทในการกำหนดแนวทางการจัดการทุกด้าน ทำให้เสถียรภาพทางการเมืองมีเอกภาพสูง และเวียดนามมีการกระจายอำนาจไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแต่ละจังหวัดจะมีคณะกรรมการประชาชน (Provincial People’s Committee) ทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ นโยบาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า ระบบการบริหารราชการท้องถิ่นของเวียดนาม

แบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 8 ภาค ประกอบด้วย 59 จังหวัด (Tinh) 5 นคร (Thu Do) 600 อำเภอ/เทศบาล และตำบล/หมู่บ้าน ประมาณ 10,000 ตำบล/หมู่บ้านดังนี้

- 1) ภาคเหนือฝั่งตะวันออก มี 4 จังหวัด มีชายแดนติดลาวและจีน
- 2) ภาคเหนือฝั่งตะวันตก มี 11 จังหวัด
- 3) เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำแดง มี 9 จังหวัด และ 2 นคร คือ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นเมืองหลวง และนครโฮฟองที่เป็นเมืองท่า
- 4) เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางทางตอนเหนือ มี 6 จังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดติดสปป.ลาว
- 5) เขตชายฝั่งทะเลภาคกลางตอนใต้ มี 5 จังหวัดและ 1 นคร คือ นครดานัง
- 6) เขตที่ราบสูงภาคกลาง มี 5 จังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตนี้
- 7) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 7 จังหวัด และ 1 นคร คือ นครโฮจิมินห์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าของประเทศ
- 8) ที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง มี 12 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และ 1 นคร คือ นครเกิ่นเทอ มีชายแดนติดกัมพูชา

ในแต่ละภาคยังแบ่งการบริหารออกเป็น 3 ระดับ คือ

(1) ระดับจังหวัดและเทียบเท่า มี 59 จังหวัด กับอีก 5 นคร คือ ฮานอย โฮจิมินห์ โฮฟอง ดานัง และเกิ่นเทอ ซึ่งได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการจะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน แต่ละจังหวัดจะปกครองโดยสภาประชาชน ซึ่งได้รับ

การคัดเลือกจากประชาชน สภาประชาชนจะแต่งตั้งคณะกรรมการประชาชนเพื่อทำหน้าที่บริหารงานภายในท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญ นโยบาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่บัญญัติโดยองค์กรของรัฐที่อยู่ในระดับสูงกว่า

(2) ระดับเทศบาลนครจะมีอิสระในการปกครองตนเองมากกว่า ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยตรง รวมทั้งข้าราชการจะได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากส่วนกลาง จึงมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน

(3) ระดับเมืองและเทศบาลมีประมาณ 600 หน่วย และระดับตำบลมีประมาณ 10,000 ตำบล

แผนที่เขตการปกครองของเวียดนาม

1.1.7 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

วัฒนธรรมของเวียดนาม

เวียดนามนับเป็นประเทศหนึ่งในแถบคาบสมุทรอินโดจีนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมเก่าแก่ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน และยังคงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน โดยที่เวียดนามมีความสัมพันธ์กับจีนมาก่อนการปฏิวัติระบบการปกครอง จึงทำให้ความเชื่อ ศิลปะ วิธีการดำรงชีวิต ตลอดจนประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของจีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามด้วย รวมทั้งลัทธิขงจื้อที่ให้ความสำคัญต่อการนับถือเช่นไหว้บรรพบุรุษ ลัทธิเต๋าที่สอนเรื่องความสมดุลของธรรมชาติ รวมไปถึงศาสนาพุทธนิกายมหายานที่สอนเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว ซึ่งแม้ว่ารัฐบาลคอมมิวนิสต์ของเวียดนามจะทำลายความเชื่อและศาสนาส่วนหนึ่งไปในช่วงปฏิวัติระบบการปกครอง แต่ปัจจุบันมีการผ่อนปรนมากขึ้น ชาวเวียดนามเชื่อว่าทุกหนทุกแห่งมีเทพเจ้าสถิตย์อยู่ไม่ว่าจะเป็นเทพเจ้าดิน เทพเจ้าน้ำ หรือเทพเจ้าอื่นๆ ดังนั้น นอกจากวัดในศาสนาพุทธ (จ้าว - Chua) ศาลาประชาคม (ดินห์ - Dinh) หรือแท่นบูชาจักรพรรดิในอดีต (เดน - Den) แล้ว ยังมีการตั้งแท่นบูชาเทพเจ้า (เหมียว - Mieu) กระจายอยู่โดยทั่วไป ประชาชนนิยมนำดอกไม้ธูป เทียน และผลไม้มาสักการบูชาในวันที่ 1 และ 15 ค่ำ

เมื่อสมัยที่ฝรั่งเศสเข้ามาปกครอง เวียดนามก็ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมฝรั่งเศสด้วยอย่างการนอนพักกลางวัน การสร้างตึกที่อยู่อาศัยที่ดูทันสมัย เป็นตึกสี่เหลี่ยมสไตล์โคโลเนียลที่มีให้พบเห็นมากมาย

นอกจากนี้เวียดนามยังคงรักษาวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา อย่าง การจัดงานเทศกาลสำคัญทางศาสนาของเวียดนาม เช่น

- **เต็ดเหวียนดาน (Tet Nguyen Dan)** แปลว่า “เทศกาลแห่งรุ่งอรุณแรกของปี” ที่ชาวบ้านนิยมเรียกกันสั้นๆ ว่า “เทศกาลเต็ด (Tet)” เป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุด โดยจะเริ่มต้นขึ้น 1 สัปดาห์ก่อนจะถึงวันขึ้นปีใหม่ตามจันทรคติ คือ อยู่ระหว่างปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ในวันขึ้น 15 ค่ำ ของวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ไกลเส้นศูนย์สูตรมากที่สุด ในฤดูหนาว กับวันที่กลางวันยาวเท่ากับกลางคืน (วิษุวัต) ในฤดูใบไม้ผลิ เทศกาลนี้เป็นการเฉลิมฉลองในภาพรวมทั้งหมดของความเชื่อในเทพเจ้า ลัทธิเต๋า และขงจื้อ ศาสนาพุทธ รวมถึงการเคารพบรรพบุรุษ

ภาพเทศกาล เต็ดเหวียนดาน (Tet Nguyen Dan)

• เทศกาลกลางฤดูใบไม้ร่วง โดยนับตามจันทรคติตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 8 ของทุกปี ชาวบ้านจัดประกวด “ขนมบันตังทุ” หรือขนมเปียะ โก่อญวน ที่มีรูปร่างกลม มีไส้ถั่วและไส้ผลไม้ พร้อมทั้งจัดขบวนแห่เซด มังกรขึ้น เพื่อแสดงความเคารพต่อพระจันทร์ ในบางหมู่บ้านอาจประดับ โคมไฟ พร้อมทั้งจัดงานขับร้องเพลงพื้นบ้าน [42]

ภาพร้านค้าในงานเทศกาลกลางฤดูใบไม้ร่วง

1.1.8 โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

ระบบคมนาคม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ทำให้เวียดนามกลายเป็นประเทศที่มีระบบคมนาคมขนส่งที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของเอเชีย และมีผลอย่างสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา สำหรับโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบคมนาคมขนส่งที่สำคัญของเวียดนามสรุปได้ดังนี้

การคมนาคมทางบก

โดยมีทั้งการคมนาคมทางถนน และทางรถไฟ ซึ่งมีสาระดังนี้

การคมนาคมทางถนน

เวียดนามมีระบบเครือข่ายทางถนนยาว 2.1 แสนกิโลเมตร ประกอบด้วย ทางหลวงแผ่นดินยาวประมาณ 14,935 กิโลเมตร ปัจจุบัน เวียดนามกำลังก่อสร้างทางด่วนพิเศษหลายแห่ง และมีโครงการปรับปรุงถนนหลวงให้มีมาตรฐาน ซึ่งบรรลุเป้าหมายแล้วในปี พ.ศ. 2553 โดยถนนทุกสายในจังหวัดมีการลาดยางหรือเป็นคอนกรีต โดยรัฐบาลเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนพัฒนา ปัจจุบันประกอบไปด้วยทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญๆ 7 สาย คือ

- **เส้นทางหมายเลข 1** ฮานอย-ดานัง-นครโฮจิมินห์ ถึงจังหวัดมินห์ไฮทางใต้สุดของเวียดนาม
- **เส้นทางหมายเลข 2** ฮานอย-ฮา ยาง ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน
- **เส้นทางหมายเลข 3** ฮานอย-กาวบั้ง ถึงชายแดนมณฑลยูนนานของจีน

- เส้นทางหมายเลข 5 ฮานอย-ไฮฟอง
- เส้นทางหมายเลข 8 ฮาติงห์-วินห์ ถึงชายแดนแขวงบอลิคำไซของสปป.ลาว
- เส้นทางหมายเลข 9 ดานัง-เว้-กว๋างจิ ถึงชายแดนแขวงสะหวันนะเขตของสปป.ลาว
- เส้นทางหมายเลข 51 นครโฮจิมินห์-หุงเต่า

การคมนาคมทางรถไฟ

เครือข่ายระบบขนส่งทางรถไฟของเวียดนาม มีความยาวประมาณ 2,600 กิโลเมตร โดยเป็นเส้นทางรางเดี่ยวทั้งหมด และมีจำนวนขบวนขบวน 260 แห่ง เส้นทางที่ยาวที่สุด และมีความสำคัญมาก คือ ฮานอย – นครโฮจิมินห์ มีความยาวประมาณ 1,730 กิโลเมตร ซึ่งเส้นทางนี้ให้บริการด้วยรถไฟความเร็วพิเศษ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 ชั่วโมง และยังเชื่อมต่อระหว่างเวียดนามถึงจีน สำหรับเส้นทางรถไฟทั่วประเทศมี 6 สายด้วยกัน

ภาพที่ 5 เส้นทางการคมนาคมขนส่งทางรถไฟของเวียดนาม
ที่มา: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:VietnamRailwayMap.png>

การคมนาคมทางอากาศ

เวียดนามใช้การคมนาคมทางอากาศในการขนส่งผู้โดยสารและสิ่งของ โดยมีสนามบินนานาชาติไว้รองรับเที่ยวบิน 3 แห่ง คือ

- ท่าอากาศยานนานาชาติโหน่ยบาย (Noi Bai International Airport) ตั้งอยู่ทางตอนเหนือห่างจากกรุงฮานอย ประมาณ 30 กิโลเมตร ให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า

- ท่าอากาศยานนานาชาติดานัง (Da Nang International Airport)

ตั้งอยู่ทางภาคกลาง ห่างจากใจกลางนครดานังไปทางตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 2.5 กิโลเมตร เนื้อที่รวม 150 เฮกตาร์ เคยเป็นฐานทัพของสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันให้บริการการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ รองรับผู้โดยสารประมาณ 0.8 - 1.0 ล้านคนต่อปี

- ทำอากาศยานนานาชาติตันซันญัต (Tan Son Nhat International Airport)

เป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ตั้งอยู่ห่างจากนครโฮจิมินห์ประมาณ 7 กิโลเมตร มีเที่ยวบินไปทั่วโลก สนามบินแห่งนี้มีโครงการจะย้ายห่างออกไปอีก 40 กิโลเมตร เพื่อก่อสร้างสนามบินให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และสามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นเป็น 100 ล้านคนต่อปี

นอกจากสนามบินนานาชาติแล้ว เวียดนามยังมีสนามบินขนาดใหญ่อีก 2 แห่ง ประกอบไปด้วย สนามบินลองถ่าน สนามบินจูลาย และสนามบินเล็ก

ตามจังหวัดต่างๆ อีก 18 แห่ง เพื่อรองรับการขนส่งภายในประเทศ ทั้งนี้ ยังมีสนามบินที่กำลังก่อสร้างบนสองเกาะใหญ่ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วย คือ สนามบินบนเกาะกอนด่าว และเกาะฟูเกีว

ปัจจุบันเวียดนามมีสายการบินแห่งชาติ 2 แห่ง คือ สายการบินเวียดนาม (Vietnam Airline) ให้บริการทั้งภายในและต่างประเทศ และสายการบินแปซิฟิก (Pacific Airline) ที่เน้นการให้บริการเฉพาะภายในประเทศ

การคมนาคมทางน้ำ

จากประเทศที่มีชายฝั่งตะวันออกยาวจากภาคเหนือสู่ภาคใต้และเป็นปากทางแม่น้ำที่เรียกว่า “มังกรเก้าสาย” เวียดนามจึงมีท่าเรือพาณิชย์ทั้งหมด 17 ท่า รองรับสินค้าได้ประมาณ 15 ล้านตันต่อวัน และสามารถรองรับเรือระวางบรรทุกสูงสุด 1 หมื่นตัน โดยท่าเรือที่สำคัญ ได้แก่

• ท่าเรือไซ่ง่อน

เป็นท่าเรือใหญ่ที่สุดของประเทศอยู่ในโฮจิมินห์ซิตี้ มีท่าเทียบเรือโดยสารเดินทะเล 1 ท่า ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้า 31 ท่า พื้นที่โกดัง 5 แสนตารางเมตร เครื่องขนาด 25 – 100 ตัน 16 ตัว มีการขนส่งสินค้ากว่า 10 ล้านตันต่อปี

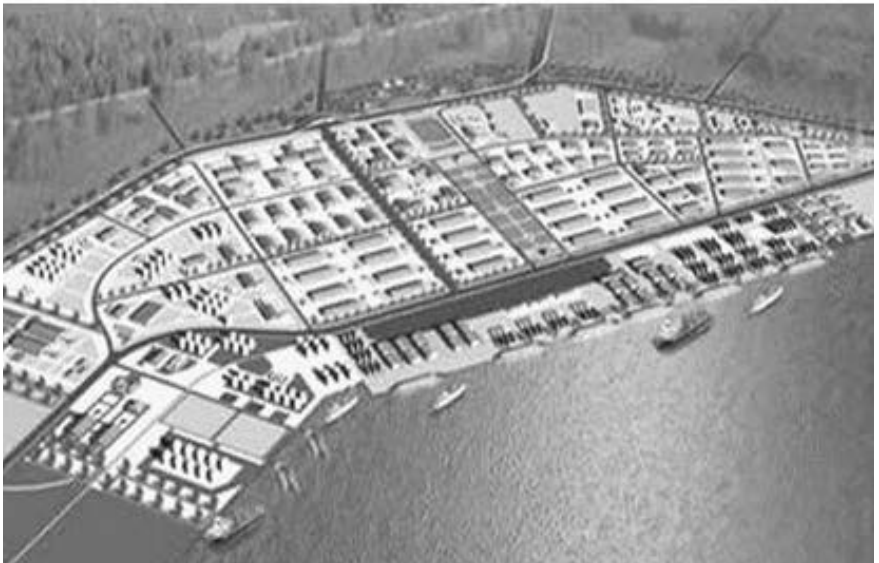
• ท่าเรือดานัง

ดานังมีท่าเรือน้ำลึกเทียนซา (Tien Sa Seaport) นับเป็นท่าเรือสำคัญของเวียดนามในภาคกลาง รัฐบาลกำลังพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้สามารถขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ได้เพิ่มขึ้นเป็น 20 ตู้ต่อชั่วโมง และขนถ่ายสินค้าได้ 7,000 ตันต่อวัน มีการก่อสร้างท่าเทียบเรือที่มีความยาว จาก 250 เมตร เป็น 450 เมตรในอนาคต นอกจากนั้นยังเตรียมความพร้อมในการอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคอุตสาหกรรมการผลิต รวมทั้งมีนโยบาย

การรักษาสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการพัฒนาท่าเรืออีกด้วย รัฐบาลมีนโยบายผลักดันให้ท่าเรือแห่งนี้เป็นท่าเรือที่ใหญ่อันดับ 5 ของโลก

นอกจากนี้ ดานังยังมีท่าเรือแม่น้ำอีกแห่ง คือ Han River Port สามารถรองรับเรือขนาดไม่เกิน 5 พันตัน ปริมาณขนส่งสินค้า 1 ล้านตันต่อปี

• ท่าเรือไฮฟอง

ตั้งอยู่ในเมืองไฮฟอง เป็นท่าเรือที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของประเทศ แต่ใหญ่ที่สุดในเขตภาคเหนือ มีปริมาณสินค้าผ่านท่าเรือนี้ประมาณ 7 – 10 ล้านตันต่อปี สามารถรองรับเรือระวางบรรทุก 7,000 - 10,000 ตัน ไฮฟองเป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้าของจังหวัดต่างๆ ในเขตภาคเหนือของเวียดนาม ระยะทางจากท่าเรือไฮฟองออกสู่ทะเลประมาณ 40 กิโลเมตร ท่าเรือไฮฟองเป็นกลุ่มท่าเรือ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เขต ดังนี้

- **เขตที่ 1 Main Port** เป็นท่าเรือแม่น้ำ ร่องน้ำลึกเพียง 9 เมตร สามารถรองรับเรือที่มีระวางขับน้ำไม่เกิน 1.5 หมื่นตัน เรือใหญ่ต้องขนถ่ายที่ท่าเรือด้านนอกก่อน
- **เขตที่ 2 Chua Ve Port** เป็นท่าเรือขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ (Container Terminal) ได้รับเงินสนับสนุนจาก ODA (Official Development Assistance) ของญี่ปุ่นทั้งในด้านการก่อสร้างเครน และระบบซอฟต์แวร์ในการควบคุมท่าเรือ มีระดับน้ำลึก 7.5 เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขุดร่องน้ำเพิ่มเติมผ่านหมู่เกาะกัทไห่ (Cat Hai Islands) เพื่อให้รองรับเรือขนาดใหญ่ได้มากขึ้น จากปัจจุบันที่รับได้เฉพาะเรือที่มีระวางขับน้ำไม่เกิน 1.5 หมื่นตัน
- **เขตที่ 3 Dinh Vu Port** อยู่ในแหลมดิงห์วู มี 7 เครน สามารถรองรับเรือขนาดใหญ่ขึ้น แต่ไม่เกิน 2 หมื่นตัน นอกจากนี้ ยังมีการสร้างเขตขนถ่ายสินค้าจากเรือใหญ่ไปสู่เรือขนาดเล็ก เพื่อเข้าสู่พื้นที่ด้านในอีกด้วย^[42]

ภาพที่ 6 เส้นทางคมนาคมขนส่งทางอากาศของเวียดนาม

ที่มา: <http://www.mapsofworld.com/international-airports/asia/vietnam.html>

ระบบไฟฟ้า

การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของเวียดนามในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และการเติบโตในภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง ที่ต้องการใช้ไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าในเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงน้ำแล้ง เซียนไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ทำให้เกิดปัญหาไฟฟ้าดับเป็นประจำในบริเวณเมืองใหญ่ๆ เช่น นครโฮจิมินห์ กรุงฮานอย นครไฮฟอง นครดานัง และนครเกิ่นเทอ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า

รัฐบาลได้พยายามส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าแต่ก็ยังไม่เพียงพอ ซึ่งการไฟฟ้าเวียดนามได้คาดการณ์ว่า ความต้องการใช้ไฟฟ้าในเวียดนามจะเติบโตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25 ต่อปี และภายในปี พ.ศ. 2558 เวียดนามจะมีความต้องการพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นถึง 190,000 ล้านกิโลวัตต์ เพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่าของปริมาณการใช้ไฟฟ้าปัจจุบันในเวียดนาม จำนวน 59,000 ล้านกิโลวัตต์

ความต้องการพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้รัฐบาลเวียดนามได้หาแนวทางที่จะผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ด้วย โดยจะพัฒนาการผลิตไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์จากสถานีทดลองเตาปฏิกรณ์ปรมาณูขนาดเล็กที่เมืองดาลัท (Da Lat) ที่จังหวัดลัมดอง (Lam Dong) ในภาคกลางตอนใต้ของเวียดนามเป็นสถานีผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ ขนาด 2,000 เม็กกะวัตต์ภายในปี พ.ศ. 2563 ทั้งนี้จากข้อมูลการสำรวจของกระทรวงอุตสาหกรรมเวียดนามคาดว่า เวียดนามจะมีแหล่งแร่ยูเรเนียมอยู่ประมาณ 300,000 ตัน

ระบบประปา

ระบบน้ำประปายังไม่สามารถกระจายการบริการให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงในชุมชนพื้นที่ห่างไกล และไม่ควรถمیمน้ำประปาโดยตรง เพราะประเทศเวียดนามยังขาดคุณภาพเรื่องความสะอาดของน้ำ โดยน้ำประปาจากบริษัท Dong Nai Water Supply Construction มีกำลังการจ่ายน้ำประปา 30,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

ระบบโทรศัพท์

การให้บริการโทรคมนาคมในเวียดนามประกอบด้วย 3 บริการหลัก ได้แก่ โทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และอินเทอร์เน็ต ซึ่งขยายตัวอย่างรวดเร็วตามระดับการพัฒนาประเทศและความต้องการ บริการติดต่อสื่อสารที่สะดวกและรวดเร็ว

1.1.9 ระบบสาธารณสุข

จากสถิติในเดือนกันยายน พ.ศ. 2553 ชาวเวียดนามมีประกันสุขภาพ (ทั้งโดยภาคบังคับและสมัครใจ) ร้อยละ 62 ส่วนอีกร้อยละ 38 ยังไร้สิทธิประโยชน์ ต้องออกเงินค่ารักษาเอง (Out of pocket) เวลาเกิดการเจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในหน่วยบริการระดับต่างๆ

ระบบบริการสุขภาพของเวียดนามเป็นระบบผสมผสาน (Mixed) ระหว่างกลุ่มที่หนึ่งคือมีประกันสุขภาพ และกลุ่มที่สองมาจากเงินสมทบที่รัฐบาลจัดมาให้ร้อยละ 10.2 ของงบประมาณที่รัฐบาลใช้จ่ายในเรื่องสุขภาพ ดังนั้น ชาวเวียดนาม เมื่อเดินเข้าโรงพยาบาลก็จะมีทั้งกลุ่มที่รัฐดูแลค่ารักษาพยาบาลให้ทั้งหมด เช่น กลุ่มที่ได้รับการปกป้องทางสังคม (Social Protection Group) และกลุ่มที่ผ่านระบบเงินประกันสุขภาพที่หักไว้จากเงินเดือนหรือค่าแรง และผ่านระบบการร่วมจ่ายโดยมีเงินภาษีของรัฐมาช่วยสนับสนุนอีกส่วนหนึ่งด้วย แต่โดยภาพรวมก็ยังถือว่าไม่ค่อยพอเพียง

1.1.10 ระบบการศึกษา

หลังปี พ.ศ. 2518 การศึกษาของเวียดนามได้นำรูปแบบมาจากระบบการศึกษาของสหภาพโซเวียตรัสเซียมาใช้ แต่อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมการศึกษาเวียดนามยังได้รับอิทธิพลจากจีนและฝรั่งเศสด้วย เนื่องจากเคยตกอยู่ภายใต้อาณานิคมของสองประเทศดังกล่าว โดยเฉพาะอิทธิพลในเรื่องของการใช้ตัวหนังสือหรืออักษรที่ใช้ในการเรียน กล่าวคือ ได้รับอิทธิพลจากอักษร “Hán” (ฮาน) หรือ “ฮั่น” จากจีน ซึ่งปัจจุบันนี้คำศัพท์ต่างๆ ในภาษาเวียดนามประมาณร้อยละ 80 ยืมมาจากคำศัพท์ในภาษาฮานของจีน และตัวอักษรโรมันที่เวียดนามใช้กันปัจจุบันที่เรียกว่า “Quốc ngữ” (ก๊วก หงือ) นั้น ได้รับอิทธิพลจากฝรั่งเศส ที่ถูกบังคับใช้ในช่วงเป็นอาณานิคมฝรั่งเศสได้ประกาศให้เวียดนามใช้ตัวอักษรก๊วกหงือเป็นอักษรทางการ และบังคับให้ใช้ในการเรียนการสอนตามโรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่างๆ ของเวียดนามทั่วประเทศ

ในส่วนของแนวคิดต่างๆ ที่ปรากฏในแผนการเรียนการสอนของเวียดนามนั้น ถือว่าได้รับอิทธิพลจากสหภาพโซเวียตรัสเซียสูงมาก เพราะมีการบังคับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทุกแห่งต้องเรียนวิชาการปกครองแบบสังคมนิยม รวมทั้งวิชาปรัชญาแนวคิดของมาร์ก เกลนิน และโฮจิมินห์ ส่วนการศึกษาในปัจจุบัน เวียดนามจัดแบ่งเป็น 5 ลักษณะ คือ

1) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (Pre-School Education) ประกอบด้วย การรับเลี้ยงดูเด็กอายุ 6 เดือนถึง 3 ปี และอนุบาลสำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี

2) การศึกษาสามัญ (5 – 4 – 3)

- ระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาระดับบังคับ 5 ปี ชั้น 1 – 5
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ชั้น 6 – 9
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ชั้น 10 – 12

3) การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ

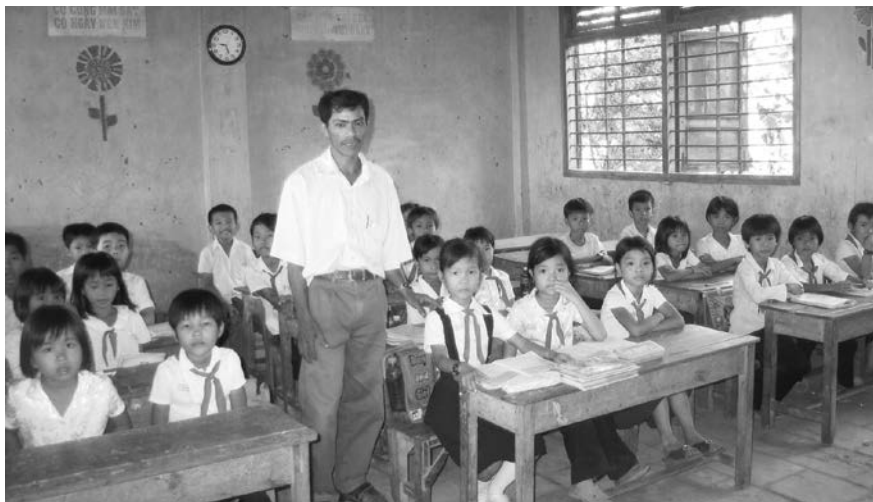
มีเทียบเคียงทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

4) การศึกษาระดับอุดมศึกษา

แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา (Associate Degree) และระดับปริญญา

5) การศึกษาต่อเนื่อง

เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสการศึกษาในระบบสายสามัญและสายอาชีพ

1.1.11 ระบบกฎหมาย

ระบบกฎหมายของเวียดนามใช้กฎหมายที่มีรากฐานจากกฎหมายแนวความคิดสังคมนิยม (Communist Legal Theory) และระบบกฎหมายประมวลกฎหมายของฝรั่งเศส (French Civil Law) และปรับปรุงประยุกต์ใช้ตามกฎหมายสากล

ส่วนระบบศาลยุติธรรมของเวียดนามได้แบ่งศาลของเวียดนามออกเป็น 3 ระดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ได้แก่

1) ศาลท้องถิ่นระดับอำเภอ (Local Court) ซึ่งขึ้นตรง และรายงานต่อรัฐบาลท้องถิ่นระดับจังหวัด

2) ศาลท้องถิ่นระดับจังหวัด (The Provincial Municipal Court) ซึ่งขึ้นตรง และรายงานต่อศาลฎีกาในกรุงฮานอย

3) ศาลฎีกา (Supreme People's Court)

นอกจากนี้ ยังมีศาลพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีบางประเภทโดยเฉพาะอีกด้วย ได้แก่ ศาลปกครอง (Administrative Courts) ศาลเศรษฐกิจ (Economic Courts) ศาลแรงงาน (Labor Courts) และศาลทหาร (Military Court)

กระบวนการพิจารณาของตุลาการศาลในประเทศเวียดนามมีขั้นตอนการพิจารณาเช่นเดียวกับการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมในประเทศฝรั่งเศส ผู้พิพากษาศาลฎีกาได้รับการแต่งตั้ง และสามารถถอดออกจากตำแหน่งได้โดยประธานาธิบดี ผู้พิพากษาศาลฎีกามีวาระคราวละ 5 ปี ทั้งนี้อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาจะเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งผู้พิพากษาของศาลอุทธรณ์และศาลชั้นต้น

1.1.12 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม

ไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนามเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2519 ไทยและเวียดนามมีการวางกรอบความร่วมมือทวิภาคีหลายด้านในระดับต่างๆ ทั้งการเปิดความร่วมมือด้านการค้า โดยทั้งสองฝ่ายมีเป้าหมายใน “แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย-เวียดนามในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 21” เมื่อต้นปี พ.ศ. 2547 ที่จะให้มูลค่าการค้ารวมเพิ่มจาก 1.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็น 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุเป้าหมายนี้ในปี พ.ศ. 2548 เร็วกว่าที่กำหนดถึง 5 ปี ปัจจุบันทั้งสองฝ่ายได้กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันที่จะเพิ่มมูลค่าการค้ารวมให้ได้ 5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี พ.ศ. 2553

ไทยมีความร่วมมือกับเวียดนามในด้านการค้าข้าวโดยผ่านสภาความร่วมมือการค้าข้าว (Council on Rice Trade Cooperation) ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย จีน เวียดนาม อินเดีย และปากีสถาน นอกจากนี้ ไทยได้แสดงท่าทีสนับสนุนเวียดนามให้เข้าร่วมในความร่วมมือด้านยางพาราสามฝ่าย (ไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย) เนื่องจากเวียดนามเป็นผู้ส่งออกยางพาราที่สำคัญรายหนึ่ง

ส่วนในด้านสังคม วัฒนธรรม และการศึกษา ไทยมีความร่วมมือทางวิชาการกับเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ทั้งสองฝ่ายยังเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนการสอนภาษาระหว่างกัน โดยไทยได้รับความร่วมมือในการเปิดหลักสูตรสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัย 5 แห่งของเวียดนาม ขณะที่เวียดนามสนับสนุนงบประมาณ 3.5 แสนดอลลาร์สหรัฐสร้างโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามที่จังหวัดนครพนม

นอกจากนี้เวียดนามให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ที่บ้านนาจอก จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นสถานที่ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เคยพำนักในช่วงกอบกู้เอกราช ขณะนี้ไทย-เวียดนามร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านดังกล่าวให้เป็นอีกสัญลักษณ์หนึ่งของการฉลองครบรอบ 30 ปี ของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน โดยฝ่ายไทยได้จัดสรรงบประมาณ 2 ล้านบาท เพื่อสร้าง “ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์” ภายในหมู่บ้านดังกล่าวสำหรับเผยแพร่ความรู้ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านวัฒนธรรมของสองประเทศ เพื่อเป็นการ “ต่อยอด” โครงการหมู่บ้านมิตรภาพ ^[28]

1.2 ประวัติและข้อมูลรัฐบาลโดยย่อ

ประเทศเวียดนามปกครองด้วยระบบสังคมนิยม มีรูปแบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมการผูกขาด และรวมศูนย์ที่รัฐบาลกลาง ปัจจุบันเวียดนามใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2535 ในการปกครอง ซึ่งกำหนดให้พรรคคอมมิวนิสต์เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจสูงสุดเป็นผู้นำของประชาชนทุกชั้น เวียดนามมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ และวางกรอบพื้นฐานให้กับหน่วยงานทั้ง 3 ของประเทศซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ

• ฝ่ายบริหาร

ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รวมไปถึงตำแหน่งสำคัญในพรรคคอมมิวนิสต์ เช่น สมัชชาของพรรคคอมมิวนิสต์ มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรบริหารระดับสูง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของพรรค คณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กรมการเมือง (Politburo) เป็นองค์กรบริหารสูงสุด เป็นศูนย์กลางอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด ส่วนในด้านพิธีกรรม ประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารและคณะรัฐบาล รัฐบาลแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีและรับรองโดยสภาแห่งชาติวาระ 5 ปี

• ฝ่ายนิติบัญญัติ

สภาแห่งชาติ (Quoc Hoi หรือ National Assembly) ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ มีสมาชิกรวม 493 คน มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศ ทำหน้าที่บัญญัติและแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งแต่งตั้งประธานาธิบดีตามที่พรรคคอมมิวนิสต์เสนอ ให้การรับรองหรือถอดถอนนายกรัฐมนตรีตามที่ประธานาธิบดีเสนอ ตลอดจนแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของพรรคคอมมิวนิสต์ แต่กฎหมายเวียดนามก็อนุญาตให้ผู้ที่มิได้เป็นสมาชิกของพรรคลงสมัครรับเลือกตั้งได้เช่นกัน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากแนวร่วมปิตุภูมิแห่งชาติอันเป็นองค์กรส่วนหนึ่งของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่ดูแลรักษาอุดมการณ์สังคมนิยมสภาแห่งชาติ (National Assembly) ของเวียดนาม^[42]

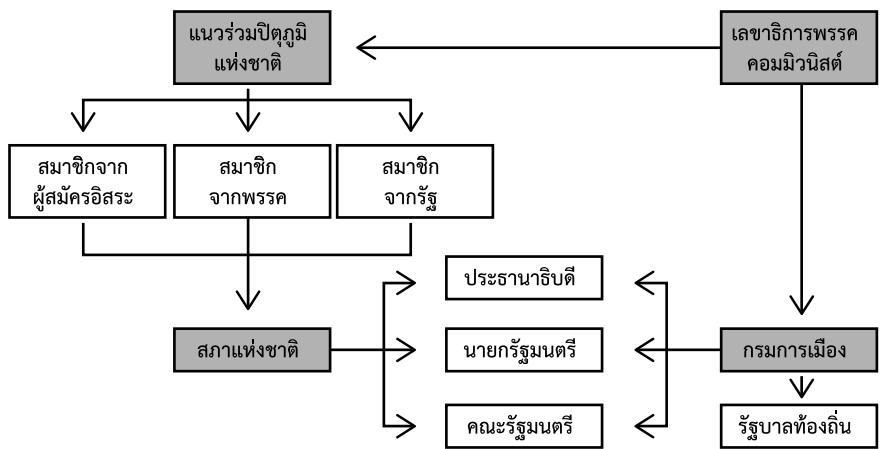
• ฝ่ายตุลาการ

เป็นระบบศาลฎีกาประชาชน (Supreme People's Court) สภาแห่งชาติเป็นผู้เลือกหัวหน้าผู้พิพากษา โดยได้รับคำแนะนำจากประธานาธิบดี วาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี^[28]

แม้จะแยกการบริหารให้เห็นว่ามีอำนาจของสามฝ่าย ซึ่งในระบอบประชาธิปไตย อำนาจของสามฝ่ายนี้จะต้องมีการถ่วงดุลและตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ตามหลักของการคานอำนาจ แต่ในทางปฏิบัตินั้น พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามมีอิทธิพลเหนือการควบคุมการบริหาร และดำเนินการผ่านคณะกรรมการกลาง ซึ่งมีสมาชิก 150 คน เป็นผู้เลือก

สมาชิกปอลิตบูโร จำนวน 15 คน ที่การประชุมสมัชชาพรรคแห่งชาติ ซึ่งจัดขึ้นทุก 5 ปี สมาชิกพรรคดำรงตำแหน่งอาวุโสในรัฐบาลทั้งหมด และเพื่อความเข้าใจถึงโครงสร้างการปกครองของเวียดนาม ดูได้จาก ภาพที่ 7

ภาพที่ 7 โครงสร้างการปกครองของเวียดนาม

ที่มา: ฝ่ายวิจัย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

2

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์

2.1 วิสัยทัศน์

“การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2554 – 2563) ซึ่งมีเป้าหมายที่จะทำให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (Modern Industrialized Country) ภายในปี พ.ศ. 2563 โดยมีระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม” เป็นวิสัยทัศน์ของเวียดนามที่ถูกนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์โดยการแถลงของนายกรัฐมนตรีของเวียดนาม (H.E. Nguyen Tan Dung)^[19] ในปี พ.ศ. 2554

2.2 เป้าหมาย

เวียดนามตั้งเป้าจะพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัยในปี พ.ศ. 2563 และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รัฐบาลเวียดนามมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ และการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจนั้นมุ่งไปใน 5 แนวทาง ดังนี้

1) เร่งกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรมและความทันสมัย ส่งเสริมอุตสาหกรรมและภาคบริการให้มีสัดส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้น แต่ในยุทธศาสตร์ระยะยาวต้องสร้างภาคการเกษตร เพื่อเป็นฐานให้กับความมั่นคงทางสังคม สร้างความมั่นคงทางอาหาร และส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร

2) ปรับโครงสร้างด้านการผลิตและการบริการ โดยการเน้นการส่งเสริมอุตสาหกรรม และการบริการคุณภาพสูง เพื่อทำให้เวียดนามมี

ผลิตภัณฑ์ที่แข่งขันได้ในตลาดโลก ใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการผลิตภาคเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร และเพิ่มผลผลิตต่อไร่เฉลี่ยให้สูงขึ้น

3) ปรับโครงสร้างวิสาหกิจ ปรับปรุงรัฐวิสาหกิจ และพัฒนาวิสาหกิจเอกชน เพื่อให้สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

4) ให้ความสำคัญกับตลาดภายในประเทศมากขึ้น และสร้างเครือข่ายการกระจายสินค้าภายในประเทศมากขึ้น เพื่อใช้เป็นฐานในการเข้าถึงตลาดโลก เพิ่มตลาดส่งออก และหาประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีมากขึ้น

5) ปรับปรุงกลไกการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุน โดยรัฐจะเน้นการลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม สนับสนุนการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่ม อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่สะอาด จำกัดอุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมที่ใช้พื้นที่และพลังงานมาก และละทิ้งการลงทุนในเทคโนโลยีต่ำ ซึ่งทำลายสิ่งแวดล้อม^[18]

2.3 ยุทธศาสตร์

เวียดนามตั้งเป้าจะพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัยในปี พ.ศ. 2563 และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว รัฐบาลเวียดนามจึงมีภารกิจที่จะต้องฝ่าฟันให้ได้ 3 ประการ คือ

1) ต้องพัฒนาเศรษฐกิจระบบสังคมนิยมแบบตลาด (Socialist-

oriented Market Economy) ให้ได้ กล่าวคือจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมของการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สมบูรณ์แบบ และมีการปฏิรูประบบการบริหารเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2) ต้องเร่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้คุณภาพสูงขึ้น โดยผ่านระบบการศึกษาและเทคโนโลยี

3) ต้องสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบถ้วน มีโครงการที่ทันสมัย สร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่สำหรับภาคเมือง และสร้างระบบการขนส่งที่เพียงพอ เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาคต่างๆ ของประเทศเข้าด้วยกัน

โดยสรุปแล้วทิศทางการพัฒนาของเวียดนามจะเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่เติบโตจากการพึ่งพิงเงินลงทุนจำนวนมาก ใช้ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลคุณภาพต่ำไปสู่เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างมีคุณภาพที่อาศัยเทคโนโลยี ใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสูง และใช้ทักษะการจัดการที่ทันสมัย

ทั้งนี้ รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดเป้าหมายระยะสั้นในปีแรกของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาปี พ.ศ. 2554 – 2563 ดังนี้

- 1) สร้างเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาคและควบคุมเงินเฟ้อ
- 2) เริ่มต้นปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและเปลี่ยนแปลงแบบแผนความเติบโตทางเศรษฐกิจ
- 3) สร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการลงทุนในการผลิต พัฒนาธุรกิจ และขยายตลาด
- 4) เน้นการพัฒนาภาคสังคม เพื่อลดความยากจนและการสร้างงาน
- 5) กระตุ้นกลไกด้านการจัดการ ผลิตภาคส่วนทางเศรษฐกิจต่างๆ

เข้าด้วยกัน ทบทวนแผนการกระจายอำนาจ เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการจากส่วนกลางในส่วนของการดำเนินงานตามแผนพัฒนาต่างๆ นั้น เป็นไปอย่างเข้มแข็งเพียงพอ

ในปี พ.ศ. 2553 เวียดนามมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับสูง คือ ร้อยละ 6.78 แต่ก็มีอัตราเงินเฟ้อสูงถึงร้อยละ 11.75 ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น และอัตราแลกเปลี่ยนที่มีความผันผวน ทำให้เกิดแรงกดดันอย่างมากต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการผลิตในประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมดังกล่าวจึงให้มุ่งเน้นการส่งเสริมภาคธุรกิจการลงทุนจากต่างประเทศ การปฏิรูประบบบริหารของภาครัฐและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์กับนานาประเทศ โดยการเข้าร่วมเป็น สมาชิก WTO สำหรับภาคธุรกิจที่รัฐบาลจะให้การสนับสนุน ได้แก่ ภาคการท่องเที่ยว การขนส่ง โลจิสติกส์ การบริการท่าเรือ และภาคการเกษตร ซึ่งรวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ

นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศว่าจะแก้ไขปัญหาคความยากจน โดยยกระดับเส้นแบ่งความยากจน (Poverty Line) ของประชากรในเขตเมืองจากเดือนละ 260,000 ดอง (455 บาท) เป็น 500,000 ดอง (875 บาท) และในพื้นที่อื่นๆ จากเดือนละ 200,000 ดอง (350 บาท) เป็น 400,000 ดอง (700 บาท) เพื่อให้การพัฒนาทางเศรษฐกิจสมดุลกับการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความเสมอภาค ^[19]

3

ประวัติความเป็นมา ของระบบราชการ

3.1 การปฏิรูประบบราชการ

ตั้งแต่เวียดนามตกเป็นเมืองขึ้นของจีน อยู่ภายใต้การปกครองของจีน นั้น ก็มีการปฏิรูประบบราชการเวียดนามมาตลอดเวลา วิวัฒนาการการปฏิรูประบบราชการเวียดนามที่เป็นรูปเป็นร่างสามารถสรุปได้ดังนี้

ยุคราชวงศ์หลี (พ.ศ. 1552 – 1768)

นำระบบการสอบจอหงวนมาใช้ และก่อตั้งมหาวิทยาลัยวันเหมียว ให้ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีขงจื้อ เพื่อสอบเข้ารับราชการในระบบจอหงวน แต่ขุนนางยังมีจำนวนน้อย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นเชื้อสายผู้มีอิทธิพลในหัวเมือง ต่อมาพระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการเมืองการปกครองและสังคมมาก ที่ปรึกษาราชการในบางสมัยเป็นพระสงฆ์

ภาพที่ 8 ข้าราชการบริพารเวียดนามในยุคสมบูรณาญาสิทธิราช

ยุคราชวงศ์เล (ยุคหลัง) (พ.ศ. 1971 – 2331)

รัชกาลจักรพรรดิเลแถงตง (พ.ศ. 2003 – 2040) มีการปฏิรูปประเทศหลายด้าน โดยยึดรูปแบบจีนมากกว่าเดิม ทั้งระบบการสอบรับราชการที่จัดสอบครบสามระดับตั้งแต่อำเภอจนถึงราชธานี จำนวนขุนนางเพิ่มขึ้นทวีคูณ และทำให้ระบบราชการขยายตัวมากขึ้นกว่ายุคสมัยก่อนหน้า^[8]

ยุคปัจจุบัน

เวียดนามได้ทำแผนงานการปฏิรูประบบราชการสำหรับปี พ.ศ. 2544 – 2553 โดยเน้น 4 ประเด็น ได้แก่ การปฏิรูประบบกฎหมาย การปฏิรูปโครงสร้างองค์กร การยกระดับความสามารถของข้าราชการ การปฏิรูปด้านการคลัง และได้มีการออกกฎหมายใหม่สำหรับหน่วยงานของรัฐและข้าราชการพลเรือนโดยเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553^[40]

เห็นได้ชัดว่าการปฏิรูปเวียดนามนั้นเป็นช่วงการนำบทเรียนหรือข้อสรุปมาสู่การปฏิบัติ โดยการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่สำคัญของเวียดนามจำเป็นต้องผ่านการประชุมใหญ่หรือ “สมัชชา” พรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งจัดขึ้นทุกๆ 5 ปี ครั้งล่าสุดจัดเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2554 โดยไม่มีนโยบายที่จะปฏิรูประบบราชการใหม่ ดังนั้นคงต้องติดตามการประชุมใหญ่ในปี พ.ศ. 2559 ว่าจะมีนโยบายปฏิรูประบบราชการใหม่หรือไม่ ประการใด

การปฏิรูประบบราชการส่วนกลาง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศปี พ.ศ. 2554 – 2563 ของเวียดนามได้ระบุชัดเจนถึงการปฏิรูประเบียบราชการให้สมบูรณ์

โดยเน้นในการสร้างระบบราชการให้บริสุทธิ์เข้มแข็งเพื่อการบริหารที่เป็นเอกภาพอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามแผนการปฏิรูประเบียบราชการในทุกด้าน ไม่ว่าจะในด้านระบบราชการ กลไก บุคลากร และการพัฒนาระบบราชการของชาติให้ทันสมัย ได้มีการปฏิรูประเบียบราชการตามแบบการบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) มีการตรวจสอบการประกาศระเบียบราชการอย่างเปิดเผย ตลอดจนติดตามตรวจสอบเจ้าหน้าที่ข้าราชการของกระทรวงและหน่วยงานในการพบปะแก้ไขปัญหาของประชาชนและผู้ประกอบการ

เวียดนามกำลังสร้างระเบียบราชการที่มีประสิทธิภาพ มีอาชีพ และมีประสิทธิภาพ อันเป็นการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการในการปรับตัวให้ทันโลก

การปฏิรูประบบราชการส่วนท้องถิ่น

โครงการปฏิรูปการบริหารราชการในประเทศเวียดนาม (Public Administration Reform: PAR) เป็นโครงการที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารจัดการส่วนกลาง เป็นมาตรการโดยพรรคการเมืองหลักและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อปฏิรูปให้เกิดเป็นระบบสถาบันและระบบตามกฎหมายให้เป็นเศรษฐกิจแบบตลาดสังคมนิยม โดยการสร้างระบบการบริหารจัดการสาธารณะที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการจัดการสาธารณะของเวียดนามเป็นเรื่องที่ยังมีความขัดแย้งภายในอยู่ มีหลายแง่มุมที่กระทบกระเทือนผลประโยชน์ของนักการเมืองบางฝ่าย จึงเป็นเหตุให้การปฏิรูปยังคงมีปัญหาตามมา

ทั้งนี้ มีผู้สนับสนุนหลายฝ่ายทั้งจากองค์กรในประเทศและต่างประเทศ ให้มีการปฏิรูปอย่างลึกและเร็ว การปฏิรูปนี้ได้รับการผลักดันโดยนักการเมืองชั้นนำของประเทศเวียดนาม โดยมีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมความสำเร็จในทางเศรษฐกิจเป็นหลัก และการปรับปรุงระบบราชการเวียดนามให้เป็นระบบที่ประสิทธิภาพและไม่คดโกง โดยขณะนี้เจ้าหน้าที่รัฐกำลังดำเนินการตามโครงการนี้อย่างหนัก แต่เนื่องจากความมีอิทธิพลอย่างมากของระบบสังคมนิยม จึงทำให้ยังเกิดข้อขัดแย้งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้บ้าง

สภาพปัญหาในการบริหารกิจการท้องถิ่น

สภาพปัญหาในการบริหารกิจการท้องถิ่นโดยทั่วไปของประเทศเวียดนาม

- การดูแลท้องถิ่นแบบเดิมที่มีการบริหารและมีเงินอุดหนุนมาจากส่วนกลาง แต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาในยุคที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในปัจจุบันได้
- การบริหารราชการทั้งพันธกิจและระบบการทำงานไม่มีความชัดเจน
- การปฏิบัติราชการมีความไม่แน่นอนและทับซ้อน รวมทั้งขั้นตอนกระบวนการยุ่งยาก กฎระเบียบต่างๆ ยังหละหลวม บางกฎระเบียบล้าสมัย
- การบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ องค์กรที่บริหารงานและหน่วยงานราชการไม่มีนโยบายและระเบียบทางการเงินที่ชัดเจน
- พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐยังต้องปรับปรุงด้านความรับผิดชอบ ระเบียบ ประสิทธิภาพการทำงาน ทักษะการบริหาร วิธีการทำงาน ล้าสมัย ซ้ำซ้อนและล่าช้า และมีการคอร์รัปชัน

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความเข้าใจปัญหาของประชาชน มักเฉยชาเมื่อต้องทำงานที่ทำหาย

แนวทางการแก้ไข

การปฏิรูปการบริหารราชการ หรือ Public Administration Reform (PAR) เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมากจากรัฐบาลเวียดนาม และได้มีการปฏิรูป ที่ตอบสนองความต้องการในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ ตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการบริหารแบบใหม่ที่เป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็งยั่งยืนเป็นมืออาชีพ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้รัฐบาลเวียดนามได้มีการวางนโยบายการปฏิรูปการบริหารราชการ (PAR) มากมายเพื่อสนองต่อนโยบายดังกล่าว จึงถือได้ว่าการปฏิรูปการบริหารราชการ (PAR) เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปประเทศ ซึ่งรัฐบาลกลางเวียดนามได้พัฒนาแผนการดำเนินการโครงการนี้เป็นจำนวนมากในระหว่างปี พ.ศ. 2544 – 2553 โดยจะปฏิรูป 4 เรื่อง ได้แก่ 1) ปฏิรูปสถาบัน 2) ปฏิรูปกลไกบริหาร 3) ปฏิรูปข้าราชการ 4) ปฏิรูประบบงบประมาณ

3.2 ระบบราชการภายใต้การเมืองการปกครอง

3.2.1 ระบบการบริหารราชการส่วนกลางของเวียดนาม

เวียดนามนั้นปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ มีการรวมศูนย์อำนาจของเวียดนามไว้ที่รัฐบาลส่วนกลาง โครงสร้างของอำนาจหน้าที่ถูกจัดเรียง

จากบนลงล่าง การบริหารส่วนกลางแบ่งงานตามหน้าที่ของแต่ละกระทรวง ซึ่งดำเนินงานไปตามแผนนโยบายของรัฐบาลและอำนาจในส่วนกลางนี้ คือ การเป็นหน่วยดูแลประเด็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม การป้องกันประเทศ ความมั่นคง และกิจการระหว่างประเทศ

3.2.2 ระบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นของเวียดนาม

รูปแบบการปกครองท้องถิ่นของเวียดนามนั้นเป็นการปกครองแบบเวียดนามที่รัฐบาลส่วนกลางเข้ามาควบคุมดูแลในเกือบทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเรื่องงบประมาณ การบริหารงานบุคคล หรือการบริหารงานทั่วไปที่ให้อิสระแก่ท้องถิ่นค่อนข้างน้อย การได้มาซึ่งผู้บริหารหรือสภาท้องถิ่นที่ผ่านการเลือกตั้งในรูปแบบที่รัฐสามารถควบคุมได้ คือจัดให้มีการเลือกตั้งจริงในหน่วยการปกครองต่างๆ แต่การเลือกตั้งมีการแข่งขันภายใต้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเกือบทั้งหมด ล้วนสังกัดพรรคคอมมิวนิสต์ อีกทั้งยังต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการบริหารพรรคคอมมิวนิสต์ในระดับบนก่อน จึงจะสามารถสมัครเข้าเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้

โครงสร้างการบริหารและทำงานของท้องถิ่นนั้นเป็นไปอย่างสลับซับซ้อน แต่ละระดับชั้นประกอบไปด้วยสภาประชาชนและคณะกรรมการประชาชน ซึ่งมีหน้าที่ในการรายงาน ตรวจสอบ ควบคุมการทำงานระหว่างกัน ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการตัดสินใจและการทำงาน เพราะต้องอาศัยการเดินเรื่องเพื่อส่งต่อให้ตัดสินใจหลายขั้นตอน

ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้าในการตัดสินใจอนุมัติโครงการ

ส่วนงบประมาณที่ต้องจัดสรรลงมาจากรัฐบาลส่วนกลางเพื่อดูแลท้องถิ่นนั้นก็เต็มไปด้วยกฎระเบียบราชการที่มีข้อกำหนดและกระบวนการมากมาย ซึ่งส่งผลให้การกระทำใดๆ นั้นเป็นไปด้วยความล่าช้าทั้งในเรื่องการตัดสินใจและการเบิกจ่ายงบประมาณ แต่ข้อดีของการผูกขาดอำนาจไว้กับรัฐบาลส่วนกลางก็คือการที่รัฐบาลสามารถปรับเปลี่ยนงบประมาณที่ท้องถิ่นเสนอขึ้นมาให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และอาจให้งบประมาณไปในประเด็นที่มีความต้องการเร่งด่วนได้เร็วกว่า

4

ภาพรวมของ ระบบราชการ

4.1 รัฐบาล นโยบายรัฐบาล และนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.1.1 นโยบายรัฐบาลเวียดนาม

นโยบายของรัฐบาลปัจจุบันยังคงรักษาทิศทางเดิม ตามที่รัฐบาลเคยประกาศใช้นโยบายทางเศรษฐกิจ “โดย เหมย” โดยกำหนดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ 6 ประการ เพื่อยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การกระจายอำนาจบริหารแก่ภาคธุรกิจและท้องถิ่น ระบบเศรษฐกิจเสรี อัตราการแลกเปลี่ยนและดอกเบี้ยเป็นไปตามกลไกตลาด ให้สิทธิครอบครองที่ดินในระยะยาวและเปิดเสรีการซื้อขายสินค้าเกษตร เพิ่มบทบาทภาคเอกชน เปิดเสรีการลงทุน โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2554 – 2563) กำหนดเป้าหมายที่จะทำให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัยภายในปี พ.ศ. 2563 เศรษฐกิจเวียดนามในปัจจุบัน มีการปรับตัวตามกระแสเศรษฐกิจและสังคมโลก ซึ่งในภาพรวมถือว่าเป็นไปได้ด้วยดี ทำให้มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 8.4 ซึ่งสูงสุดในรอบ 9 ปี และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาร้อยละ 7.5 ซึ่งถือว่าสูงเป็นอันดับที่ 2 ในเอเชียรองจากจีน ทั้งนี้ พลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญคือการเติบโตของการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งออกวัตถุดิบ (น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ) สิ่งทอ เครื่องหนัง และ

สินค้าเกษตร ขณะที่การท่องเที่ยวและภาคบริการก็ได้รับความสนใจจากต่างประเทศ ทั้งนี้รัฐบาลได้พยายามปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของ WTO มีการปฏิรูปและการปรับปรุงกลไกภาครัฐอย่างเร่งรีบ พร้อมทั้งได้พยายามศึกษาและเรียนรู้ประสบการณ์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจากนานาชาติ

ในระหว่างการประชุมสมัชชาพรรคฯ สมัยที่ 10 นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้แถลงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี พ.ศ. 2549 - 2553 การพัฒนาประเทศในช่วง 5 ปีข้างหน้า ได้แก่

(1) ดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ (Doi Moi) เพื่อให้อัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเติบโตร้อยละ 8 หรือมากกว่าภายในปี พ.ศ. 2553 (ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 94 - 98 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)

(2) สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยม เพื่อก้าวสู่ความเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและทันสมัยภายในปี พ.ศ. 2563

(3) พัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge-based Economy)

(4) ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ เวียดนามมีนโยบายเน้นหนักเรื่องการส่งเสริมธุรกิจเอกชน เร่งปฏิรูปรัฐวิสาหกิจต่างๆ และเชิญชวนนักลงทุนจากต่างประเทศ

ปัจจุบันมีการเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เช่น การตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษที่จังหวัดบาเรียวงเต่า ซึ่งอยู่ใกล้นครโฮจิมินห์ การปรับปรุงท่าเรือน้ำลึกที่เมืองดานัง และอ่าวคัมรานห์ และปรับปรุงท่าอากาศยานนานาชาติให้ทันสมัย ในด้านพลังงานไฟฟ้า เวียดนามมีแผนการลงทุนโดยใช้งบประมาณหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อปรับปรุงโรงไฟฟ้าทั่วประเทศ พร้อมทั้งมีการสร้างเขื่อนใหม่ที่จังหวัดเซินลาทางภาคเหนือ ซึ่งจะเขื่อนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งกำลังเตรียมโครงการสร้างโรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ โดยมีเป้าหมายให้สร้างเสร็จภายในปีพ.ศ. 2563 ด้านอุตสาหกรรม เวียดนามกำลังพัฒนาหลายด้านที่สอดคล้องกับสภาพและเงื่อนไข อาทิ อุตสาหกรรมต่อเรือ โดยปัจจุบันเวียดนามสามารถต่อเรือสินค้าขนาดระวาง 53,000 ตันได้ และตั้งเป้าที่จะต่อเรือขนาดระวาง 1 แสนตันในอนาคต โดยได้รับความร่วมมือด้านเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

เวียดนามยังคงต้องใช้เงินทุนจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ ส่วนหนึ่งได้จากการลงทุนต่างชาติ ซึ่งขณะนี้มีการกระจายอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นอนุมัติโครงการลงทุนระดับเล็กและกลางได้ นอกจากนี้ เวียดนามยังได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศและองค์กรต่างๆ อาทิ สมาคมพัฒนาระหว่างประเทศ (International Development Association - IDA) ธนาคารแห่งเอเชีย (ADB) จากญี่ปุ่น (JICA) และยังมีเงินจากกลุ่มชาวเวียดนามโพ้นทะเล (เวียดนามเกี้ยว) หลายล้านคน ซึ่งส่งเข้าไปพัฒนาระบบเศรษฐกิจของเวียดนามอีกด้วย

ด้วยเสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจที่ชัดเจน และความเชื่อมั่นในเรื่องความเอาใจจริงเอาใจในการแก้ไขปัญหาทุจริต และประพศติมิชอบ กับการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ฯลฯ ได้มีส่วนช่วยดึงดูดเงินลงทุนต่างชาติเข้าสู่เวียดนามเพิ่มสูงขึ้น ทำให้จนถึงขณะนี้เงินลงทุนต่างชาติเข้าสู่เวียดนามแล้วเป็นจำนวนถึง 56.24 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จำนวนกว่า 6,635 โครงการ โดยมีสิงคโปร์ ไต้หวัน และเกาหลีใต้ เป็นผู้ลงทุนลำดับต้นๆ รวมทั้งญี่ปุ่นซึ่งมองเวียดนามว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งนอกจากจีน โดยเปลี่ยนไปลงทุนในเวียดนามเพิ่มขึ้นเพื่อกระจายความเสี่ยงด้านการลงทุน

ในด้านนโยบายการค้าการลงทุนนั้น เวียดนามเน้นการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเสรี ซึ่งในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมาเวียดนามประสบความสำเร็จในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รัฐบาลมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบทางการค้าและการลงทุนให้เกิดความคล่องตัว สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และปรับเปลี่ยนนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ จากกิจการร่วมทุนมาเป็นกิจการที่ลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดมากขึ้น โดยภาคธุรกิจที่รัฐบาลเวียดนามให้การสนับสนุน ได้แก่ การท่องเที่ยว การขนส่ง โลจิสติกส์และการบริการท่าเรือ และภาคการเกษตร รวมถึงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ นอกจากนี้เวียดนามยังเตรียมการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีอย่างจริงจัง เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ AEC

อย่างไรก็ดี เวียดนามยังคงมีปัญหาที่ประสบอยู่ โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลเวียดนามได้พยายามวางแผนเพื่อรับมือกับปัญหาเหล่านี้ โดยเน้นการสร้างคามอยู่ดีกินดี มีโครงการส่งเสริมการจ้างงานและจัดอบรมวิชาชีพแก่ประชาชนกว่าล้านคน มีการจัดส่งแรงงานไปต่างประเทศอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยมีไต้หวัน มาเลเซีย และเกาหลีใต้เป็นตลาดแรงงานสำคัญ นอกจากนี้ ยังคงให้ความสำคัญกับการลดระดับความยากจน ซึ่งที่ผ่านมาถือว่าเวียดนามประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ^[4]

4.1.2 นโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

รัฐบาลเวียดนามได้ปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่เมื่อ 25 ปีที่แล้วตามนโยบายโด่ย เหมย (Doi Moi) จากเดิมที่เป็นระบบวางแผนส่วนกลางที่ล้มเหลว คนขี้เกียจทำงานเพราะไม่มีโอกาสเป็นเจ้าของที่ดิน เมื่อได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจึงทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจการลงทุนของเวียดนามในทิศทางใหม่ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น นับแต่เดือนพฤศจิกายน 2554 มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในเวียดนามไปแล้ว 13,496 โครงการ เงินลงทุนมากถึง 95.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในระยะที่ผ่านมาเวียดนามได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ส่งเสริมการลงทุนไปแล้วหลายครั้ง โดยล่าสุดได้มีการปรับปรุงครั้งใหญ่ตามพระราชกฤษฎีกาหมายเลข 124/2008/ND-CP ลงวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2552 มาแล้ว

การกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิประโยชน์ ดังนี้

1) ธุรกิจด้านการศึกษา สาธารณสุข วัฒนธรรม การกีฬา และสิ่งแวดล้อมตามบัญชีรายการที่ได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรียุติในข่ายยกเว้นภาษีเงินได้ 4 ปี และลดหย่อนกึ่งหนึ่ง 9 ปี นับจากมีกำไร แต่ไม่เกินปีที่ 4 ภายหลังเปิดดำเนินการ และเสียภาษีนิติบุคคลในอัตราร้อยละ 10 ตลอดไป

2) กิจการอยู่ในข่ายยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 4 ปี และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 9 ปี นับจากมีกำไร แต่ไม่เกินปีที่ 4 ภายหลังเปิดดำเนินการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 10 เป็นเวลา 15 ปี นับตั้งแต่มีกำไรประกอบด้วย

- กรณีบริษัทก่อตั้งกิจการใหม่ในพื้นที่ซึ่งมีความยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมากตามที่กำหนดในท้ายประกาศ หรือตั้งกิจการในเขตเศรษฐกิจ หรือเขตอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสูงที่ได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรียุติ

- กรณีบริษัทก่อตั้งใหม่ในธุรกิจเทคโนโลยีขั้นสูง กิจการวิจัยและพัฒนากิจการซอฟต์แวร์ กิจการโครงสร้างพื้นฐานที่กำหนดโดยรัฐบาลซึ่งนายกรัฐมนตรียุติเป็นคนตัดสินใจ ทั้งนี้ กรณีเป็นธุรกิจเทคโนโลยีขั้นสูง กิจการวิจัยและพัฒนาที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ อาจจะขยายเวลาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 10 ได้เป็นเวลาไม่เกิน 30 ปี โดยจะต้องเสนอโดยกระทรวงการคลังและได้รับความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรียุติ

3) บริษัทที่ก่อตั้งใหม่ซึ่งตั้งกิจการในพื้นที่ซึ่งยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในข่ายยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 2 ปี และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล 4 ปี นับจากมีกำไร แต่ไม่เกินปีที่ 4 ภายหลังเปิด

ดำเนินการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 20 เป็นเวลา 10 ปี นับตั้งแต่มีกำไร

หลักเกณฑ์ส่งเสริมการลงทุนของเวียดนาม เมื่อเปรียบเทียบกับไทย แล้วมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

ประการที่ 1 กรณีของเวียดนาม จะให้เฉพาะกรณีบริษัทก่อตั้งใหม่ เท่านั้น ไม่รวมถึงโครงการขยายกิจการ ยกเว้นรัฐบาลจะผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษแต่ละรายไป ซึ่งแตกต่างจากไทยจะให้ทั้งโครงการใหม่และโครงการขยายการลงทุน

ประการที่ 2 เวียดนามจะมีทั้งยกเว้น ลดหย่อน และเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราพิเศษ ขณะที่ของไทยมีเฉพาะการยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น ขณะที่ไทยปกติแล้วจะมีการจำกัดวงเงินสูงสุดที่จะยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกินเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน แต่กรณีของเวียดนามไม่มีข้อจำกัดในเรื่องนี้แต่อย่างใด

ประการที่ 3 กรณีเวียดนาม จะเริ่มคิดระยะเวลายกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้นับจากมีกำไรแต่ไม่เกินปีที่ 4 ภายหลังเปิดดำเนินการ ขณะที่ของไทยเริ่มคิดระยะเวลายกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้ตั้งแต่เริ่มมีรายได้ไม่ว่าจะมีกำไรหรือไม่ก็ตาม

ประการที่ 4 หลักเกณฑ์ส่งเสริมการลงทุนของเวียดนามเป็นแบบเรียบง่ายมาก แตกต่างจากของไทยที่มีการแยกย่อยเป็นประเภทต่างๆ ในรายละเอียดแต่ละประเภทกิจการ

ประการที่ 5 กรณีของเวียดนามจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ส่งเสริมครั้งใหญ่บ่อยครั้งมาก ขณะที่กรณีของไทยหลักเกณฑ์ส่งเสริมโดยทั่วไปจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งนัก โดยส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลง

เป็นหลักเกณฑ์ย่อยเฉพาะประเภทกิจการเท่านั้น

นอกจากนี้กระทรวงวางแผนและการลงทุน (MPI) ได้ปฏิเสธโครงการลงทุนที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โครงการที่ลงทุนน้อยแต่ใช้พื้นที่จำนวนมาก โครงการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ใช้เทคโนโลยีล้ำสมัย และใช้พลังงานจำนวนมาก โดยขอให้เน้นส่งเสริมโครงการที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงและสะอาด ^[3]

นโยบายด้านการศึกษา

ในแวดวงการศึกษา นักเรียนจากประเทศเวียดนามกวาดรางวัลการแข่งขันบนเวทีระดับโลกอยู่บ่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ทั้งนี้เพราะนโยบายด้านการศึกษาของประเทศสังคมนิยมส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการบ่มเพาะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในระบบการศึกษาของรัฐบาลเวียดนามมีโรงเรียนมัธยมปลายประเภทนี้อยู่ถึง 67 แห่ง ให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษถึง 70,000 คน ใน 64 จังหวัดทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 8 ของนักเรียนมัธยมปลายทั้งหมด

ในด้านคุณภาพการศึกษาโดยทั่วไปของเวียดนามเป็นที่ยอมรับว่ามีคุณภาพทัดเทียมเพื่อนบ้านหลายประเทศใน ASEAN แต่ในภาวะปัจจุบันเวียดนามตระหนักดีว่าการตั้งเป้าหมายจะพัฒนาให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมในปี พ.ศ. 2563 นั้น คงเป็นไปได้ยาก หากหวังจะเติบโตในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานไร้ฝีมือที่มีต้นทุนแรงงานต่ำ

ยุทธศาสตร์ชาติจึงมุ่งสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงที่ต้องใช้แรงงานมีฝีมือ กระทรวงศึกษาธิการ

และการฝึกอบรม (Ministry of Education and Training: MOET) ของเวียดนามจึงมีภารกิจที่ท้าทายว่าทำอย่างไรจึงจะผลิตกำลังแรงงานที่มีฝีมือให้ทันกับความต้องการในการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจโลก

ในการประชุมนานาชาติทางเศรษฐกิจระดับประเทศ โดยทั่วไปมักจะพบว่า วิสัยทัศน์และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้ว่าการธนาคารกลางของประเทศ จะเป็นปัจจัยที่เสริมสร้างความมั่นใจของนักลงทุน แต่ในการประชุม Vietnam Economic Forum เมื่อปลายเดือนเมษายน พ.ศ. 2550 ณ กรุงโฮจิมินห์ ผู้ที่ตีแผ่ปัญหาและนำเสนอวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้นักลงทุนมั่นใจในอนาคตของเวียดนาม คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม ซึ่งออกมายอมรับว่าปัญหาของระบบการศึกษาเวียดนามในปัจจุบันคือ

1) คุณภาพการศึกษาและการฝึกอบรมในเวียดนามยังต่ำและมีปัญหา เกิดภาวะขาดแคลนในหลายสาขา เช่น เทคโนโลยีอุตสาหกรรม กฎหมายระหว่างประเทศ การจัดการธุรกิจ และการพาณิชย์ เป็นต้น

2) สัดส่วนของแรงงานที่ได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีมีต่ำกว่าร้อยละ 30 ของกำลังแรงงานทั้งหมด นั่นหมายความว่าแรงงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานมากกว่าร้อยละ 70 มีการฝึกฝนมาไม่ตรงกับงานที่ทำ

3) ปัญหาที่ท้าทายของการศึกษา คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษา และฝึกอบรมให้ทัดเทียมมาตรฐานสากล และในขณะเดียวกันต้องเร่งเพิ่มจำนวนผู้ฝึกอบรมด้านวิชาชีพให้กับสังคม

ในขณะที่จำนวนประชากรของเวียดนามมีจำนวนสูงถึง 84 ล้านคน

ในจำนวนนี้ 45 ล้านคน หรือร้อยละ 53 อยู่ในวัยทำงาน อายุของกำลังแรงงานโดยเฉลี่ยคือ 26 ปี อัตราการอ่านออกเขียนได้โดยเฉลี่ย ร้อยละ 90 นี่คือนี่สิ่งที่รัฐบาลถือว่าเป็นข้อได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ถ้าหากสามารถพัฒนาให้กำลังแรงงานเหล่านี้เป็นแรงงานที่มีฝีมือ ก็จะเป็นพลังช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้ก้าวกระโดดได้

ดังนั้นโจทย์ที่สำคัญคือจะใช้องค์การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อพัฒนา กำลังแรงงานให้สามารถสนองตอบต่อเป้าหมายการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างไร

ศาสตราจารย์ Dr. Nguyen Thien Nham รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมของเวียดนาม ได้เสนอทางออกในการแก้ปัญหา ซึ่งเปรียบเสมือนการวางกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุภารกิจข้างต้นไว้ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การกำหนดเกณฑ์ของมาตรฐานความรู้ใหม่ ความชำนาญ และการปฏิบัติการของการศึกษาทั่วไปและอาชีวศึกษา

- จัดทำประกาศด้านมาตรฐานหลักสูตรสำคัญของการศึกษาทั่วไป
- ให้ความสำคัญกับเกณฑ์ด้านพฤติกรรม ได้แก่ มีความกระตือรือร้นมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นประโยชน์ มีความรู้เกี่ยวกับการค้นหาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

- ให้ความสำคัญกับค่านิยม วัฒนธรรมดั้งเดิมที่เป็นรากฐานของการพัฒนาบุคคลและชาติอย่างยั่งยืน ได้แก่ ความรักชาติ ให้ความสำคัญกับครอบครัว ให้ความเคารพบิดามารดา และให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน

- ให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมและประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนและการทำงาน

กลยุทธ์ที่ 2 การเร่งรัดพัฒนาทีมบริหารและทีมสอนโดยอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ใหม่สำหรับช่วงเวลาหลัง พ.ศ. 2553

- ประยุกต์โครงการฝึกอบรมและปรับปรุงวิธีการฝึกอบรมใหม่สำหรับครู 1 ล้านคนทั่วประเทศในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2550 – 2553

- สนับสนุนโครงการผลิตนักศึกษาระดับปริญญาเอก (Ph.D.) จำนวน 20,000 คน ผู้ซึ่งจะต้องมาทำหน้าที่สอนหนังสือในมหาวิทยาลัย และสถาบันชั้นอุดมศึกษาในช่วง พ.ศ. 2550 – 2563 ในจำนวนนี้ 10,000 คน จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ

- สร้างเสริมศักยภาพให้แก่ผู้นำของโรงเรียนด้านการศึกษาทั่วไปจำนวน 35,000 โรงเรียนทั่วประเทศ และมหาวิทยาลัย 350 แห่ง โดยใช้หลักสูตรมาตรฐานการจัดการด้านการศึกษาในระหว่าง พ.ศ. 2550 – 2563

- เพิ่มเงินเดือนและปรับปรุงสภาพการทำงานให้แก่ครู/อาจารย์ทั้งระบบในระหว่าง พ.ศ. 2550 – 2563

กลยุทธ์ที่ 3 เร่งรัดพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรมให้เกิดผล โดยคำนึงถึงความต้องการของสังคม

- โครงการ 10 ปี (พ.ศ. 2551 – 2561) เพื่อปรับปรุงคุณภาพความสามารถด้านภาษาอังกฤษของชาวเวียดนาม โดยความร่วมมือกับนิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย อังกฤษ และแคนาดา

- ตั้งศูนย์พยากรณ์อุปสงค์ต่อทรัพยากรมนุษย์ในกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมใน พ.ศ. 2550

- จัดการศึกษาและการฝึกอบรมตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม สร้างความร่วมมือในลักษณะไตรภาคีระหว่างสถาบัน

การศึกษาภาคอุตสาหกรรมที่มีอุปสงค์ต่อทรัพยากรมนุษย์ และหน่วยงานภาครัฐ

- ในเมืองหรือจังหวัดที่มีเขตอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรม กระทรวงแรงงาน และคณะกรรมการบริหารเขต จะร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์จัดหาทรัพยากรมนุษย์ให้กับภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

- ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาโครงการฝึกอบรมที่เป็นมาตรฐานสากล

- กระตุ้นให้มหาวิทยาลัยเอกชนและสถาบันฝึกวิชาชีพจากต่างประเทศ ให้ลงทุนด้านการศึกษา โดยการเปิดสาขาในเวียดนาม

- เริ่มทำการรับรองคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยและเผยแพร่ผลการจัดลำดับใน พ.ศ. 2550

กลยุทธ์ที่ 4 ปฏิรูปกลไกด้านการเงินเพื่อการศึกษา

- มหาวิทยาลัยของรัฐบาลควรปรับเพิ่มค่าเล่าเรียน ปัจจุบันต้นทุนด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเวียดนามปัจจุบันประมาณ 300 – 500 ดอลลาร์สหรัฐ/ปี)

- กำหนดนโยบายที่ให้การสนับสนุนนักเรียน/นักศึกษาที่ยากจน และให้สิ่งจูงใจแก่นักเรียน/นักศึกษาที่มีผลการเรียนยอดเยี่ยม

- กระตุ้นให้มีการจัดตั้งโรงเรียน สถาบันฝึกอบรม ตลอดจนมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน

- กระตุ้นให้มีการลงทุนจากต่างประเทศด้านการศึกษาและฝึกอบรม การหาแนวร่วมเชิงกลยุทธ์ สร้างความแตกต่าง และการลงมือปฏิบัติการ

สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมดคงจะเกินกำลังที่เวียดนามจะทำได้ตามลำพัง ซึ่งดู
เหมือนแผนการอันสวยหรูที่อาจจะมีความหวังว่า แล้วจะเป็นจริงได้อย่างไร
ตั้งนั้นการหาแนวร่วมเชิงกลยุทธ์จึงเป็นยุทธวิธีที่สำคัญ และทำอย่างไร
จึงไม่ทำให้เกิดการแข่งขันกันเองระหว่างสถาบันการศึกษาภายในประเทศ
อย่างไร้ทิศทาง โครงการบางโครงการได้มีการลงมือปฏิบัติการแล้ว
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกาในปีการศึกษา
พ.ศ.2549 – 2550 มหาวิทยาลัยของเวียดนาม 9 แห่ง ได้รับการคัดเลือก
ให้เข้าร่วมโครงการกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกา 8 แห่ง
จำนวน 10 โครงการ โดยแต่ละโครงการจะเน้นไปในสาขาต่างๆ ที่มี
ความหลากหลายแตกต่างกันทั้งในด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน
วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วิศวกรรมศาสตร์ ระบบไฟฟ้าและพลังงาน วิทยาการ
คอมพิวเตอร์ และการเงิน

โดยผู้สอนในโครงการเหล่านี้จะเป็นอาจารย์ชาวต่างประเทศและ
ชาวเวียดนามที่สอนในสหรัฐอเมริกา (หมายถึงชาวเวียดนามที่ลี้ภัยสงคราม
อพยพไปอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อประมาณ 30 ปีที่ผ่านมา และ
เป็นอาจารย์อยู่ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วสหรัฐอเมริกา) และเพื่อเป็นการ
สร้างศักยภาพ อาจารย์ชาวเวียดนามจะถูกส่งไปยังมหาวิทยาลัยใน
สหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการสอนใหม่ๆ ซึ่งช่วงเวลาของ
โครงการอาจจะยาวระหว่าง 4.5 – 5 ปี ร่วมกับการฝึกฝนภาษาอังกฤษ
อีกหกเดือน

และในอนาคตอันใกล้ก็จะมีโครงการความร่วมมือในลักษณะนี้
เพิ่มขึ้นอีก โดยการนำเข้าสู่หลักสูตรที่ทันสมัยจากต่างประเทศในระดับ

ปริญญาโทและเอก เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีความทัดเทียมมาตรฐานสากล

- ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลเวียดนามและรัฐบาลสิงคโปร์เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2550 สิงคโปร์และเวียดนามได้ลงนามความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษา และการฝึกอบรมครูอาจารย์ในทุกกระดับ ขยายโครงการโรงเรียนคู่แฝด เพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนของทั้งสองประเทศ ได้ทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น และเกิดการเรียนรู้ด้านภาษา

ในขณะเดียวกันจะสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งครอบคลุมทั้งการเป็นที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยี การเป็นที่ปรึกษาร่วมในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงการทำวิจัยร่วมกัน รัฐบาลสิงคโปร์จะขยายการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนของเวียดนามเพิ่มขึ้น และให้โอกาสกับผู้ได้รับทุนที่จะทำงานในสิงคโปร์ ซึ่งกำลังประสบปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์

- **ความร่วมมือกับภาคเอกชน**

เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2550 กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมของเวียดนามได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับบริษัท Intel ในการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของบริษัท โดยรัฐบาลใช้งบประมาณลงทุนสูงถึง 1 - 1.5 ล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อปรับปรุงห้องแล็บให้มีมาตรฐานการเรียนการสอนเช่นเดียวกับต่างประเทศ และความร่วมมือดังกล่าวกับภาคเอกชนจะตามมา เช่น สมาคมซอฟต์แวร์ของเวียดนาม บริษัทเดินเรือ ธนาคารพาณิชย์ ตลอดจน Rcmasa, TMA และบริษัทอื่นๆ ใน Silicon Valley มลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยบริษัทเหล่านี้จะรับบัณฑิตเข้าทำงานทันทีหลังจบการศึกษา ^[16]

นโยบายด้านสังคมและวัฒนธรรม

ประเทศเวียดนามเน้นการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่งเสริมการลงทุนในด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญแก่ผู้ที่สละผลประโยชน์เพื่อประเทศชาติ ให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ เด็กกำพร้า และผู้พิการ

เน้นการพัฒนาและการปรับปรุงการเรียนการสอน และร่วมมือกับต่างประเทศในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมให้เท่าเทียมกันทั้งประเทศและระดับมหาวิทยาลัยให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนองค์กรและนักลงทุนต่างประเทศที่มาลงทุนในเวียดนามในภาคอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และส่งเสริมให้ชาวเวียดนามที่มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีไปดำเนินการสอนและพัฒนาเทคโนโลยีในเวียดนาม

นโยบายด้านสาธารณสุข

เพื่อเตรียมพร้อมประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 กระทรวงสาธารณสุขของเวียดนามลงทุน 4.7 ล้านเหรียญสหรัฐ ในการพัฒนาเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นโครงการภายใต้กรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข

โครงการเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์มุ่งปรับปรุงข้อมูลสุขภาพของผู้ป่วยในโรงพยาบาล 40 แห่งของกระทรวงฯ ให้เป็นระบบดิจิทัล โดยโรงพยาบาลเหล่านี้เป็นโรงพยาบาลใหญ่ที่สุดในหมู่โรงพยาบาล 1,000 แห่งทั่วประเทศ

แต่สิ่งที่กรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสุขภาพกำลังเผชิญอยู่คือ การขาดแคลนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเชี่ยวชาญ ในเทคโนโลยีสุขภาพ จึงต้องรับทั้งปัญหาและได้รับแรงกดดันที่คาดหวัง ถึงความสำเร็จของโครงการเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถช่วยรองรับในการทำงานที่เร็วขึ้น^[13]

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

ประเทศเวียดนามมีความโดดเด่นเรื่องทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น ฮาลองเบย์ ที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก โดยองค์การยูเนสโก การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยนำเสนอวัฒนธรรมที่เก่าแก่และเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยสงบ และสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นมิตร จุดขายในเรื่องของการท่องเที่ยวแบบประหยัดและผจญภัย ซึ่งเป็นแนวโน้มของการท่องเที่ยวทั่วโลกในขณะนี้ และเวียดนามพยายามนำเสนอการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2551) รายงานว่าสภาการท่องเที่ยวและการเดินทางโลก (World Travel and Tourism Council – WTTC) คาดหมายให้เวียดนามมีอัตราการท่องเที่ยวสูงสุดเป็นอันดับ 7 ของโลก ในปี พ.ศ. 2548 – 2558 และในปัจจุบันรัฐบาลก็ได้เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยวตามลำดับ รัฐบาลเวียดนามได้มีโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนามช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2558 โดยหวังที่จะนำการท่องเที่ยวมาเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

แผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนามนั้น เริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 โดยหน่วยงานการท่องเที่ยวเวียดนามได้เริ่มปฏิบัติและเผยแพร่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาช่วงปี พ.ศ. 2555 – 2563 และวิสัยทัศน์ถึงปี พ.ศ. 2573 อย่างเป็นทางการ โดยหวังผลักดันให้การท่องเที่ยวเวียดนามพัฒนา ยิ่งขึ้น และช่วยให้เวียดนามกลายเป็นจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมี ชื่อเสียงในภูมิภาคและโลก ^[21]

ด้านตลาดแรงงาน

เวียดนามเป็นประเทศอาเซียนประเทศหนึ่งที่สามารถดึงดูดนักลงทุน ต่างชาติ โดยอาศัยข้อได้เปรียบในเรื่องของค่าแรงงานที่ยังมีอัตราไม่สูง นัก อีกทั้งการส่งออกแรงงานเป็นนโยบายระดับชาติ และเป็นส่วนหนึ่ง ของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของเวียดนาม จุดประสงค์ ของการส่งออกแรงงานก็เพื่อที่จะลดความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนในชนบท ในพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่ภูเขา อีกทั้ง เพื่อที่จะลด จำนวนการว่างงานภายในประเทศ เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยการ รับเทคนิควิทยาการจากการทำงานในต่างประเทศ และเพื่อเพิ่มรายได้ และยกระดับความกินดีอยู่ดีของประชาชนผู้ใช้แรงงาน ยิ่งไปกว่านั้น การ ส่งออกแรงงานยังมีจุดประสงค์ที่จะเพิ่มการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศ ในปัจจุบันเวียดนามมีแรงงานในต่างประเทศประมาณ 500,000 คน ทำงานหลายประเภท ตลาดแรงงานหลักที่สำคัญของแรงงานเวียดนาม ในเอเชีย ได้แก่ ไต้หวัน มาเลเซีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น นอกจากนี้ เวียดนาม ยังพยายามส่งออกไปยังประเทศในตะวันออกกลาง แอฟริกา ยุโรปเหนือ และอเมริกาเหนือ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 รัฐบาลเวียดนามวางแผนส่งออกแรงงานไปยังต่างประเทศปีละประมาณหนึ่งล้านคน ทั้งยังร่วมมือกับสหประชาชาติ และประเทศที่รับแรงงานกำหนดแนวทางช่วยเหลือแรงงานเวียดนามในประเทศปลายทาง การขยายตลาดรับแรงงานเวียดนาม เช่น มาเลเซีย เปิดกว้างในการขยายวีซ่าแรงงานเวียดนามที่ทำงานครบสามปีตามสัญญา บรูไนและสิงคโปร์เปิดรับแรงงานเวียดนามเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้เวียดนามเป็นประเทศที่มีบทบาทต่อการพัฒนาในภูมิภาคเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในการตอบสนองความต้องการแรงงานและการไหลเวียนของแรงงานที่จะเกิดขึ้น เมื่อมีการเปิดเสรีด้านแรงงานในประชาคมอาเซียน

แรงงานเวียดนามในต่างประเทศโดยทั่วไปส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ทำงานในภาคการก่อสร้าง และภาคอุตสาหกรรมการผลิต เช่น การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า การผลิตพลาสติก การผลิตสิ่งทอและตัดเย็บเสื้อผ้า การจับปลา การแปรรูปสัตว์น้ำ การเกษตร การเพาะปลูก และในภาคบริการ เช่น การทำงานในโรงแรม การทำงานบ้าน ในภาคบริการสุขภาพ เช่น ผู้ช่วยพยาบาล พ่อครัว เป็นต้น

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เวียดนามได้ตั้งสำนักงานตัวแทนด้านแรงงานใน 7 ประเทศ เช่น ในเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน มาเลเซีย สาธารณรัฐเชค สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และกาตาร์ เพื่อสอดส่องดูแลและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับแรงงานเวียดนามในประเทศนั้นๆ^[15]

ความร่วมมือกับองค์กรอาเซียน

ประเทศเวียดนามรับหน้าที่ในตำแหน่งประธานอาเซียนถึง 2 สมัยด้วยกัน และครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2553 เวียดนามได้ทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพในวันที่ 8 – 9 เมษายน พ.ศ. 2553 ซึ่งตรงกับสมัยนายกรัฐมนตรีเหวียน เติน ชุง กับคำขวัญในฐานะประธานอาเซียนของเวียดนาม คือ

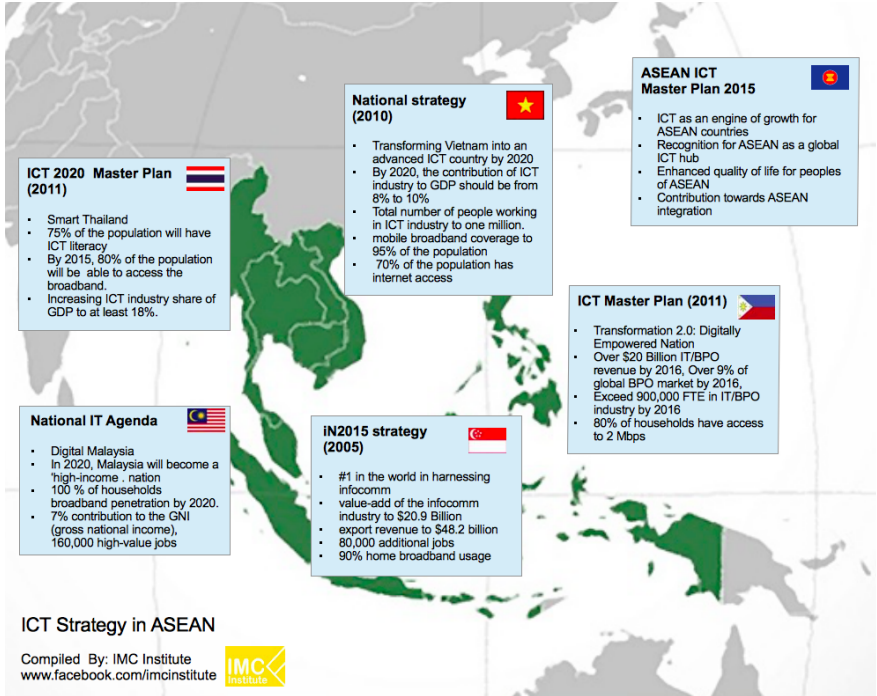
“สู่ประชาคมอาเซียน: จากวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติ” (Towards the ASEAN Community: From Vision to Action) โดยเวียดนามมีความมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่สมาชิกอาเซียนอย่างแข็งขันและรับผิดชอบ เพื่อสนับสนุนให้อาเซียนเชื่อมโยงกันอย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

หากจะประเมินผลงานของเวียดนามในฐานะประธานอาเซียนที่ผ่านมา (พ.ศ. 2553) อาจกล่าวได้ว่า เวียดนามมีบทบาทสำคัญในการผลักดันประเด็นสำคัญต่างๆ เช่น การสานต่อการมีผลบังคับใช้ในด้านต่างๆ ของกฎบัตรอาเซียน โดยการจัดตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายอาเซียน การปรับโครงสร้างความสัมพันธ์ในภูมิภาค (Regional Architecture) โดยการผลักดันให้ประเทศมหาอำนาจอย่าง สหรัฐอเมริกาและรัสเซีย เข้าร่วมประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) เพื่อเพิ่มยุทธศาสตร์การหารือให้ครอบคลุมรอบด้านต่อไป และการให้การสนับสนุนการผลักดันประเด็นการเสริมสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค (ASEAN Connectivity) ของไทย ^[5]

แผนยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

ตามแผนที่เรียกว่า ASEAN ICT Master Plan พ.ศ. 2558 และในแต่ละประเทศก็จะมีแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเอง

ภาพที่ 9 ASEAN ICT Master Plan 2015

ที่มา: IMC Institute

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศเวียดนาม

นายกรัฐมนตรีของเวียดนามได้อนุมัติแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของเวียดนามเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 โดยมีเป้าหมายที่จะผลักดันเวียดนามให้กลายเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในปี พ.ศ. 2563 (Transforming Vietnam into an Advanced ICT) นอกจากนี้รัฐบาลเวียดนามยังมีการอนุมัติแผนการพัฒนาบุคลากรด้าน IT ถึงปี พ.ศ. 2558 และมุ่งเป้าปี พ.ศ. 2563 (IT HR development up to 2015 and toward 2020) ตั้งแต่เดือนมิถุนายนปี พ.ศ. 2552 แผนแม่บท ICT มีเป้าหมายต่างๆ ที่สำคัญดังนี้

- 1) ต้องการเพิ่มอุตสาหกรรม ICT ให้มีรายได้รวมเป็นสัดส่วนร้อยละ 10 ของอัตราการรายได้มวลรวมประชาชาติ (GDP) ในปี พ.ศ. 2563
- 2) ผลักดันให้เวียดนามติดอันดับหนึ่งในสิบ (Top Ten) ของประเทศที่เปิดกิจการการให้บริการจากองค์กรภายนอก (Outsourcing) ในเรื่องบริษัทของซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ (Software and Digital Content)
- 3) ผลักดันให้อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เป็นภาคที่มีการเจริญเติบโตมากที่สุด
- 4) ต้องการเพิ่มจำนวนแรงงานด้านอุตสาหกรรม ICT ให้เป็น 1 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2563
- 5) ให้มีการใช้ Mobile Broadband ครอบคลุมถึงร้อยละ 95 ของจำนวนประชากร
- 6) ประชากรร้อยละ 70 สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้
- 7) ให้มีอินเทอร์เน็ตเข้าถึงตามบ้านร้อยละ 50 – 60 ^[41]

4.2 จำนวน และรายชื่อกระทรวงพร้อมที่ติดต่อ

กระทรวง	ข้อมูลติดต่อ
 <p>กระทรวงการวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment)</p>	<p>เว็บไซต์ www.mpi.gov.vn อีเมล banbientap@mpi.gov.vn โทรศัพท์ (84-4) 0804 3358 โทรสาร (84-4) 3823 4453 ที่อยู่ 6B Hoang Dieu, Ba Dinh, Hanoi</p>
 <p>กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade)</p>	<p>เว็บไซต์ www.moit.gov.vn อีเมล bbt@moit.gov.vn โทรศัพท์ (84-4) 2220 2222 โทรสาร (84-4) 2220 2525 ที่อยู่ 54 Hai Ba Trung Str, Hoan Kiem District, Hanoi</p>
 <p>กระทรวงการเกษตรและพัฒนารชนบท (Ministry of Agriculture and Rural Development)</p>	<p>เว็บไซต์ www.mard.gov.vn อีเมล trangtin@mard.gov.vn โทรศัพท์ (84-4) 3734 1635 (205/206/208) โทรสาร (84-4) 3823 0381 ที่อยู่ B5 Block, No.2, Ngoc Ha Street-Ba Dinh District-Hanoi</p>

กระทรวง

กระทรวงการก่อสร้าง
(Ministry of Construction)

กระทรวงการขนส่ง
(Ministry of Transport)

กระทรวงการต่างประเทศ
(Ministry of Foreign Affairs)

กระทรวงการคลัง
(Ministry of Finance)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.moc.gov.vn

อีเมล ttth@moc.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 3821 5137

ที่อยู่ 37 Le Dai Hanh - Hanoi

เว็บไซต์ www.mt.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 3942 4015,

(84-4) 3942 0185

โทรสาร (84-4) 3942 3291

ที่อยู่ 80 Tran Hung Dao St,
Hoan Kiem Dist, Hanoi

เว็บไซต์ www.mofa.gov.vn

อีเมล Banbientap@mofa.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 3799 2000 /
3799 3000

โทรสาร (84-4) 3799 2682

ที่อยู่ 1 Ton That Dam, Hanoi

เว็บไซต์ www.mof.gov.vn

อีเมล support@mof.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 2220 2828

โทรสาร (84-4) 2220 8091

ที่อยู่ No. 28 Tran Hung Dao
Street Hoan Kiem District
– Hanoi

กระทรวง

กระทรวงยุติธรรม
(Ministry of Justice)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.moj.gov.vn

อีเมล banbientap@moj.gov.vn

cntt@moj.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 6273 9718

โทรสาร (84-4) 6273 9359

ที่อยู่ 58 – 60 Tran Phu, Ba Dinh,
Hanoi

กระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึก
และสวัสดิการสังคม
(Ministry of Labour, War Invalids
and Social Affairs)

เว็บไซต์ www.molisa.gov.vn

อีเมล banbientap@molisa.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 6270 3613

(84-4) 6273 0615

โทรสาร (84-4) 627 0360

ที่อยู่ 12 Ngo Quyen, Hoan Kiem,
Hanoi

กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬา
และการท่องเที่ยว
(Ministry of Culture,
Sports and Tourism)

เว็บไซต์ www.cinet.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 3943 9915

โทรสาร (84-4) 3943 9009

ที่อยู่ 51 - 53 Ngo Quyen, Hanoi

กระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม
(Ministry of Education
and Training)

กระทรวงสาธารณสุข
(Ministry of Health)

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(Ministry of Science and
Technology)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.monre.gov.vn
อีเมล portal@monre.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 795 6868
โทรสาร (84-4) 773 2732
ที่อยู่ 10 Ton That Thuyet-Cau
Giay - Hanoi

เว็บไซต์ www.moh.gov.vn
อีเมล banbientap@moh.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 6273 2273
โทรสาร (84-4) 6846 4051
ที่อยู่ 138A Giang Vo, Ba Đình,
Hanoi

เว็บไซต์ www.most.gov.vn
อีเมล bbt@most.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 3556 3456
(84-4) 3943 9731
โทรสาร (84-4) 3943 9733
ที่อยู่ 113 Tran Duy Hungstreet,
Trung Hoa ward, Cau
Giay district, Hanoi

กระทรวง

กระทรวงกลาโหม
(Ministry of National Defence)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.mod.gov.vn
อีเมล info@mod.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 6969 6154
โทรสาร (84-4) 3733 4163
ที่อยู่ No. 7 Nguyen Tri Phuong,
Ba Dinh, Hanoi

กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ
(Ministry of Public Security)

เว็บไซต์ www.mps.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 0694 3647
(84-4) 0694 1165
ที่อยู่ 44 Yiet Kieu - Hoan Kiem
- Hanoi

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(Ministry of Natural Resources
and Environment)

เว็บไซต์ www.monre.gov.vn
อีเมล portal@monre.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 795 6868
โทรสาร (84-4) 773 2732
ที่อยู่ 10 Ton That Thuyet-Cau
Giai - Hanoi

กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร
(Ministry of Information and
Communications)

เว็บไซต์ www.mic.gov.vn
อีเมล banbientap@mic.gov.vn
tt_tt@mic.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 3556 3461
โทรสาร (84-4) 3556 3458
ที่อยู่ 18 Nguyen Du Street,
Hanoi

กระทรวง

กระทรวงกิจการภายใน
(Ministry of Home Affairs)

สำนักงานรัฐบาล
(The Government Office)

คณะกรรมการระหว่างชนชาติ
(Committee for Ethnic Minorities
Affairs)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.moha.gov.vn
อีเมล websitemaster@moha.gov.vn
โทรศัพท์ (84-4) 6282 1016
โทรสาร (84-4) 6282 1020
ที่อยู่ No. 08, Ton That Thuyet Street, Cau Giay District, Hanoi

โทรศัพท์ (84-4) 0804 3100
โทรสาร (84-4) 0804 4130
ที่อยู่ 1 Hoang Hoa Tham, Hanoi

เว็บไซต์ <http://cema.gov.vn/>
อีเมล cemma@fpt.vn
โทรศัพท์ (84-4) 3843 1876
(84-4) 0804 2572
โทรสาร (84-4) 3843 8704
(84-4) 3823 0235
ที่อยู่ 80 Phan Dinh Phung, Hanoi

กระทรวง

ผู้ตรวจการรัฐ
(Government Inspectorate)

ธนาคารชาติเวียดนาม
(The State Bank of Vietnam)

ข้อมูลติดต่อ

เว็บไซต์ www.thanhtra.gov.vn

อีเมล ttcp@thanhtra.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 0804 3490

ที่อยู่ D29 Lot, Tran Thai Tong,
Yen Hoa, Cau Giay, Hanoi

เว็บไซต์ www.sbv.gov.vn

อีเมล webmaster@sbv.gov.vn

โทรศัพท์ (84-4) 3826 5974

โทรสาร (84-4) 3934 9569

ที่อยู่ 49 Ly Thai To, Hoan Kiem, Hanoi

4.3 จำนวนข้าราชการทั่วประเทศ พร้อม คุณลักษณะหลัก หรือคุณลักษณะหลักในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.3.1 จำนวนข้าราชการทั่วประเทศ

ตามกฎหมายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐและข้าราชการนั้นได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐและข้าราชการของเวียดนามไว้ว่า “เจ้าหน้าที่รัฐ” หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกหรือมอบหมายให้เข้ามาดำรงตำแหน่งที่มีระบุไว้อยู่แล้ว ส่วนคำว่า “ข้าราชการ” นั้นหมายถึง บุคคลที่ทำงานทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและข้าราชการสามารถทำงานให้กับพรรคคอมมิวนิสต์ องค์กรทางสังคม และการเมือง รวมทั้งหน่วยงานราชการ ส่วนเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในส่วนการปกครองท้องถิ่นและลูกจ้างนั้นก็เหมือนกับเจ้าหน้าที่รัฐและข้าราชการ ต่างกันเพียงแค่ทำงานในระดับท้องถิ่น แต่กฎหมายไม่ครอบคลุมถึง “พนักงานของรัฐ” ผู้ที่ทำงานสาธารณะให้กับหน่วยงานต่างๆของรัฐ กลุ่มคนเหล่านี้จะอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับอื่น

ต่อมากฎหมายนี้ถูกพัฒนาให้ครอบคลุมตามกฎหมายมากยิ่งขึ้นว่าข้าราชการครอบคลุมถึง 1) เจ้าหน้าที่ที่มาจากการคัดเลือก (Elected Officials) 2) ผู้พิพากษา (Judges) 3) ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการส่วนกลาง (People working in central administrative agencies) 4) ทหารและพนักงานรักษาความปลอดภัย (Military and Security

Employees) และ 5) เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร (Executive Level Officials)

ส่วนงานราชการโดยรวมมีดังนี้ 1) หน่วยบริหารของประเทศ 2) ผู้บริหารด้านการเมืองที่ตัดสินใจผ่านหน่วยงานรัฐบาลและข้าราชการพลเรือน 3) ผู้จัดการกิจการบริหารงานภาครัฐ และ 4) ผู้ให้บริการสาธารณะเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยมีองค์ประกอบงานราชการดังต่อไปนี้ (1) สถาบันและหน่วยงาน และ (2) หน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือน

จากข้อมูลปี พ.ศ. 2552 ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) รายงานตัวเลขของจำนวนเจ้าหน้าที่รัฐและข้าราชการของเวียดนามที่ทำงานในระดับส่วนกลาง จังหวัด และอำเภอ มีประมาณ 300,000 คน ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐต่างๆ มีประมาณ 1,400,000 คน และที่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเวียดนาม และลูกจ้างมีประมาณ 200,000 คน

การวางแผนทรัพยากรบุคคลภาครัฐ

การวางแผนทรัพยากรบุคคลภาครัฐของเวียดนามยังไม่มีระบบแบบแผนที่ชัดเจนนัก ดังนั้นการวางแผนทรัพยากรบุคคลภาครัฐนั้นจึงอยู่บนพื้นฐานของแผนโควตา “จำนวนเจ้าหน้าที่” ของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งจำนวนเหล่านี้ก็ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความต้องการที่แท้จริง ส่งผลให้มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่จำเป็น และสถานการณ์ขาดแคลนบุคลากรและมีบุคลากรมากเกินไปในเวลาเดียวกัน

4.3.2 คุณลักษณะหลักของข้าราชการ

ในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาทำงานในภาครัฐนั้นต้องเป็น ผู้ที่มีสัญชาติเวียดนาม และสมัครได้ตามหน่วยงานของรัฐที่ประกาศรับ สมัคร โดยได้รับเงินจากงบประมาณของรัฐ ซึ่งปกติจะผ่านการทดสอบ ดังนี้

- ผ่านการทดสอบข้อเขียน
- ผ่านการทดสอบคอมพิวเตอร์ (Computer-based Testing)

เป็นการทดสอบที่ใช้คัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานในทุก ระดับตำแหน่ง ไม่เว้นแม้ตำแหน่งบริหารจัดการอาวุโส

4.3.3 คุณลักษณะหลักของข้าราชการในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

เวียดนามตั้งเป้าจะพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเทศ อุตสาหกรรมที่ทันสมัยในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งข้าราชการเป็นฟันเฟือง สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งคุณสมบัติหลักของข้าราชการเวียดนามในการนำพาประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายและเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีดังนี้

- มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็น ภาษากลางที่จะถูกนำมาใช้ในการติดต่อระหว่างชาวต่างชาติ ดังนั้น ข้าราชการเวียดนาม จึงจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษให้ได้

- มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์นี้ ถูกจัดให้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการสอบเข้าทำงานข้าราชการของเวียดนามในทุกระดับตำแหน่งงาน รวมถึงการตอบรับกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของชาติเวียดนามและของอาเซียนด้วย
- มีความรอบรู้ในงาน หรือการบริการของหน่วยงานตนในการให้บริการผู้ที่มาติดต่อราชการได้ถูกต้อง
- มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ หรือเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการให้บริการประชาชนเวียดนาม และนักลงทุนชาวต่างชาติ
- มีความรู้เรื่องขั้นตอนของงานราชการให้กับกลุ่มประเทศนักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนในเวียดนาม
- ยอมรับความหลากหลายของผู้ที่เข้ามาติดต่อราชการเพราะในอนาคตเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 จะมีนักลงทุนอีกมากมายเข้ามาลงทุนในเวียดนามและติดต่อราชการ ดังนั้นความหลากหลายของท้องถิ่น ภาษา ชาติพันธุ์ และประเทศ เป็นสิ่งที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เหล่านี้ในการสร้างโอกาสและลดข้อจำกัด เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศระยะยาว

5

ยุทธศาสตร์ และภารกิจของแต่ละ
กระทรวงและหน่วยงานหลัก
ที่รับผิดชอบงาน
ที่เกี่ยวข้อง ASEAN

5.1 ยุทธศาสตร์ และภารกิจของแต่ละกระทรวง กระทรวงการวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์พัฒนาการลด ซีโอทู (CO₂) หรือคาร์บอนไดออกไซด์ที่กระทรวงวางแผนและการลงทุนได้วางแผนเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติระหว่าง พ.ศ. 2554 – 2563 (ค.ศ.2011 – 2020) ด้วยวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) ซึ่งประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ที่รับภาระในกรอบงานของยุทธศาสตร์หลักมีดังนี้

1. การลดคาร์บอนขยายตัวมากขึ้น
2. มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. รูปแบบชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภารกิจ

- ชี้นำทิศทางนโยบายการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยเสนอ 17 แนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อทุกภาคส่วนและจังหวัดต่างๆ
- ทำ 10 โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมนำร่องอย่างเร่งด่วน
- ทำตามยุทธศาสตร์พัฒนาสิ่งแวดล้อมเวียดนามที่อยู่เป้าหมายว่า
  - 1) ในปี พ.ศ. 2563 รายได้ต่อหัวประชากรของเวียดนามเพิ่มขึ้นหนึ่งเท่าตัว
  - 2) ลดการใช้พลังงานในอัตราร้อยละ 1.5 ถึงร้อยละ 2 ต่อปี
  - 3) ลดภาวะเรือนกระจกโลกต่อหน่วยของ GDP ในอัตราร้อยละ 8 ถึงร้อยละ 10 หรือสองเท่าของเป้าหมายที่นานาประเทศสนับสนุน

ยุทธศาสตร์

ภารกิจ

4) ในปีพ.ศ.2573 ลดก๊าซเรือนกระจกได้ร้อยละ 1 โดยไม่รับการช่วยเหลือ และลดลงร้อยละ 2 โดยการช่วยเหลือจากนานาชาติ ความเชื่อมโยงของสิ่งแวดล้อมและแหล่งธรรมชาติที่สำคัญจะได้รับการปรับปรุง โดยการเข้าไปดูแลและใช้เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมรักษาความสะอาดเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องส่งเสริมในปี พ.ศ. 2593 เวียดนามยังคงรักษาการพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเป็นกระแสหลัก

กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าสร้างยุทธศาสตร์ผลิตผลอุตสาหกรรมที่สะอาดปี พ.ศ. 2563

ภารกิจ

- ยุทธศาสตร์กระทรวงอุตสาหกรรมได้เตรียมการเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2558
- ร้อยละ 50 ของผลิตผลทางอุตสาหกรรมที่สร้างผลประโยชน์ให้ผลิตผลอุตสาหกรรมที่สะอาด

- ร้อยละ 25 ของผลิตผลทางอุตสาหกรรมจะเป็นผลผลิตจากอุตสาหกรรมที่สะอาด ทั้งจะช่วยให้ประหยัดร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 8 ของการใช้พลังงาน วัสดุดิบ และเชื้อเพลิงที่สิ้นเปลืองต่อผลิตภัณฑ์
- ร้อยละ 70 ของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าจะมีพนักงานชำนาญเฉพาะทางที่มีคุณสมบัติแนะนำเรื่องผลผลิตที่สะอาดในการเริ่มอุตสาหกรรม จากในปี พ.ศ. 2559 – 2563
- ร้อยละ 90 ของผลิตผลทางอุตสาหกรรมจะสร้างผลประโยชน์ให้ผลิตผลอุตสาหกรรมที่สะอาด
- ร้อยละ 50 ของผลิตผลทางอุตสาหกรรมจะเป็นผลผลิตจากอุตสาหกรรมที่สะอาด ทั้งจะช่วยให้ประหยัดร้อยละ 8 ถึงร้อยละ 13 ของการใช้พลังงาน วัสดุดิบและเชื้อเพลิงที่สิ้นเปลืองต่อผลิตภัณฑ์ และร้อยละ 90 ของ

ยุทธศาสตร์

ภารกิจ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีหน่วยชำนาญการด้านผลิตผลที่สะอาด

- ร้อยละ 90 ของกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าจะมีพนักงานชำนาญเฉพาะทางที่มีคุณสมบัติแนะนำเรื่องผลผลิตที่สะอาดในการเริ่มอุตสาหกรรม

กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท

(Ministry of Agriculture and Rural Development)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรภายใต้
แผนพัฒนาเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2554 –
2563

ภารกิจ

- ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในภาคเกษตร
- ส่งเสริมการเพิ่มรายได้และสร้างแรง
จูงใจในงานภาคเกษตร
- การลงทุนของรัฐจะไม่เป็นการบิดเบือน
กลไกตลาด และทำลายความสนใจ
การลงทุนของภาคเอกชน
- การลงทุนของรัฐจะเป็นการเสริม
การสร้างงานในชนบท เพิ่มรายได้
และมีผลต่อการลดความยากจน
- กระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจในชนบท

กระทรวงการก่อสร้าง (Ministry of Construction)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนเมืองเพื่อระบบเมืองในเวียดนามถึงปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ.2050) ทั้งวิสัยทัศน์แห่งชาติกับโครงการเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคปี พ.ศ. 2593

โครงการนี้มีความมุ่งหมายที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ภายใน 50 ปีข้างหน้า และมีความจำเป็นในการแบ่งงานเป็นช่วงระยะ 10 ตามวงจรเศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีการพัฒนาต่างกันในแต่ละช่วง และมี 3 โครงการหลักดังนี้

1. โครงการชุมชนเมืองในภูมิภาค
2. โครงการชุมชนเมืองในมหานคร
3. โครงการเชื่อมโยงภูมิภาค

มากกว่านั้นยังมีโครงการท้องถิ่นในภูมิภาคที่อธิบายรูปแบบที่มีอยู่ของการพัฒนาแต่ไม่ใช่โครงการพัฒนาที่ถูกพิจารณานำมาใช้

ภารกิจ

- ในปี พ.ศ. 2558 ประชากรชุมชนเมืองของประเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณ 35 ล้านคน มีอัตราส่วนการทำให้เป็นเมืองใหญ่ถึงร้อยละ 38
- ในปี พ.ศ. 2568 ประชากรชุมชนเมืองของประเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณ 52 ล้านคน มีอัตราส่วนการทำให้เป็นเมืองใหญ่ถึงร้อยละ 55
- ในปี พ.ศ. 2558 ศูนย์กลางชุมชนเมืองของประเทศรวมกันแล้วมากกว่า 870 แห่ง
- ในปี พ.ศ. 2568 ศูนย์กลางชุมชนเมืองของประเทศรวมกันแล้วเกือบถึง 1,000 แห่งจากการขยายตัวของชุมชนเมืองจึงเป็นภาระกิจที่กระทรวงการก่อสร้างต้องมีความเข้าใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกด้าน
- ระบบชุมชนเมืองเวียดนามได้ก่อตัวพัฒนาที่เล็กที่เล็กละน้อย จนกลายเป็นรูปแบบเครือข่ายชุมชน

- การพัฒนาไปพร้อมกันระหว่างเทคนิคที่ทันสมัยและโครงสร้างทางสังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของชุมชนเมืองได้รับการสร้างสรรค์ เช่น การพัฒนาสถาปัตยกรรมที่กำหนดให้มีเอกลักษณ์ของชาติ มีการยกระดับความสามารถในการแข่งขันในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ทั้งการปรับทิศทางการพัฒนาชุมชนเมือง เวียดนามและยุทธศาสตร์ตามวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2593 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์เพื่อระบบชุมชนเมืองและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคนิค ในบริบทของเศรษฐกิจโลก ระบบชุมชนแห่งชาติประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

กระทรวงการขนส่ง (Ministry of Transport)

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์บนความรับผิดชอบต่อของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ยุทธศาสตร์การเติบโตด้วยความเป็นมิตรกับธรรมชาติ
- ยุทธศาสตร์บนการพัฒนาการขนส่งเพื่อป้องกันสิ่งแวดล้อม

ภารกิจ

- กระทรวงการขนส่งมีนโยบายที่ได้จัดทำเป็นอันดับแรกๆ จนถึงปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) โดยยกเลิกการเก็บพื้นที่ร้อยละ 16 ถึงร้อยละ 26 ของเขตเมืองเพื่อการขนส่งของเขตเมืองยกระดับเรื่องต่อไปนี้
- เพิ่มระบบรถเมล์สาธารณะ และสร้างการเชื่อมโยง การขนส่งสาธารณะ เช่น BRT และ MRT เพื่อบริการตามความต้องการของคนเดินทางร้อยละ 25 ถึงร้อยละ 30
  - ควบคุมจำนวนรถมอเตอร์ไซด์ และรถยนต์โดยสาร โดยเฉพาะในฮานอยและโฮจิมินห์ซิตี โดยในปี พ.ศ. 2563 จำนวนรถมอเตอร์ไซด์ รวมกันประมาณ 3.2 - 3.5 ล้านคัน
  - พัฒนาการขนส่งที่หลากหลายให้บริการด้านโลจิสติกส์และเครือข่ายท่าเรือ ICD ปรับปรุง เรื่องต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์

ภารกิจ

- นำน้ำมัน Euro 3 มาใช้กับมอเตอร์ไซด์และรถยนต์ในปี พ.ศ. 2560
- ส่งเสริมการใช้รถยนต์สะอาดและรถยนต์ที่มีคาร์บอนต่ำ (แท็กซี่ LPG รถประจำทาง CNG เป็นต้น)
- การใช้เชื้อเพลิงที่สะอาด เชื้อเพลิงทางเลือก และนำเชื้อเพลิงมาทำใหม่
- ปฏิบัติการตรวจวัดเครื่องยนต์อย่างมีประสิทธิภาพในภาคการขนส่ง
- ปรับปรุงการจราจรที่แออัดเกินไป

กระทรวงการต่างประเทศ (Ministry of Foreign Affairs)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์สร้างคนสร้างเครือข่าย

ภารกิจ

- เวียดนามเปิดความสัมพันธ์กับทุกประเทศที่ต้องการมิตร
- การสร้างคนที่กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินอยู่ คือ การเปิดสถาบันทางการทูตของเวียดนาม (The Diplomatic Academy of Vietnam) ที่มีการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก ฯลฯ

กระทรวงการคลัง (Ministry of Finance)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์หนี้สาธารณะและหนี้กู้จากต่างประเทศของชาติในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2563 และวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2573

ภารกิจ

การกู้เงินเพื่อมาพัฒนาประเทศเป็นเรื่องธรรมดา แต่สำหรับประเทศที่กู้ต้องมีวินัยทางการเงินและต้องคิดวิธีการหาเงินคืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลังที่ต้องคอยกำกับซึ่งจะยกมาเป็นตัวอย่างดังนี้

- เงินกู้ภายในประเทศหรือต่างประเทศสามารถใช้คืนเงินงบประมาณที่ใช้เกินไปได้และเป็นไปได้ที่จะลดค่าใช้จ่ายส่วนที่เกินไป(รวมถึงพันธบัตรรัฐบาล) ให้ต่ำกว่าร้อยละ 4.5 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2558 และร้อยละ 4 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2563 และร้อยละ 3 ของ GDP หลังปี พ.ศ. 2563
- พันธบัตรรัฐบาลควรจะลงทุนในด้านการขนส่ง การชลประทาน ด้านสาธารณสุข และด้านการศึกษา รวมกันมากที่สุดที่ 225 ล้านล้านบาท ในปี พ.ศ. 2554 – 2558 และใช้เฉลี่ยปีละ 45 ล้านล้านบาท การใช้เงินรวมสูงสุดในช่วง พ.ศ. 2559 – 2563 ที่ 500 ล้านล้านบาท ซึ่งเงินจำนวนนี้ใช้ 350 ล้านล้านบาทในการลงทุนพัฒนา และนำไปกู้เงินใหม่ ฯลฯ

กระทรวงยุติธรรม (Ministry of Justice)

ยุทธศาสตร์

กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ลงนามในการทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือในการพัฒนาประเทศกับสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี พ.ศ.2557 - 2561 โดยการทำงานร่วมกับรัฐสภา กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า กระทรวงการคลัง และกระทรวงวางแผนและการลงทุน

ภารกิจ

- ให้การสนับสนุนด้านการค้า และการพัฒนาในส่วนของผู้หญิง ชนเผ่า หรือชาติพันธุ์ส่วนน้อยโดยรวมถึงกลุ่มเปราะบางที่ด้อยโอกาสในทุกด้าน ส่วนภารกิจอื่นของกระทรวงยุติธรรมคือ
- ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้องเป็นธรรม
- ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้

กระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึก และสวัสดิการสังคม
(Ministry of Labour, War Invalids and Social Affairs)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์แห่งชาติในความเท่าเทียมกันทางเพศในปี พ.ศ. 2554 – 2563

ภารกิจ

ในปี พ.ศ. 2563 ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันที่เป็นสาระสำคัญระหว่างหญิงและชาย ที่มีพื้นฐานความน่าเชื่อถือในการได้โอกาสการมีส่วนร่วม และผลประโยชน์ในทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน

กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬา และการท่องเที่ยว
(Ministry of Culture, Sports and Tourism)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2563 และวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2573

ภารกิจ

- ในปี พ.ศ. 2563 การท่องเที่ยวจะเป็นรายได้พื้นฐานที่เป็นกฎเกณฑ์สำคัญของภาคเศรษฐกิจที่ทันสมัยอย่างมีอาเซียนที่สัมพันธ์กับโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิคแบบเดียวกัน
- ผลผลิตทางการท่องเที่ยวมีคุณภาพสูง มีความหลากหลาย และมีชื่อเสียง
- เติบโตเต็มเอกลักษณ์ของชาติที่สามารถนำไปแข่งขันเปรียบเทียบได้ทั้งในภูมิภาคและโลก ในปี พ.ศ. 2573 ประเทศเวียดนามจะเป็นประเทศที่พัฒนาภาคการท่องเที่ยวแล้ว

กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม (Ministry of Education and Training)

ยุทธศาสตร์

ประเทศเวียดนามมียุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาปี พ.ศ. 2554 – 2563 เป็นโครงร่างที่ยังไม่ประกาศต่อสาธารณะ แต่มีแผนการจัดการศึกษาเพื่อทุกคนจากปี พ.ศ. 2543 – 2558

ภารกิจ

- เปลี่ยนแปลงจากปริมาณสู่คุณภาพการศึกษาที่ดีกว่า
- จัดการศึกษาให้เด็กประถมและมัธยมต้นได้ทั่วทั้งหมด
- ให้โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างเต็มที่
- การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพที่น่าเชื่อถือ และการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงสาธารณสุข (Ministry of Health)

ยุทธศาสตร์

- การสาธารณสุขที่ดี ที่ครอบคลุมถึงสุขภาพของประชาชนโดยรวม

ภารกิจ

- ส่งเสริมบุคลากรในการศึกษาดูงานด้านการแพทย์ในต่างประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ภายในประเทศ
- ควบคุมมาตรฐานด้านการสาธารณสุข ให้มีความเป็นสากล

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Science and Technology)

ยุทธศาสตร์	ภารกิจ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร่วมรับผิดชอบในการทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาที่ยั่งยืนของเวียดนามในปี พ.ศ. 2554 – 2563	- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นฐานของแรงกระตุ้นในการพัฒนาแบบยั่งยืน ทันทสมัย สะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีต่างๆควรกระจายให้กว้างในการประยุกต์ใช้สนาม การสร้างการผลิต

กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Ministry of Public Security)

ยุทธศาสตร์	ภารกิจ
กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ ร่วมมือกับสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรม แห่งองค์การสหประชาชาติ (UNODC) ทำยุทธศาสตร์การควบคุมยาเสพติด จนถึง พ.ศ. 2563	- ภารกิจให้ความร่วมมือกับ UNODC โดย กระทรวง ความ มั่น คง สาธารณะที่กำกับตำรวจ ต้องใช้ การปฏิบัติ การทางกฎหมาย ในการจัดการด้านการค้ายาเสพติด รวมทั้งการกระจายการยกระดับ การต่อต้านยาเสพติด และ อาชญากรรม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(Ministry of Natural Resources and Environment)

ยุทธศาสตร์

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดยุทธศาสตร์การเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ พ.ศ. 2555 – 2563

ภารกิจ

- เพิ่มการเติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึงความสำเร็จในเศรษฐกิจ โดยการลดคาร์บอนฯ และเป็นการเพิ่มทุนธรรมชาติ ซึ่งเป็นทิศทางของหลักเกณฑ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
- การลดก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มความสามารถในการซึมซับก๊าซเรือนกระจก ที่เป็นหน้าที่อย่างค่อยเป็นค่อยไป และเป็นเครื่องชี้วัดสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม
- สร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ การลดคาร์บอน และสร้างความเป็นมิตรกับธรรมชาติในประเทศ
- ร่วมกับชุมชนนานาชาติในการลดก๊าซเรือนกระจกและการพัฒนา

ยุทธศาสตร์

ภารกิจ

ที่ยั่งยืน

- ทำให้ก๊าซเรือนกระจกเบาบางลงตามเป้าหมายของปี พ.ศ. 2563 ดังนี้
  - จากด้านพลังงานร้อยละ 8 (ตามฐานปี พ.ศ. 2548)
  - จากด้านการเกษตรร้อยละ 20
  - จากการการใช้ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน และการป่าไม้ร้อยละ 20
  - จากการกำจัดของเสียร้อยละ 5

กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร

(Ministry of Information and Communications)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การยกระดับ IT ของประเทศในปี พ.ศ. 2563

ภารกิจ

- เพิ่มรายได้รวมจากภาค IT ในอัตราร้อยละของ GDP ระหว่างร้อยละ 17 ถึงร้อยละ 20 และในระยะเวลายาวเพิ่มการขยายตัวของภาคข้อมูลการสื่อสาร โดยจะเพิ่ม GDP ให้อยู่ระหว่างร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 23

กระทรวงกิจการภายใน

(Ministry of Home Affairs)

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ของกระทรวงกิจการภายในในปี พ.ศ. 2554 – 2563 มีดังนี้

- สร้างเยาวชนในอีกรุ่นอายุให้เป็นผู้ที่ได้รับการพัฒนาความหยิ่งรู้ มีความรักชาติสูง มีความชำนาญเยี่ยงนักปฎิวัติที่มีศีลธรรม เป็นประชาชนที่ตื่นตัวในอุดมคติของสังคมนิยม มีการศึกษา และความชำนาญในทักษะด้านต่างๆ

ภารกิจ

- ให้การศึกษาแก่เยาวชนให้มีความรักชาติ มีอุดมการณ์ เป็นนักปฎิวัติ มีศีลธรรม วิถีชีวิตแห่งชาติ และความนับถือตัวเอง เคารพและเข้าใจการปกครองโดยกฎหมาย และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งความนับถือชุมชน ทั้งนี้กระทรวงความมั่นคงภายในมีประมวลที่ต้องทำดังนี้

ยุทธศาสตร์

ภารกิจ

- ยกระดับการศึกษา ใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะความชำนาญ มีฝีมือ และความเป็นมืออาชีพที่สนองความต้องการการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศ
- ให้การฝึกอบรมที่สำคัญและพัฒนาแรงงานเยาวชนให้มีคุณภาพ รวมทั้งการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ
- ฝึกอบรม ให้การศึกษา มอบหมายงานให้ทำ และให้คุณค่าเยาวชนที่มีความเก่งและพัฒนาคุณภาพเยาวชนที่ได้ผ่านการคัดเลือกเข้ามาแล้ว
- การปรับปรุงด้านสุขภาพ ในด้านร่างกายที่แข็งแรงสุขภาพจิตที่ดีเพื่อเยาวชนในอีกรุ่นอายุสามารถเรียนรู้และฝึกอบรมได้ด้วยตนเองมีเครื่องมือที่ดีสำหรับทักษะชีวิตที่ยั่งยืน สามารถนำไปปรับใช้และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตที่มีความไม่แน่นอนและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

5.2 หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับ ASEAN

ประเทศเวียดนามให้ความสำคัญกับภารกิจอาเซียน โดยจัดตั้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลงานเกี่ยวกับอาเซียน แบ่งได้ตามตารางต่อไปนี้

หน่วยงาน	ความรับผิดชอบ
กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้แทนในการเจรจาจัดมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศ ที่มีใช้ภายในอาเซียน - เป็นผู้แทนในการเจรจาจัดทำและดำเนินการด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน - เป็นผู้แทนในการเจรจาเปิดเสรีด้านการค้าและการบริการ ซึ่งมีเป้าหมายการลดข้อกีดกันในการเปิดเสรีการค้าบริการ รวมถึงการดูแลด้านการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาคอาเซียน - สนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมภายในประเทศเพื่อความพร้อมในการเป็นประเทศอุตสาหกรรมภายใน พ.ศ. 2563

หน่วยงาน

กระทรวงการวางแผนและการลงทุน

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนในเข้าร่วมประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญอาเซียนด้านนโยบายในการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก
- สรุปลงและรายงานผลการลงทุนภายในอาเซียน เพื่อจัดทำแผนการส่งเสริมการลงทุนโดยเฉพาะสำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายประเทศในการเป็นประเทศอุตสาหกรรม
- ส่งเสริมเครือข่ายในการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- ให้การสนับสนุนด้านการลงทุนต่อประเทศสมาชิกอาเซียนในการเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ภายในประเทศเวียดนาม

หน่วยงาน

กระทรวงการคลัง

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนร่วมกับธนาคารชาติ เวียดนามในการเข้าร่วมประชุม รัฐมนตรีคลังอาเซียน
- เป็นผู้แทนการเจรจาเกี่ยวกับผลประโยชน์ต่างๆ ในด้านภาษีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายอาเซียน
- ควบคุมและดูแลการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของอาเซียน
- ปรับปรุงนโยบายการคลัง เพื่อรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

หน่วยงาน

ธนาคารชาติเวียดนาม

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนร่วมกับกระทรวงการคลัง ในการดำเนินงานด้านความร่วมมือทางการเงินตามกรอบประชุมของรัฐมนตรีคลังอาเซียน
- เจรจาและกำกับดูแลการเปิดเสรีด้านเงินทุน ตามหลักการที่อาเซียนได้กำหนดไว้
- เป็นผู้แทนการเจรจาในประเด็นเรื่องข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายทุน
- ปรับปรุงนโยบายในการควบคุมอัตราเงินเฟ้อ เพื่อรองรับนโยบายด้านการเงินระหว่างประเทศสมาชิก

กระทรวงการต่างประเทศ

- เป็นผู้แทนในการเข้าประชุมด้านนโยบายในการรวมกลุ่มของอาเซียน และการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน เพื่อนำนโยบายมาปรับใช้ ในการพัฒนาการที่ยั่งยืนของประเทศสมาชิกภายในอาเซียน
- อำนวยความสะดวกในการออกวีซ่า สำหรับแรงงานฝีมือ และผู้ประกอบการ

หน่วยงาน

ความรับผิดชอบ

วิชาชีพในอาเซียนเพื่อตอบรับกับนโยบายด้านการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงานในอาเซียน

- ปรับปรุงนโยบายในการอำนวยความสะดวกในการออกวีซ่าท่องเที่ยวสำหรับประชากรในกลุ่มประเทศสมาชิกให้มีความสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

กระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึก
และสวัสดิการสังคม

- เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับรัฐมนตรีแรงงานของอาเซียน
- อำนวยความสะดวกในการออกใบอนุญาตทำงานสำหรับวิชาชีพเชี่ยวชาญเฉพาะ
- ดำเนินการปรับปรุงนโยบายด้านสวัสดิการสังคม เพื่อดึงดูดแรงงานไร้ฝีมือกลับคืนสู่ประเทศ เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศให้เท่าทันประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ

หน่วยงาน

กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬา และ
การท่องเที่ยว

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรี
ท่องเที่ยวอาเซียน
- ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม
ของชาติเพื่อสร้างเอกลักษณ์ที่
ชัดเจนของประเทศเพื่อให้ประเทศ
มีความมั่นคงไม่ถูกกลืนทางวัฒนธรรม
กับประเทศสมาชิกอื่นในอาเซียน
- ดำเนินการตามแผนในการรวม
กลุ่มด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน
- เร่งดำเนินการในการบูรณะสถานที่
ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งถือเป็น
หนึ่งในนโยบายการส่งเสริม
การท่องเที่ยว เพื่อเตรียมความพร้อม
ในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ
อาเซียน

หน่วยงาน

กระทรวงการขนส่ง

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนในการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีด้านการขนส่งของอาเซียน
- จัดทำความร่วมมือภายในอาเซียนด้านการขนส่ง
- ดำเนินการตามข้อตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน
- ดำเนินการตามความตกลงพหุภาคีอาเซียนว่าด้วยการให้บริการทางการขนส่งทางบกทางเรือและทางอากาศ

หน่วยงาน

กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนหลักเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน
- ดำเนินการในการปรับลดภาษีสินค้าด้านการเกษตรระหว่างประเทศสมาชิก
- ปรับระดับปริมาณสารตกค้างสูงสุดที่ยอมรับได้ของยาปราบศัตรูพืชในการผลิตสินค้าเกษตรตามนโยบายอาเซียน เพื่อสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรระหว่างประเทศสมาชิก
- ปรับมาตรฐานด้านความปลอดภัยและคุณภาพผลิตภัณฑ์พืชสวนและผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อให้ได้มาตรฐานตามหลักสากล และอาเซียน
- สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดสหกรณ์การเกษตรของอาเซียน

หน่วยงาน

กระทรวงศึกษาธิการและ การฝึกอบรม

ความรับผิดชอบ

- เป็นผู้แทนในการเจรจาด้ว
การศึกษา
- ประสานและส่งเสริมการดูงาน
ด้วการศึกษาในประเทศสมาชิก
อาเซียน
- พัฒนาคุณภาพการฝึกอบรมระยะสั้น
ของเจ้าหน้าที่ด้วต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
กับอาเซียน
- พัฒนาการศึกษากวในประเทศ
ด้วให้ความสำคัญและยกย่อง
อาชีพครูให้เป็นหนึ่งในอาชีพที่มี
คุณค่าสำหรับประเทศ เพื่อให้
สามารถผลิตบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถในการพัฒนา
ประเทศให้มีความทัดเทียม
ประเทศสมาชิกอื่นๆ ในอาเซียน
- สนับสนุนการศึกษาต่อในด้ว
ประเทศ โดยเฉพาะประเทศใน
สมาชิกอาเซียน ด้วความเข้าใจ
อย่างลึกซึ้งด้ววัฒนธรรมต่างๆ ใน
ประเทศสมาชิก

6

ระบบการพัฒนา ข้าราชการ

6.1 ภาพรวมของการพัฒนาข้าราชการ

หน่วยงานในภาครัฐของเวียดนามมีเป้าหมายอย่างชัดเจนในการเชื่อมโยงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบเศรษฐกิจโดยใช้กลไกตลาด รวมทั้งการมุ่งสู่ประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ดังนั้นการเชื่อมโยงเป้าหมายส่วนบุคคลเข้ากับเป้าหมายขององค์กรจึงเป็นสิ่งที่รัฐให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในเวียดนามจึงมีไม่เพียงแต่การพัฒนาในระดับบุคคลเพียงด้านเดียว แต่ยังเป็นการพัฒนาภาพรวมในระดับองค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของประเทศเป็นสำคัญ

6.2 วิธีพัฒนาข้าราชการ

6.2.1 ระบบการพัฒนาข้าราชการ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบข้าราชการมีจุดเริ่มต้นมาจากความพยายามของเวียดนามที่จะปฏิรูปการบริหารงานในภาครัฐ (Public Administration Reform) ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายใต้นโยบายโด่ย เหมย (Doi Moi) ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะเปลี่ยนจากระบบวางแผนโดยส่วนกลางไปสู่การใช้ระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาดมากขึ้น โดยมีเป้าหมายจะเป็นประเทศที่มีรายได้ในระดับปานกลาง ถึงแม้เวียดนามจะประสบความสำเร็จในการเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง แต่เวียดนามยังจะต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น การปรับลดลงของระดับความช่วยเหลือ ความคาดหวังที่

สูงขึ้นของประชากร และการต้องแข่งขันในระดับโลกกับประเทศที่มี รายได้ระดับปานกลางเช่นกัน จึงจำเป็นต้องแน่ใจว่าระบบข้าราชการ พลเรือน ประชากร และทรัพยากรของเวียดนามมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์ในการบริหารระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นที่มาของ แนวคิดที่จะปฏิรูประบบข้าราชการพลเรือนให้มีความทันสมัย โดยการ เปลี่ยนจากข้าราชการระบบการเติบโตตามสายอาชีพไปสู่ระบบการ เติบโตตามตำแหน่ง^[40]

การเติบโตตามสายอาชีพ ซึ่งเป็นระบบที่ข้าราชการจะถูกคาดหวัง ให้อยู่ในระบบตลอดชีวิตการทำงาน การเข้าทำงานพิจารณาจากคุณวุฒิ ทางการศึกษาหรือการสอบเข้า เมื่อรับคนเข้ามาใหม่จะถูกวางตัว ลงในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งตามแต่องค์การจะพิจารณา ซึ่งลักษณะนี้ รวมไปถึงการย้ายคนข้ามหน่วยงานหรือข้ามสายงาน การเลื่อนชั้น สู่อำนาจที่สูงขึ้นใช้รูปแบบของระดับ (Grades) ของแต่ละบุคคล มากกว่าเรื่องของสายงาน ลักษณะเด่นชัดคือความเป็นไปได้ที่น้อย ที่จะเข้างานกลางคัน หรือพัฒนาความสามารถของตนในงานนั้นๆ ไปสู่ระบบการเติบโตตามตำแหน่ง ซึ่งเป็นระบบที่จะพบได้ในประเทศ ที่ต้นตัวเรื่องการปฏิรูประบบราชการในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ได้แก่ แคนาดา ไชล์แลนด์ นิวซีแลนด์ สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ และสหราชอาณาจักร เป็นต้น โดยระบบนี้จะมุ่งเน้นที่การเลือกบุคคล ที่เหมาะสมที่สุดมาทำหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการรับบุคคลภายนอก หรือ เลื่อนระดับจากในองค์การเอง ซึ่งระบบนี้จะเปิดกว้างมากกว่า^[12]

ระบบข้าราชการของเวียดนามเดิมเป็นระบบการเติบโตตามสายอาชีพซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม (Grades) คือ กลุ่ม A ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส (Senior Expert) กลุ่ม B ผู้เชี่ยวชาญหลัก (Principle Expert) กลุ่ม C ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) กลุ่ม D ต่ำกว่าผู้เชี่ยวชาญ (Below Expert) การเลื่อนตำแหน่งเป็นไปตามระดับอาวุโสและการเลื่อนตำแหน่ง โดยทั่วไปใช้เวลา 9 ปีในการเลื่อนตำแหน่งจากผู้เชี่ยวชาญไปเป็นผู้เชี่ยวชาญขั้นต้น และ 6 ปีจากผู้เชี่ยวชาญขั้นต้นไปเป็นผู้เชี่ยวชาญอาวุโส^[40]

การที่เวียดนามได้เริ่มปฏิรูปจากระบบการเติบโตตามสายอาชีพมาเป็นการเติบโตตามตำแหน่งเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการบริหารงานในภาครัฐ สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเสริมสร้างเสถียรภาพทางการเมืองบนพื้นฐานความพึงพอใจที่มากขึ้นจะอำนวยความสะดวกให้ระบบราชการเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นโดยการปฏิรูปมาสู่ระบบดังกล่าว จะเกี่ยวข้องข้อกับระบบการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ใน 3 ส่วนหลักๆ คือ การสรรหา (Recruitment) การบริหารจัดการผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) และการบริหารค่าตอบแทน (Compensation and Incentive) ซึ่งหากการปฏิรูปในทั้ง 3 ระบบประสบความสำเร็จจะช่วยเพิ่มการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการส่งมอบผลงานของระบบข้าราชการ^[23] ซึ่งการนำระบบการเติบโตตามตำแหน่งมาใช้ จะทำให้เกิดการกระจายอำนาจมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะให้ความสำคัญกับความสามารถของผู้ที่จะสอบเข้ามาในตำแหน่งต่างๆ โดยเปิดโอกาส

ให้สามารถสอบเข้าได้ในระดับกลางและสูง ไม่จำเป็นต้องเลื่อนชั้นตามความอาวุโส ความเชี่ยวชาญในทักษะถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีคุณค่าในระบบดังกล่าว ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นระบบราชการที่มีความทันสมัยและยืดหยุ่น แต่อย่างไรก็ตามการนำระบบดังกล่าวมาใช้จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบงานทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพราะการที่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกสามารถสอบเข้าโดยไม่จำเป็นต้องเริ่มงานในระดับต้น แต่สามารถเข้าสู่ตำแหน่งในระดับกลางและระดับสูงได้เลยนั้น ล้วนมีทั้งข้อดีและข้อเสียกล่าวคือ ข้อดีเป็นการกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ผู้มีความสามารถเข้าสู่ระบบราชการ ยืดหยุ่นจิตใจผู้มีความสามารถให้ขึ้นสู่ระดับสูง แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อเสียคืออาจทำให้พนักงานเดิมขาดขวัญและกำลังใจในการที่จะได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่ง รู้สึกขาดความมั่นคง เป็นต้น ดังนั้นการให้ความรู้และพัฒนาทักษะพนักงานเดิมให้มีความสามารถทัดเทียมจนสามารถแข่งขันกับบุคคลภายนอกได้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งกับระบบดังกล่าว

6.2.2 วิธีการพัฒนาข้าราชการ

วิธีการพัฒนาข้าราชการของเวียดนามเริ่มใช้ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) เนื่องจากการปฏิรูประบบราชการโดยแนวคิดการเติบโตตามตำแหน่ง ทำให้การขับเคลื่อนมีข้อกังวลที่ว่ารูปแบบการบริหารภาครัฐแบบดั้งเดิม แม้มุ่งเน้นไปที่ตัวบุคคลและความสำเร็จขององค์กร แต่ไม่ได้ให้ความสนใจระบบที่จะทำให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง ซึ่งภายหลังทั้งรัฐบาล ท้องถิ่น

และองค์การระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือเริ่มที่จะให้ความสำคัญกับระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) มากยิ่งขึ้น จากการสนับสนุนให้ประเทศที่กำลังพัฒนามีการสร้างระบบบริหารผลการปฏิบัติงานของเวียดนามเอง การวัดผลการปฏิบัติงานถูกให้คำจำกัดความว่าเป็นการสังเกต ติดตามการดำเนินงานและผลลัพธ์อย่างระมัดระวังและสม่ำเสมอโดยใช้ระบบการเก็บข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานหรือการจัดการผลลัพธ์ ใช้การเก็บข้อมูลเพื่อพิสูจน์การบรรลุเป้าหมายในการชี้วัดความคืบหน้าของเป้าหมายแผนงานและหน่วยงาน

จุดประสงค์หลักของการวัดผลงานคือเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา จุดประสงค์อื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มความรับผิดชอบในงาน การสื่อสาร การตัดสินใจในการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม และการสร้างแรงจูงใจให้แก่พนักงาน ล้วนแล้วแต่เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หลักดังกล่าวทั้งสิ้น

ระบบบริหารผลงานปฏิบัติงานในอดีตของเวียดนาม ต้องมีการจัดระบบใหม่ เพื่อให้มีความเหมาะสม เกิดประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติงาน และสร้างความสอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติงาน แรงจูงใจส่วนบุคคลกับเป้าหมายองค์การ ระบบการบริหารผลงานส่วนบุคคลถูกนำมาใช้ เพื่อให้มีการตั้งเป้าหมายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในงานและมีการติดตาม พัฒนา ปรับปรุงผลงาน รวมไปถึงสนับสนุนเป้าหมายของหน่วยงานอย่างชัดเจน ซึ่งการปฏิรูปร่างกล่าวรัฐบาลเวียดนามตั้งเป้าหมายที่จะสร้างความแข็งแกร่ง ความเป็นมืออาชีพ ระบบบริหารภาครัฐที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวต้องอาศัยกลยุทธ์

การบริหารผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะสามารถประเมินความทุ่มเทของข้าราชการต่อเป้าหมายขององค์การได้ ซึ่งกฎหมายและพระราชบัญญัติเดิมที่มีอยู่ได้มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลของข้าราชการ แต่ยังคงขาดการเชื่อมโยงกับระบบการขึ้นเงินเดือนและการออกแบบให้เหมาะสมกับธรรมชาติของงานและความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่ง โดยเฉพาะ ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่จะปฏิรูประบบการบริหารผลการปฏิบัติงานของเวียดนามให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแต่ละตำแหน่งงานเพื่อที่จะให้มั่นใจว่าระบบการบริหารผลการปฏิบัติงานดังกล่าวจะประสบความสำเร็จภายใต้บริบทของระบบข้าราชการเวียดนาม

ระบบบริหารผลงานของเวียดนามแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

- **การประเมินตนเอง (Self Assessment):** การประเมินตนเอง ทั้งในด้านการบรรลุเป้าหมายและความคืบหน้า
- **การประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน (Peer Review):** ผลการประเมินจะถูกนำมาอภิปรายและมีการนำเสนอต่อเพื่อนร่วมงาน โดยจะมีการพิจารณาและโหวต แต่จะไม่มีการระบุชื่อ และจะใช้ผลตามฉันทามติ
- **การประเมินโดยหัวหน้างาน (Evaluation by Immediate Supervisor):** ผู้บังคับบัญชาโดยตรงจะเป็นผู้พิจารณาในขั้นสุดท้าย กรณีที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันผู้บังคับบัญชาจะเป็นผู้ตัดสินใจ

โดยความถี่ในการประเมินขึ้นอยู่กับแต่ละหน่วยงาน อาจจะ เป็นปีละครั้งหรือสองครั้ง ซึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบ ราชการ งานวิจัยเรื่องการนำระบบการเติบโตตามตำแหน่งมาใช้ใน ระบบข้าราชการเวียดนาม^[23] ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูป ระบบบริหารผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระบบการเติบโตตาม ตำแหน่ง ไว้ดังนี้

1. มอบหมายความรับผิดชอบการบริหารผลการปฏิบัติงาน ในระดับหน่วยงานมากขึ้น เนื่องจากระบบบริหารผลการปฏิบัติงาน ในปัจจุบันยังมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจในแง่การวางเป้าหมาย ดังนั้น ในแต่ละหน่วยงานควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการออกแบบการบริหาร ผลการปฏิบัติงานในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับ เป้าหมายองค์การและสอดคล้องกับลักษณะงาน ซึ่งวิธีการดังกล่าว จะช่วยทำให้ระบบบริหารผลการปฏิบัติงานที่เคยเน้นตามสายอาชีพ ได้เปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับระบบการเติบโตตามตำแหน่งมาก ขึ้น

2. เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างพนักงานกับตำแหน่งเฉพาะ โดยใช้คำอธิบายเนื้องานตามแนวทางของระบบการเติบโตตามตำแหน่ง การขาดคำอธิบายเนื้องานของระบบข้าราชการเวียดนามเป็น อุปสรรคหลักในการนำไปสู่ระบบบริหารผลการปฏิบัติงานตามระบบ การเติบโตตามตำแหน่ง ซึ่งทุกหน่วยงานจะต้องอธิบายรายละเอียด และประมวลผลงาน หน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละตำแหน่งภายใน องค์การ โดยความรับผิดชอบและระดับของภาระงานที่ต้องวัดปริมาณ โดยเฉพาะเจาะจงกับตำแหน่งและเชื่อมโยงกับระดับเงินเดือน ที่สอดคล้องกับตำแหน่งนั้นๆ

3. เสริมสร้างการสื่อสารและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างพนักงานและผู้บังคับบัญชาโดยตรงในทุกระดับขององค์การ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วม หากเกณฑ์ในการประเมินมีความชัดเจน มีการสื่อสารตกลงร่วมกัน โอกาสที่ผลงานจะเป็นที่น่าพึงพอใจจะมีมากขึ้น เพื่อสนับสนุนให้พนักงานและผู้บังคับบัญชามีการพัฒนาเป้าหมายร่วมกันโดยเชื่อมโยงกับเป้าหมายของหน่วยงานโดยตรง ตัวชี้วัดในการวัดความก้าวหน้าของเป้าหมายควรเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ และควรเป็นตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่ชัดเจนอีกด้วย พนักงานและผู้บังคับบัญชาควรมีข้อตกลงร่วมกัน ซึ่งไม่ใช่เฉพาะที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบและหน้าที่ของพนักงานเพียงเท่านั้น แต่ยังต้องระบุถึงความต้องการของพนักงานในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของพนักงานอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อตกลงด้านการพัฒนาพนักงานควรมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับการบริหารผลการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่งโดยเฉพาะ นอกจากนี้ควรมีการกำหนดช่วงเวลาในการประเมินติดตามและพัฒนาผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมทั้งมีการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบอีกด้วย

4. เสริมสร้างการเชื่อมโยงผลงานระดับบุคคล กลุ่ม และองค์การเข้าด้วยกัน ผู้บังคับบัญชาก็เป็นส่วนสำคัญที่ต้องเชื่อมโยงเป้าหมายส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกลุ่มและองค์การ โดยการตั้งเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้องค์การบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง ระดับบังคับบัญชาควรมีแผนงานและมีการประมวลเป้าหมายหลักขององค์การ และเชื่อมโยงกับความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในหน่วยงาน

เพื่อที่จะผลักดันให้เกิดสมรรถนะที่สูงสุด ซึ่งจะส่งผลต่อระดับกลุ่มและองค์การ

5. เปลี่ยนกลไกการประเมินตนเองและทบทวนโดยเพื่อนร่วมงานไปสู่เครื่องมือในการติดตามผลงานระดับบุคคลและระดับกลุ่ม ควรจะมีการพัฒนาระบบการประเมินตนเองในปัจจุบันให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของ การเชื่อมโยงความรับผิดชอบเข้ากับแผนงาน และข้อตกลงในแต่ละระดับขององค์การ พนักงานในแต่ละหน่วยงานย่อยๆ ควรจะมีการจัดทำร่างแผนงานประจำปี ปีละครั้ง หรือ 2 ครั้ง ซึ่งมีเป้าหมาย เชื่อมโยงโดยตรงกับหน่วยงาน และการทบทวนผลงานโดยเพื่อนร่วมงาน ควรเปลี่ยนเป็นการประชุมหารือเกี่ยวกับแผนงานและผลการปฏิบัติงานของกลุ่มปีละครั้งหรือสองครั้งเช่นเดียวกัน เพื่อให้มีการพูดคุยถึงความคืบหน้าในการมุ่งไปสู่เป้าหมาย รวมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบเป้าหมายกันภายในกลุ่ม

6. มีแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพให้กับพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำ โดยปกติควรมีการติดตามทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นที่น่าพึงพอใจในช่วง 6 เดือน และ 12 เดือนของการจ้าง เพื่อให้เกิดการตรวจสอบดำเนินการและรายงานผลงานที่ยังไม่เพียงพอต่อหน่วยงาน การเปิดโอกาสในการพูดคุยเพื่อให้เกิดการตั้งคำถามในเชิงการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยั้งที่ผู้บังคับบัญชาโดยตรงจะมีสิทธิ์ในการตักเตือนถึงผลงานที่ไม่น่าพึงพอใจ และในกรณีที่ผลงานยังดำเนินไปในทิศทางเดิม ก็ควรมีขั้นตอนชัดเจนที่จะนำไปสู่การปลดหรือเลิกจ้าง

7. มีการสร้างระบบการตรวจสอบระบบผลการปฏิบัติงาน และสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามให้ความสำคัญกับการตรวจสอบและป้องกันการทุจริต จึงมีระบบการตรวจสอบที่ชัดเจนโดยผู้ตรวจการรัฐ อย่างไรก็ตามเพื่อให้แน่ใจว่าองค์กรมีความเป็นเลิศการตรวจสอบ จึงไม่ควรนำมาใช้แค่เพียงตรวจสอบผู้กระทำผิด แต่ควรจำแนกผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดีได้ด้วย นอกจากนี้ในแต่ละองค์กรของรัฐควรมีแนวทางในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่นและผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคล โดยมีการใช้ช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกประชาสัมพันธ์ให้พนักงานในองค์กรรับทราบ เช่น มีการชื่นชมพนักงานดีเด่นประจำเดือน หน่วยงานดีเด่นประจำเดือน หรือมีการแข่งขันในระดับบุคคลและระดับทีมในการส่งข้อเสนอเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในหน่วยงาน เป็นต้น

อาจกล่าวสรุปได้ว่าระบบบริหารผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเวียดนามรูปแบบใหม่ที่มีการปฏิรูปให้สอดคล้องกับระบบข้าราชการแบบเติบโตตามตำแหน่งนั้น ได้มุ่งเน้นการบริหารผลการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ มีการเชื่อมโยงเป้าหมายองค์กรเข้ากับเป้าหมายของทีมและเป้าหมายส่วนบุคคลอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นมีการสื่อสารตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนระหว่างผู้บังคับบัญชาและพนักงาน ใช้แนวทางการบริหารที่เฉพาะเจาะจงกับแต่ละตำแหน่งงานมากยิ่งขึ้น ผลักดันให้เกิดระบบในการจำแนกพนักงานที่มีความสามารถสูงและผลงานโดดเด่นจากพนักงานทั่วไปได้อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและการสร้างการยอมรับและชื่นชมภายในองค์กร เพื่อผลักดันระบบข้าราชการให้ทันสมัยสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน และเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงสอดคล้องกับการปฏิรูปเศรษฐกิจตามนโยบายกลไกตลาดนั่นเอง

6.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาข้าราชการ หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาข้าราชการเวียดนาม มีหลายหน่วยงานด้วยกันดังนี้

6.3.1 กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม

เวียดนามเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับระบบการศึกษาเป็นอันดับหนึ่งในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม (Ministry of Education and Training) ของเวียดนามจึงเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐ รัฐบาลให้ความสำคัญกับการศึกษาและความสามารถในการอ่านเขียนของประชากรเป็นอย่างยิ่ง โดยมีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และไม่เฉพาะการศึกษาในระบบ แต่รัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบและการศึกษาต่อเนื่องสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสในสายสามัญและสายอาชีพ

โดยความหมายของการศึกษานอกระบบที่เวียดนามให้นิยามไว้คือ รูปแบบของการศึกษาที่สามารถช่วยทุกคนให้สามารถทำงานและเรียนไปในเวลาเดียวกัน และสามารถเรียนอย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต ช่วยให้มีบุคลิกสมบูรณ์แบบ เพิ่มพูนความรู้ ยกระดับวัฒนธรรม สร้างความเชี่ยวชาญ ชำนาญ และพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถมีงานทำและประยุกต์กับสังคมและการใช้ชีวิตได้ ซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาของเวียดนามที่คำนึงถึงประชาชนในทุกภาคส่วนและเปิดโอกาสในการเรียนรู้ที่มีใช้เพียงการ

เรียนรู้ตามระบบเพียงเท่านั้น โดยรัฐบาลมุ่งเน้นที่จะพัฒนาการศึกษา
นอกระบบไปพร้อมกับการศึกษาในระบบ โดยมีการตั้งเป้าหมายสำหรับ
การพัฒนาการศึกษานอกระบบภายในปี พ.ศ. 2558 ไว้ดังนี้

1) เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษามีโอกาส
ประสบความสำเร็จในระดับประถมหรือมัธยมศึกษาตอนต้น

2) สำหรับผู้ใหญ่ โดยเฉพาะผู้หญิงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต้อง
มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอ่านออก เขียนได้
และมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) เพื่อพัฒนาคุณภาพความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ต่อเนื่อง การรู้หนังสือสำหรับวัยรุ่นและผู้ใหญ่

4) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ของรัฐในการพัฒนาการศึกษาที่ราคา
ไม่สูงอย่างต่อเนื่อง การศึกษาตลอดชีวิต และสังคมแห่งการเรียนรู้

5) เพื่อการยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ
การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ และการศึกษาต่อเนื่องในทุกระดับ

โดยการตั้งเป้าหมายเฉพาะสำหรับการพัฒนาการศึกษา
นอกระบบ และการศึกษาผู้ใหญ่ภายในปี พ.ศ. 2558 ไว้ดังนี้

1) อัตราการเรียนรู้หนังสือของประชากรอายุระหว่าง 15 – 35 ปี
ภายในปี พ.ศ. 2558 จะต้องมีจำนวนร้อยละ 98 ของประชากรทั้งหมด

2) มีศูนย์การเรียนรู้ในหน่วยงานส่วนปกครองส่วนท้องถิ่น
ร้อยละ 90 ภายในปี พ.ศ. 2553 และร้อยละ 100 ในปี พ.ศ. 2558

3) ภายในปี พ.ศ. 2558 นักเรียนอายุ 6 – 14 ปี จำนวน
ร้อยละ 75 ที่อยู่นอกระบบการศึกษา ต้องเข้าสู่ระบบการศึกษา
นอกโรงเรียนในระดับประถมศึกษา

4) ภายในปี พ.ศ. 2558 นักเรียนอายุ 11 – 14 ปี จำนวน ร้อยละ 75 ที่อยู่นอกระบบการศึกษาต้องเข้าสู่ระบบการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

5) หลักสูตรและตำราของการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง

6) มีการก่อตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องในทุกเขตกระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรมเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการศึกษานอกระบบและการศึกษาผู้ใหญ่ อย่างไรก็ตามความต้องการในการเรียนรู้ของเวียดนามมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมเพียงกระทรวงเดียวไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการทั้งหมดได้

ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากกระทรวงต่างๆ องค์กรต่างๆ ในการสนับสนุนด้านทรัพยากรมนุษย์ อุปกรณ์ และด้านการเงิน กระทรวงต่างๆ เช่น กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท กระทรวงยุติธรรม กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร สหภาพสตรี สหภาพเด็ก และองค์กรอื่นๆ จะเป็นผู้สนับสนุนการเปิดโอกาสให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารจัดการติดตามระบบการศึกษานอกระบบทั้งประเทศ รวมทั้งเปิดโอกาสสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษา ศูนย์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สถาบันสอนภาษาต่างประเทศ และศูนย์คอมพิวเตอร์

นอกจากนี้กระทรวงยังมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับประชากรเวียดนาม โดยแบ่งนโยบายตามพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ระดับส่วนกลางมีบทบาทในการสนับสนุนนโยบาย

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยที่กระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมร่วมมือกับกระทรวงอื่นๆ รวมทั้งองค์การต่างๆ จัดทำแนวทางการทำงานร่วมกันในการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชากรในระดับจังหวัดและเขตคณะกรรมการ มีการตัดสินใจใช้นโยบายการขัดเกลาทางสังคมโดยการศึกษา โดยสังคมแห่งการเรียนรู้ตามรูปแบบของท้องถิ่น ระบบการศึกษาเวียดนามมีความโดดเด่นเป็นอย่างยิ่งในการให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่ม และสร้างโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกระดับ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการผลักดันการเรียนรู้สู่ชุมชนตามนโยบายการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และได้รับการยอมรับเป็นอย่างยิ่งในสังคมเวียดนาม เพราะไม่เพียงแต่เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการศึกษาสำหรับทุกคนในชุมชน แต่ยังเป็นต้นแบบที่มีประสิทธิภาพในการนำเสนอแนวคิดทุกอย่างเพื่อการศึกษา (All for Education) ให้แก่ชุมชน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ระบบการศึกษาชุมชนประสบความสำเร็จอีกด้วย

6.3.2 กระทรวงข้อมูลและการสื่อสาร

กระทรวงข้อมูลและการสื่อสารของเวียดนามมีบทบาทในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเผยแพร่ของสื่อสารมวลชนโดยรวม ทั้งการตีพิมพ์ การประกาศ ระบบสื่อสารโทรคมนาคม อินเทอร์เน็ต การส่งผ่านคลื่นความถี่ ระบบวิทยุโทรทัศน์กระจายเสียง และโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศและการสื่อสารมีหน้าที่กำกับนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบาย

ที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงการติดตั้งใช้งาน ในภาครัฐ อนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้กระทรวงข้อมูลและการสื่อสารยังมีบทบาทด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยมีการดำเนินการในแง่ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ในการจัดตั้งสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งปัจจุบันมี 4 หน่วยงานคือ 1) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเวียดนาม-เกาหลี (Vietnam-Korea Information Technology College) 2) วิทยาลัยเทคโนโลยีการพิมพ์ (College of Printing Technology) 3) วิทยาลัยฝึกอบรมและจัดการสารสนเทศและสื่อสาร (Training Information and Communications Manager College) และ 4) มหาวิทยาลัยสารสนเทศและการสื่อสาร (University of Information and Communications) ซึ่งได้รับการอนุมัติล่าสุดและกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้ง โดยกระทรวงข้อมูลและการสื่อสารมีบทบาทในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน 3 ส่วน คือ

1) บทบาทในการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรมในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ

2) บทบาทในการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการและการฝึกอบรม และกระทรวงแรงงาน ทหารผ่านศึก และสวัสดิการสังคม ในการวางแผนทาง เจื่อนไซในการฝึกอบรม และระบบประกาศนียบัตรรวมทั้งประกาศนียบัตรขององค์กรต่างชาติในเวียดนาม

3) บทบาทในการประสานงานกับกระทรวงกิจการภายใน ในการจัดทำคำอธิบายตำแหน่งงานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศในส่วนเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

กระทรวงข้อมูลและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาคเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลักดันการลงทุนด้านการศึกษา ทั้งมหาวิทยาลัยภาครัฐ ภาคเอกชน และการลงทุนทั้งหมดเป็นงบการลงทุนจากต่างชาติ โดยแรงงานในภาคส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศของเวียดนามมีจุดแข็ง คือ แรงงานมีอายุน้อย ทำงานหนัก มีความฉลาด มีไหวพริบ และกระตือรือร้น รวมทั้งมีความรู้ด้านคณิตศาสตร์เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีข้อจำกัดในการพัฒนา ดังนี้

1) การฝึกอบรมยังล้มเหลวในแง่การตอบสนองความต้องการ การมุ่งให้ความรู้แต่ด้านทฤษฎี โดยละทิ้งการปฏิบัติ

2) ทักษะภาษาอังกฤษในกลุ่มนักศึกษาที่จบใหม่และอาจารย์ยังค่อนข้างอ่อนแอ

3) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังมีผลกระทบต่อ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษา

4) ความขาดแคลนด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการฝึกอบรมซึ่งนอกจากข้อจำกัดดังกล่าว ยังพบว่าบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังเป็นไปอย่างไม่เพียงพอ กล่าวคือ

1) ความล่าช้าในการริเริ่มกลยุทธ์ ความครอบคลุมและ รายละเอียดในแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- 2) ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมใกล้เคียงกับรัฐวิสาหกิจ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในลักษณะเชิงที่ปรึกษา ผู้ออกแบบระบบผู้บริหารงานโครงการ เป็นต้น
- 3) การขาดความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพและระดับการรับรองการฝึกอบรม
- 4) การลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนายังมีข้อจำกัด และไม่ได้รับความสนใจ
- 5) การขาดแคลนนโยบายในการลงทุนบริหารจัดการ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการฝึกอบรมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่ออุตสาหกรรม และการนำไปประยุกต์ใช้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงถือเป็นความสำคัญเร่งด่วนของกลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเวียดนาม นอกจากนี้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ยังต้องมีการเชื่อมโยงกับการปรับปรุงระบบการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และที่สำคัญอย่างยิ่ง การระดมทรัพยากรมนุษย์ด้านเทคโนโลยีที่มีความเชี่ยวชาญถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศของเวียดนาม

ในปี พ.ศ. 2553 มีการจัดอันดับในประเทศกลุ่ม ASEAN ในแง่ผลิตภาพแรงงานในกลุ่มการสื่อสารและเทคโนโลยี เวียดนามอยู่ใน

อันดับที่ 7 และพบว่ามีความไม่เกินครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับผลผลิตภาพของแรงงานไทย จากผลการจัดอันดับดังกล่าวทำให้กระทรวงข้อมูลและการสื่อสารของเวียดนามมีการตั้งเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และทิศทางในปี พ.ศ.2563 ที่จะพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของเวียดนามไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย

- 1) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านระบบคุณภาพการศึกษา
  - การฝึกอบรมในระดับมหาวิทยาลัยจะต้องอยู่ในระดับรุ่นหน้าประเทศในกลุ่มอาเซียน
  - นักศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารร้อยละ90 จะต้องมีความสามารถและทักษะด้านภาษาที่ตรงกับความต้องการตลาดแรงงานของบุคลากรในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระดับนานาชาติ
  - การเพิ่มปริมาณและคุณภาพในกลุ่มวิทยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2) ยกระดับผลผลิตภาพแรงงาน
- 3) ยกระดับความสามารถของผู้บริหารที่กำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทุกฉบับ
- 4) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันฝึกอบรม รัฐวิสาหกิจและภาคอุตสาหกรรม

แนวทาง

- 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ในกลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2) สร้างนโยบายและหลักสูตรเกี่ยวกับการฝึกอบรมให้กับผู้นำระดับสูงที่มีอำนาจในการควบคุมบังคับ เช่น ในด้านการสร้างนโยบาย ทักษะการบริหารจัดการ การออกแบบนโยบาย ความรู้เชิงเศรษฐกิจ และกฎหมายระหว่างประเทศ เป็นต้น

3) ปฏิรูประบบการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเอาการฝึกอบรมหลักสูตรขั้นสูงระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมมาปรับใช้

4) ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติในการลงทุนด้านการศึกษาในเวียดนาม

5) การรับรองคุณภาพให้กับสถาบันฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของต่างชาติและเวียดนาม

6) ส่งนักศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีและผู้สำเร็จการศึกษาไปฝึกอบรมทักษะยังต่างประเทศ

6.3.3 ความร่วมมือกับประเทศต่างๆ

เนื่องจากเวียดนามเป็นประเทศที่เพิ่งปฏิรูปนโยบายเศรษฐกิจจากระบบวางแผนจากส่วนกลางไปสู่เศรษฐกิจแบบกลไกตลาด และกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่มีรายได้ระดับกลาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยการลงทุนจากต่างชาติและความร่วมมือจากองค์การระหว่างประเทศในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ความร่วมมืออินเดีย-เวียดนาม

อินเดียและเวียดนามมีความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรอย่างยิ่งมากกว่า 50 ปี ตั้งแต่สมัยนายกรัฐมนตรีเนรูและประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เวียดนามเป็นประเทศที่ถูกสงครามทำลายระบบเศรษฐกิจและสิ่งก่อสร้างพื้นฐานมากกว่าศตวรรษ อย่างไรก็ตามในแง่ของการตอบรับเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมนั้น เป็นที่ทราบกันว่าเวียดนามไม่ได้ต้องการเทคโนโลยีระดับสูงที่มีพร้อมเหมือนกับญี่ปุ่น แต่เวียดนามต้องการเทคโนโลยีระดับกลาง ซึ่งอินเดียสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมได้ นอกจากนี้เวียดนามและอินเดียยังมีความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจที่ดีต่อกัน อินเดียมีการนำเข้าสินค้าจากเวียดนาม ในขณะที่เวียดนามมีการพึ่งพาประสบการณ์ในอุตสาหกรรมน้ำมันจากอินเดีย เวียดนามเป็นประเทศที่มีแหล่งแรงงานที่ได้รับการศึกษาดี และมีอัตราการรู้หนังสือที่เพิ่มขึ้น แต่ยังมีประสบปัญหาแรงงานขาดทักษะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวียดนามใต้ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญของเวียดนามตามความตั้งใจของรัฐที่จะให้เวียดนามมีสมรรถนะในการแข่งขันกับอินเดียและจีนที่มีการบริการด้านเทคโนโลยีและเทคโนโลยีระดับสูง

ความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างอินเดียและเวียดนาม นับเป็นโอกาสของเวียดนามที่ได้เรียนรู้จากอินเดียที่มีการเติบโตทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วถือเป็นการปฏิวัติระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ เวียดนามต้องการความช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยีในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นอินเดียจึงเป็นผู้ช่วยเหลือ

ที่เหมาะสม อินเดียและเวียดนามมีความร่วมมือกันหลายด้าน อาทิเช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การศึกษา การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ความร่วมมือทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นด้านที่ค่อนข้างชัดเจนโดยมีแผนการปฏิบัติงานร่วมระหว่างสองประเทศในปี พ.ศ. 2550 – 2552^[22] ศูนย์การเรียนรู้เด่นๆ ที่ได้รับการช่วยเหลือจากอินเดีย มีดังนี้

- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ITEC: Information Technology and Education Center)

รัฐบาลอินเดียส่งเสริมการฝึกอบรมในโครงการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (ITEC: Information Technology and Education Center) โดยสนับสนุนค่าเครื่องบิน ค่าเล่าเรียน ที่พัก และเบี้ยเลี้ยง ซึ่งเวียดนามได้รับการจัดสรรในโครงการดังกล่าว 75 พัน โครงการดังกล่าวยังรวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารมวลชน ภาษาอังกฤษ การจัดการ การวางแผนการศึกษา การฝึกอบรมครูฯ นอกจากนี้ในด้านการศึกษา รัฐบาลอินเดียมีการมอบทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาเวียดนามและนักวิจัยจำนวน 130 ทุน ในทุกๆ ปี สำหรับศึกษาในสถานศึกษาของอินเดีย และอินเดียยังวางแผนที่จะก่อตั้งศูนย์สอนภาษาอังกฤษในดานัง ช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2550 อินเดียมีการมอบทุนการศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาวมากกว่า 100 ทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนทุนการศึกษาในโครงการ ITEC ที่อินเดีย มีการสนับสนุนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 รวมทั้งสิ้น 362 ทุน (สิงหาคม พ.ศ. 2551) ซึ่งจากทุนดังกล่าวสาขานักศึกษาเวียดนามสนใจมากที่สุด ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ การบริหารการเงิน

การฝึกปฏิบัติทางการเกษตร เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีชีวภาพ นอกจากนี้ยังมีทุนระยะยาวในทุกๆปีในการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อินเดีย เศรษฐศาสตร์ และรัฐศาสตร์ ที่มอบให้แก่จังหวัดและเมืองทางตอนใต้ของเวียดนาม

• ศูนย์วิทยบริการระดับสูงในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Advanced Resource Centre in IT) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลอินเดียได้ให้ความช่วยเหลือรัฐบาลเวียดนาม โดยจัดตั้งศูนย์วิทยบริการระดับสูงในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Advanced Resource Centre in IT) ในฮานอยตามข้อตกลงความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทั้งสองประเทศลงนามร่วมกัน เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยที่รัฐบาลอินเดียช่วยในการฝึกอบรมแรงงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้บริการ ซึ่งสนองความต้องการของเวียดนามที่ต้องการความช่วยเหลือด้านการเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจ อีกทั้งเวียดนามต้องการเพิ่มความเร็วในด้านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ และพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการวิจัยและพัฒนา ^[22] นอกจากนี้การสนับสนุนด้านทุนการศึกษาและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว อินเดียยังมีการวางแผนกลยุทธ์ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่เวียดนาม ดังนี้

1) พัฒนากลยุทธ์ความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอุดมศึกษา ทั้งความร่วมมือระหว่างสหรัฐอเมริกาและเวียดนาม (Vietnamese-American Bilateral Trade Agreement: BTA) อาเซียนเขตปลอดภาษีการค้า (The Asean Free Trade Area: AFTA)

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและบริการ (The General Agreement on Trade and Services: GATS)

2) ขยายความร่วมมือกับต่างชาติในการตั้งศูนย์เทคโนโลยีระดับสูงในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสามารถร่วมกันวิจัยและพัฒนาโครงการด้านวิทยาศาสตร์

3) ใช้กลยุทธ์ในการสอนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ใช้การเรียนการสอน ใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยซึ่งใช้ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และมีความเหมาะสมกับความต้องการในการเรียนรู้ของเวียดนาม โดยเฉพาะสาขาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยี และ เศรษฐศาสตร์

4) พัฒนาคุณภาพงานวิจัยและหลักสูตรการฝึกอบรมที่เป็นบริบทเฉพาะของเวียดนาม เพื่อดึงดูดนักวิจัยต่างชาติ และเพื่อรักษาเอกลักษณ์อันเก่าแก่ของเวียดนาม

5) มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ในการเรียน และร่วมวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างชาติ และสนับสนุนการส่งนักศึกษาและอาจารย์ไปศึกษายังต่างประเทศในด้านที่รัฐบาลสนับสนุนและให้ความสำคัญ

6) สนับสนุนเครื่องมือและนโยบายในการอำนวยความสะดวกเพื่อกระตุ้นการศึกษาต่อต่างประเทศโดยใช้เงินทุนส่วนตัว

7) มีการควบคุมคุณภาพของธุรกิจบริการฝึกอบรม รวมทั้งหลักสูตรออนไลน์โดยสถาบันฝึกอบรมต่างชาติ

8) สร้างความสัมพันธ์กับองค์การรับประกันคุณภาพระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อสร้างมาตรฐานให้แก่ผู้เรียนในประเทศ

9) สร้างโอกาสในการดึงดูดผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณภาพสูงจากต่างชาติในการสนับสนุนการฝึกอบรมและวิจัย ในขณะที่สร้างระบบและนโยบายในการส่งนักศึกษาและบุคลากรเวียดนามไปศึกษาต่างประเทศเพื่อกลับมาพัฒนาและสร้างชาติ

10) เข้าร่วมการฝึกอบรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในตลาดต่างประเทศ เพื่อที่จะส่งออกแรงงานที่มีทักษะตามความต้องการของตลาด ^[22]

- พัฒนาคนผ่านยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อีรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS: Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy)

ความร่วมมือในโครงการยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อีรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง เพื่อที่จะพัฒนาความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศสมาชิก อันได้แก่ ไทย ลาว กัมพูชา พม่า และเวียดนาม โดยมีประเทศไทยรับผิดชอบด้านนโยบายและผลักดันการนำไปใช้ภายใต้หน่วยงานที่ชื่อว่า สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (ไทย) (TICA: Thailand International Development Cooperation Agency) ซึ่งได้ออกแบบแผนเพื่อยกระดับความสามารถระดับบุคคลและระดับองค์กรของประเทศกลุ่มสมาชิก และพัฒนาเพื่อเตรียมความสามารถในการแข่งขันระดับสากล ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็น 1 ใน 8 ด้านของแผนการพัฒนาอันได้แก่

1) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและลงทุน 2) ความร่วมมือด้านการเกษตร 3) ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน 4) การเชื่อมโยงด้านคมนาคม 5) ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 6) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 7) สาธารณสุข 8) ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งแผนพัฒนาถูกออกแบบให้มีการประชุมหารือในระดับรัฐมนตรีเพื่อผลักดันเชิงนโยบาย มีนโยบายและแผนด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการให้การศึกษา การฝึกอบรม และการเรียนรู้แก่ข้าราชการของประเทศสมาชิก เพื่อที่จะสร้างประสบการณ์และความรู้ในส่วนที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เช่น การพัฒนาระบบอาชีวศึกษา การพัฒนาทักษะแรงงานอุตสาหกรรม การบริหารจัดการด้านการเงิน ฯลฯ ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างเครือข่ายด้านเทคนิคการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้เชี่ยวชาญและนักวิจัย สนับสนุนให้มีการทำวิจัยร่วมกันระหว่างสถาบันซึ่งเวียดนามสามารถใช้เงื่อนไขนี้เรียนรู้จากประเทศเพื่อนบ้าน

7

กฎหมายสำคัญที่ควรรู้

7.1 กฎระเบียบข้าราชการ

กฎระเบียบข้าราชการของเวียดนาม เป็นแบบประเทศสังคมนิยม ที่ยังมีความเกี่ยวข้องกับพรรคเวียดนาม จึงมีประเด็นที่น่าศึกษาดังนี้

การคัดเลือกและการเลือกสรร

นโยบายและวิธีการของการคัดเลือก และการเลือกสรรบุคลากร เข้าทำงานภาครัฐของเวียดนาม ในปัจจุบันนั้นมีการเปลี่ยนแปลงจาก ในอดีตไปมาก คุณสมบัติในการเลือกสรรบุคลากรเข้าทำงานมีดังนี้ การคัดเลือกและการเลื่อนตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับคอมมูน (ชุมชน ระดับล่าง) จะดำเนินการผ่านการทดสอบ การคัดเลือกและการเลือกสรร บุคลากรส่วนใหญ่จะถูกกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานราชการต่างๆ หากหน่วยงานเหล่านั้นมีความสามารถที่จะจัดการทดสอบได้เอง แต่จุดอ่อนของการคัดเลือกและการเลือกสรรบุคลากรเข้าทำงาน ภาครัฐ รวมถึงการเลื่อนตำแหน่งงานในปัจจุบันของเวียดนาม คือ การที่การทดสอบส่วนใหญ่พยายามมุ่งเน้นไปที่ความยุติธรรม ความโปร่งใส และความเป็นรูปธรรมแต่เนื้อหาของข้อสอบไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับ งาน นอกจากนี้ ยังมีการเล่นพรรคเล่นพวกในการคัดเลือกบุคลากร อย่างแพร่หลายทั้งในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้เนื้อหาของข้อสอบยังเอนเอียงไปในการกระตุ้นให้ ผู้สมัครเรียนรู้ด้วยการท่องจำมากกว่าความเข้าใจและการนำความรู้ ไปใช้อย่างสร้างสรรค์ จึงทำให้ขาดทักษะในการบริหารจัดการและการปฏิบัติ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ระบบบริหารผลงานของเวียดนามแบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

- **การประเมินตนเอง (Self Assessment):** การประเมินตนเองในช่วงการวัดทั้งในแง่การบรรลุเป้าหมาย และแง่ความคืบหน้า
- **การประเมินโดยเพื่อนร่วมงาน (Peer Review):** การประเมินจะถูกนำมาพูดคุย และมีการนำเสนอต่อเพื่อนร่วมงาน โดยจะมีการพิจารณาและโหวต แต่จะไม่มีกระบวนการชื้อ และจะใช้ผลตามฉันทามติ
- **การประเมินโดยหัวหน้างาน (Evaluation by Immediate Supervisor):** ผู้บังคับบัญชาโดยตรงจะเป็นผู้พิจารณาในขั้นสุดท้าย กรณีที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันผู้บังคับบัญชาจะเป็นผู้ตัดสินใจ โดยความถี่ในการประเมินขึ้นอยู่กับแต่ละหน่วยงาน อาจจะเป็นปีละครั้ง หรือปีละสองครั้ง ซึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการงานวิจัยเรื่อง การนำระบบการเติบโตตามตำแหน่งมาใช้ในระบบข้าราชการเวียดนาม

คำตอบแทน

ในประเด็นเรื่องเงินเดือนของพนักงานที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น รัฐบาลเวียดนามได้ให้คำตอบแทนพนักงานที่ทำงานให้แก่รัฐบาลในท้องถิ่นสูงกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำประมาณ 2.3 เท่า

ข้าราชการเวียดนามมีเงินเดือนประมาณ 1.5 ล้านดอง หรือประมาณ 2,250.18 บาท และเมื่อเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 2555 รัฐบาลเวียดนามได้ปรับขึ้นเงินเดือนขั้นต่ำสำหรับข้าราชการอีกประมาณ

ร้อยละ 27 หรือประมาณ 1,554 บาท จนถึงขณะนี้เงินเดือนข้าราชการ น่าจะประมาณ 2 ล้านบาท หรือ 3,000.24 บาท นอกจากนี้ รัฐบาลได้ ปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำสูงสุดถึงร้อยละ 69 สำหรับภาคเอกชนตั้งแต่เดือน ตุลาคมปี 2555 โดยแรงงานในสถานอัยและโฮจิมินห์ซิตี้ได้รับค่าแรง ขั้นต่ำสูงสุด คือ 2 ล้านบาท หรือประมาณ 3,000.24 บาท ส่วน แรงงานในเขต 2 จะได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ 1.78 ล้านบาท หรือประมาณ 2,670.22 บาทต่อเดือน ส่วนแรงงานในเขต 3 ได้รับค่าแรงขั้นต่ำ 1.55 ล้านบาท หรือราว 2,325.19 บาทต่อเดือน และแรงงานในเขต 4 มีค่าแรง ขั้นต่ำอยู่ที่ 1.4 ล้านบาท หรือประมาณ 2,100.17 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ผู้ที่ทำงานให้รัฐบาลจะมีเงินกองทุนประกันสังคม ซึ่งได้รับ เงินสมทบจากรัฐบาลเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 1 อัตราการขึ้นเงินเดือนข้าราชการเวียดนาม พ.ศ. 2542 – 2552

ปี	เงินเดือนขั้นต่ำ	เพิ่มขึ้นอัตรา ร้อยละ เมื่อเทียบกับ ระดับก่อนหน้า	ร้อยละสะสม
2542	180,000	-	-
2544	210,000	17	17
2546	290,000	38	55
2548	350,000	21	76
2550	450,000	29	105
2552	540,000	20	125
พ.ศ. 2552	650,000	20	145

เกณฑ์การจ่ายเงินเดือนข้าราชการเวียดนามแต่ละขั้นนั้นประกอบด้วยระดับเงินเดือนที่ระบุไว้ในแผนงาน กลุ่มงาน ระดับตำแหน่งของข้าราชการที่ระบุไว้ในโครงสร้างเงินเดือน

ผลประโยชน์ตอบแทน

ในประเด็นเรื่องผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของพนักงานที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น รัฐบาลเวียดนามได้ให้ค่าตอบแทนเพิ่มเติมแก่พนักงานที่ทำงานให้แก่รัฐบาล ตัวอย่างเช่น เบี้ยกันดาร เงินเลี้ยงภัยเงินเพิ่มค่าครองชีพสำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีค่าครองชีพสูง เงินสำหรับผู้ทำงานหลายอย่าง เงินเพิ่มพิเศษสำหรับงานที่ต้องการความรู้ความสามารถสูง เงินเพิ่มพิเศษสำหรับผู้อาสาไปทำงานในเขตเศรษฐกิจใหม่ ในพื้นที่ที่เป็นเกาะ พื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ หรือเงินประจำตำแหน่งสำหรับนักบริหาร เป็นต้น

เวลาและเงื่อนไขการปฏิบัติงาน

เจ้าหน้าที่ที่ทำงานให้แก่ท้องถิ่นของเวียดนามนั้น มีชั่วโมงการทำงาน 8 ชั่วโมงต่อวัน 5 วันต่อสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์)

การลา

เจ้าหน้าที่ที่ทำงานให้แก่ท้องถิ่นของเวียดนามนั้นมีวันลาพักผ่อนประมาณ 12 – 18 วันต่อปี

การเกษียณอายุ

ภาคบังคับวัยเกษียณของระบบราชการส่วนใหญ่ อยู่ที่อายุ 55 – 65 ปี โดยทั่วไปข้าราชการจะต้องมีอายุงานครบกำหนดขั้นต่ำถึงจะมีสิทธิ์ได้รับผลประโยชน์การเกษียณอายุงาน สำหรับที่เวียดนามมีการกำหนดอายุเกษียณราชการสำหรับชายและหญิงที่อายุต่างกัน โดยชายเกษียณราชการอายุ 60 ปี และหญิงเกษียณราชการอายุ 55 ปี

วินัยสำหรับข้าราชการเวียดนาม

วินัยข้าราชการเวียดนามตามพระราชกฤษฎีกา 35/2005/ND-CP ประกอบไปด้วย การตำหนิ การตักเตือน การตัดเงินเดือน การลดขั้น การถอดถอน และเลิกจ้าง ถึงกระนั้นก็ยังมมีปัญหาเกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่มีความเข้มงวดในการใช้ระเบียบวินัย ซึ่งมีสาเหตุจากลักษณะทางวัฒนธรรมของชาวเวียดนามที่ไม่ต้องการทำให้เกิดความขุ่นเคือง อีกทั้งระบบการจ้างงานตลอดชีพ ไม่ได้เตรียมการลงโทษขั้นสูงสุดในการนำบุคลากรที่ไร้ความสามารถ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ออกจากงาน

7.2 กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงานบังคับใช้กับชาวเวียดนามที่ทำงานกับบริษัทต่างชาติหรือองค์กรต่างชาติและชาวต่างชาติที่ทำงานอยู่ในบริษัทเวียดนามและองค์กรต่างๆ ของเวียดนาม รวมถึงทำงานกับชาวเวียดนามเป็นรายบุคคล แต่ไม่บังคับใช้กับบุคคลต่างชาติที่ทำงานอยู่ในบริษัทต่างชาติและองค์กรต่างชาติในเวียดนาม สัญญาการจ้างงานต้องมีสัญญาว่าจ้าง

ที่เป็นลายลักษณ์อักษรและรูปแบบที่จัดพิมพ์โดยกระทรวงแรงงานของเวียดนาม การตกลงด้วยวาจาอาจกระทำได้ในกรณีที่เป็น การจ้างลูกจ้างทำงานในบ้านเรือน และเป็นการจ้างงานชั่วคราวน้อยกว่า 3 เดือน อย่างไรก็ตาม ลูกจ้างและนายจ้างในกรณีหลังนี้ ยังคงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายแรงงานด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้ต้องการทำงานในเวียดนามควรศึกษาหรือมีความรู้เบื้องต้นในระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

7.2.1 การจ้างและการฝึกอบรม

1) บริษัทสามารถจ้างชาวเวียดนามอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปได้ โดยวิธีต่อไปนี้

- จ้างโดยตรง
- มอบหมายให้บริษัทจัดหาแรงงานของรัฐเป็นผู้จัดหาในกรณีที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศ หรือสำนักงานตัวแทน (Representative Office)
- ถ้าบุคคลที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ไม่เป็นที่พอใจ บริษัทสามารถจัดหาแรงงานได้เอง

2) เพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม บริษัทอาจจ้างแรงงานอายุระหว่าง 16 - 18 ปีได้ และหากหลังจากสิ้นสุดเวลาฝึกอบรม คนงานเหล่านั้นยังอายุไม่ถึง 18 ปี ก็สามารถขออนุญาตจากบิดามารดา ของคนงานหรือผู้ให้การอุปถัมภ์ได้ ในกรณีที่คนงานนั้นเป็นเด็กกำพร้า การว่าจ้างจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานจ้างงานท้องถิ่น

3) บริษัทสามารถจ้างชาวต่างประเทศได้ สำหรับตำแหน่งที่ต้องการความชำนาญด้านเทคนิค หรือไม่สามารถหาชาวเวียดนามมาปฏิบัติหน้าที่นั้นได้

4) บริษัทต้องวางแผนฝึกอบรมและเปิดหลักสูตรฝึกอบรมและสามารถส่งคนงานไปฝึกในศูนย์ฝึกอบรมต่างประเทศหรือในประเทศได้ เพื่อยกระดับความสามารถของคนงานทุกระดับในบริษัท

5) ผู้ประกอบธุรกิจในเวียดนาม รวมถึงบริษัทต่างชาติสำนักงานตัวแทน และสาขาของบริษัทต่างชาติ ที่ต้องการจ้างแรงงานต่างชาติต้องลงประกาศรับสมัครแรงงานในหนังสือพิมพ์ของเวียดนามอย่างน้อย 1 ฉบับเป็นเวลา 3 วัน

7.2.2 สัญญาว่าจ้าง

1) สัญญาจ้างชาวเวียดนามต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามโดยผู้อำนวยการของบริษัทและลูกจ้าง

2) สัญญาจ้างจะต้องมีสาระดังต่อไปนี้

- งานที่จะต้องทำ / สถานที่ทำงาน
- ค่าจ้าง / เงินเดือน
- ระยะเวลาของสัญญา
- การประกันสิทธิคุ้มครองแรงงาน
- การประกันสังคม
- เงื่อนไขสำหรับการทดลองงาน (ถ้ามี)

3) ระยะเวลาทดลองงานจะต้องไม่เกิน 30 วัน แต่ในกรณี

เป็นงานด้านเทคนิค หรือการจัดการที่ซับซ้อน อาจมีระยะทดลองงาน นานกว่า แต่ต้องไม่เกิน 60 วัน เงินเดือนของลูกจ้างในช่วงเวลาทดลองงาน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 เงินเดือนที่ตกลง ในช่วงระยะเวลาทดลองงาน ทั้งสองฝ่ายต่างสามารถยกเลิกสัญญา โดยไม่ต้องประกาศล่วงหน้าและ จ่ายค่าปรับ

4) การจ้างงานที่มีการกำหนดระยะเวลาการจ้างกระทำได้ ครั้งละ 1 – 3 ปี ต่อสัญญาได้อีก 1 ครั้ง ครั้งละ 1 – 3 ปี หลังจากนั้น จะต้องเป็นสัญญาถาวร

5) สัญญาจ้างงานจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในวันที่ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

6) หากนายจ้างละเมิดสัญญาการว่าจ้าง โดยการยกเลิกการจ้างงาน ซึ่งขัดกับสัญญาการว่าจ้าง นายจ้างจะต้องรับลูกจ้างคนนั้นเข้าทำงานต่อไปและต้องจ่ายค่าชดเชยเท่ากับเงินเดือนที่ลูกจ้างได้สูญเสียไป หากนายจ้างปฏิเสธที่จะรับลูกจ้างรายนั้นเข้าทำงานต่อไป ลูกจ้างจะต้องได้รับค่าจ้างเท่าที่สูญเสียไป รวมกับเงินเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งของเงินเดือนที่ได้รับในแต่ละปีรวมกับเงินเพิ่มเติมอื่นๆ (ถ้ามี)

7) ในกรณีที่ลูกจ้างลาออก หรือนายจ้างให้ออกโดยไม่มี ความผิด นายจ้างต้องจ่ายเงินพิเศษอีก 0.5 เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้ายคูณจำนวนปีที่ทำงาน เช่น ทำงานนาน 10 ปี ต้องจ่าย $0.5 \times$ เงินเดือน $\times 10$ ปี เท่ากับ 5 เดือน

8) นายจ้างสามารถไล่คนงานออกจากงานได้ หากแรงงาน ขาดงานเกิน 5 วันต่อเดือน หรือ 20 วันต่อปี โดยไม่จำเป็นต้องให้ เหตุผลใดๆ แก่แรงงานที่ถูกไล่ออก

7.2.3 กฎหมายเวลาทำงาน

- ชั่วโมงการทำงานปกติต้องไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน และ 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ลูกจ้างสามารถทำงานล่วงเวลาแต่ไม่เกิน 4 ชั่วโมงต่อวัน และไม่เกิน 200 ชั่วโมงต่อปี ในกรณีพิเศษที่รัฐบาลได้ระบุเงื่อนไข เวลาทำงานล่วงเวลาสามารถขยายนานมากที่สุดถึง 300 ชั่วโมงต่อปี ธุรกิจในส่วนเศรษฐกิจทั้งหมดรวมไปถึงธุรกิจที่มีเงินลงทุนจากต่างประเทศ ได้มีการสนับสนุนให้ข้อกำหนดเวลาทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง
  - ในเวลาทำงานแต่ละผลัด ต้องมีการหยุดพักอย่างน้อย 30 นาที
  - ในแต่ละสัปดาห์ คนงานต้องมีวันหยุดอย่างน้อย 1 วัน
  - ชั่วโมงทำงานผลัดกลางคืน ตั้งแต่ 22.00 น. ถึง 06.00 น.
  - เวลาทำงานปกติต้องลดลงอย่างน้อย 1 ชั่วโมงสำหรับคนงานที่ปฏิบัติงานหนักมาก งานอันตราย หรือสภาวะที่มีสารพิษ คนงานหญิงที่มีทารกอายุต่ำกว่า 12 เดือน และคนงานที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
    - คนงานหญิงสามารถลาคลอดได้ 4 เดือน โดยได้รับเงินเดือนเต็มจากรัฐบาล รวมเป็นเวลา 5 เดือน (ช่วงลาคลอด 4 เดือน นายจ้างไม่ต้องจ่าย)

7.2.4 กฎหมายการประกันสังคมและการประกันสุขภาพ

การประกันสังคมและการประกันสุขภาพใช้บังคับเฉพาะคนงานชาวเวียดนาม โดยทุกเดือนบริษัทจะต้องจ่ายเงินประกันดังตารางต่อไปนี้^[7]

ตารางที่ 2 สัดส่วนการจ่ายประกันสังคมและการประกันสุขภาพ ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในแต่ละเดือน

นายจ้าง/ลูกจ้าง	ค่าประกันสังคม	ค่าประกันสุขภาพ	รวม
นายจ้าง	15%	2%	17%
ลูกจ้าง	5%	1%	6%
รวม	20%	3%	23%

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนปี 2551

7.2.5 การสิ้นสุดสัญญาว่าจ้างแรงงาน

1) นายจ้างสามารถทำการยกเลิกสัญญาว่าจ้างก่อนเวลาได้
ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ลูกจ้างผิดพลาดซ้ำๆ ในการปฏิบัติงานตามสัญญา
ว่าจ้างแรงงาน

(ข) ลูกจ้างถูกลงโทษหรือไล่ออกตามกฎหมายแรงงาน

(ค) ขณะที่ลูกจ้างเป็นโรคหรือเจ็บป่วย และยังไม่สามารถ
ทำงานต่อ หลังจากได้รับการรักษาเป็นเวลา 1 ปี สำหรับสัญญา
ว่าจ้างแรงงานที่ไม่กำหนดเวลา 6 เดือนสำหรับสัญญาแรงงานที่กำหนดเวลา
และครึ่งเวลาตามเวลากำหนดสำหรับสัญญาแรงงานสำหรับงานพิเศษ
หรือตามฤดูกาล

(ง) นายจ้างอยู่ในภาวะถูกบีบบังคับต้องลดผลผลิตและพนักงานเพื่อพยายามฟื้นฟู เนื่องจากความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ไฟไหม้ หรือเหตุการณ์รุนแรง

(จ) นายจ้างหยุดกิจการธุรกิจ นอกจากการสิ้นสุดสัญญาในกรณีข้อ (ข) ดังกล่าว ในกรณีข้อที่เหลืต้องมีการประกาศล่วงหน้า 45 วัน สำหรับสัญญาว่าจ้างแรงงานที่ไม่กำหนดเวลา 30 วัน สำหรับสัญญาแรงงานที่กำหนดเวลาทำงาน 1 ปี ถึง 3 ปี และ 3 วัน สำหรับงานพิเศษหรือตามฤดูกาลที่ไม่เกิน 1 ปี

2) นายจ้างไม่มีสิทธิยกเลิกสัญญาว่าจ้างแรงงานในกรณีดังต่อไปนี้

- ลูกจ้างผู้มีโรคหรือเจ็บป่วย เนื่องจากอุบัติเหตุเกี่ยวข้องกับที่ทำงาน หรือโรคที่เกิดจากสภาพงานที่ทำ และกำลังได้รับการรักษา
- ลูกจ้างผู้กำลังลาพักร้อน ลาพักด้วยตัวเอง หรือลาพักในกรณีใดๆ ที่ได้รับอนุญาตจากนายจ้าง
- ลูกจ้างเป็นหญิง โดยเหตุผลสมรส ตั้งท้อง คลอดบุตร หรือเลี้ยงบุตรที่มีอายุไม่เกิน 12 เดือน ยกเว้นกรณีที่บริษัทหยุดกิจการธุรกิจ

7.2.6 กฎหมายทั่วไป

1) การลาพักประจำปี

ลูกจ้างที่ทำงานครบ 12 เดือน จะต้องมีสิทธิลาพักร้อนโดยไม่หักเงินเดือน การลาหยุดประจำปีแบ่งได้ตามกรณีดังนี้

- 12 วัน สำหรับผู้ที่มีสภาพงานปกติ
- 14 วัน สำหรับผู้ทำงานที่ใช้แรงงานหนัก มีความเสี่ยงหรืออันตราย หรือกิจกรรม งานในสถานที่หรือในสภาพที่ไม่สามารถทนได้ หรือสำหรับลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่า 18
- 16 วัน สำหรับผู้ทำงานที่ต้องใช้แรงงานหนัก มีความเสี่ยงเป็นพิเศษ หรือกิจกรรมงานในสถานที่หรือในสภาพที่ไม่สามารถทนได้เป็นพิเศษ

จำนวนวันลาพักสามารถเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนพอลถึงรอบเวลาทำงานในบริษัทเดียวหรือนายจ้างจะเพิ่มอีก 1 วัน จากเวลาทำงานทุก 5 ปีของการจ้างงาน

2) การจ้างชาวต่างชาติ

โดยปกติ ลูกจ้างชาวต่างชาติจะได้รับสมัครในตำแหน่งที่ต้องการทักษะด้านเทคนิค หรือชำนาญการด้านบริหาร นายจ้างต้องวางแผนหรือมีโครงการฝึกฝนลูกจ้างเวียดนามเพื่อแทนลูกจ้างชาวต่างชาติ เพราะฉะนั้นการทำงานในเวียดนาม ชาวต่างชาติต้องได้รับอนุญาตจากฝ่ายบริหารแรงงาน (เช่น กรมแรงงาน ทหารที่ทุพพลภาพ และสังคมประจำจังหวัด หรือนครที่นายทุนตั้งสถานธุรกิจ) ก่อนลงนามในสัญญาว่าจ้างแรงงานกับนายจ้าง

การรับสมัครชาวต่างชาติต้องมีสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 3 ของแรงงานทั้งหมดของนายจ้าง ในกรณีนายจ้างจำเป็นต้องรับสมัครชาวต่างชาติในสัดส่วนเกินร้อยละ 3 ต้องขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น

ชาวต่างชาติที่ได้รับสมัครจากสำนักงานลงทุนของต่างประเทศ (Foreign Invested Enterprises - FIEs) หรือตัวแทน หรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ ทำงาน 3 เดือนขึ้นไป ต้องขอใบอนุญาตทำงานจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

- ชาวต่างชาติผู้ที่ทำงานในเวียดนามไม่เกิน 3 เดือนหรือมาเวียดนามเพื่อจัดงานด่วน
- ชาวต่างชาติผู้เป็นสมาชิกของคณะกรรมการบริหารจัดการ (Board of Management)
- ชาวต่างชาติผู้เป็นหัวหน้าตัวแทนหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศที่เวียดนาม
- นักกฎหมายต่างประเทศผู้มีใบอนุญาตปฏิบัติงานทางกฎหมายจากกระทรวงยุติธรรมของเวียดนาม

ในกรณีที่ไมต้องการใบอนุญาตปฏิบัติงาน นายจ้างต้องเสนอต่อกรมแรงงาน ทหารที่ทุพพลภาพและสังคม รายชื่อของลูกจ้างชาวต่างชาติ ประกอบด้วย ชื่อเต็ม อายุ สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง และวันที่เริ่มและสิ้นสุดการทำงาน ใบรายละเอียดนี้ต้องส่งก่อนล่วงหน้าวันเริ่มทำงาน 7 วัน ^[1]

7.2.7 ใบอนุญาตทำงาน (Work Permit)

หน่วยงานแรงงานท้องถิ่น ผู้ทุพพลภาพจากสงคราม และ สวัสดิการสังคม (The Local Department of Labour, War Invalids and Social Affairs: DoLISA) ของกระทรวงแรงงาน

เวียดนาม เป็นผู้ออกใบอนุญาตให้เข้าทำงานในเวียดนามได้ไม่เกิน 36 เดือน และสามารถต่ออายุได้อีกไม่เกิน 36 เดือน ยกเว้นแรงงานต่างชาติที่เข้ามาแก้ไขปัญหาฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในกิจการ ที่แรงงานในเวียดนามไม่สามารถแก้ไขได้ หรือชาวต่างชาติระดับกรรมการของบริษัทที่เข้ามาจดทะเบียนก่อตั้งตามกฎหมายของเวียดนาม หรือชาวต่างชาติที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานตัวแทนสาขาของบริษัทต่างชาติในเวียดนาม และนักกฎหมายต่างชาติที่ได้รับใบรับรองรองจากกระทรวงยุติธรรมของเวียดนามให้ปฏิบัติหน้าที่ในเวียดนามเป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการที่จ้างแรงงานต่างชาติซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบอนุญาตทำงาน จะต้องแจ้งชื่อ อายุ สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง ล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันก่อนวันที่เริ่มต้นและวันที่สิ้นสุดการทำงานต่อหน่วยงาน DoLISA ของเวียดนาม

จากรายละเอียดของกฎหมายแรงงานของเวียดนาม จะเห็นได้ว่ามีลักษณะที่ยืดหยุ่นให้กับการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ ซึ่งจะเห็นได้จากตัวเลขการลงทุนที่เพิ่มขึ้นทุกปี และแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในการส่งรายได้ ออกนอกประเทศ แต่เวียดนามยอมให้มีการสั่งซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่นำมาใช้ในอุตสาหกรรม โดยหักรายได้ที่ต้องนำเข้าประเทศ ซึ่งเป็นจุดที่ต่อท่อหายใจให้กับอุตสาหกรรมต่างชาติ และการเข้าไปลงทุนในเวียดนามของต่างชาติในหลายภาคส่วนต่างต้องการแรงงานราคาถูก ซึ่งแรงงานในเวียดนามตอบสนองเป็นอย่างดี ดูได้จากตารางที่ 3 ที่เปรียบเทียบให้เห็นถึงอัตราค่าจ้างที่ต่างกันในแต่ละเขต

ตารางที่ 3 อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนามระหว่าง พ.ศ.2551-2555

อัตราค่าแรงขั้นต่ำในเวียดนาม
ระหว่างปี 2551-2555

บริษัทต่างชาติ	2551	2552	2553	2554	2555
เขต 1	1,000,000	1,200,000	1,340,000	1,550,000	2,000,000
เขต 2	900,000	1,080,000	1,190,000	1,350,000	1,780,000
เขต 3	800,000	950,000	1,040,000	1,170,000	1,550,000
เขต 4	n.a.	920,000	1,000,000	1,100,000	1,400,000
บริษัทเวียดนาม					
เขต 1	620,000	800,000	980,000	1,350,000	2,000,000
เขต 2	580,000	740,000	880,000	1,200,000	1,780,000
เขต 3	540,000	690,000	810,000	1,050,000	1,550,000
เขต 4	n.a.	650,000	730,000	830,000	1,400,000

ที่มา: www.amchamvietnam.com

7.3 กฎหมายเข้าเมือง

7.3.1 ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้พำนักในเวียดนาม

นักท่องเที่ยวไทยไม่ต้องขอวีซ่าเข้าเวียดนาม และสามารถอยู่ภายในประเทศเวียดนามได้ไม่เกิน 1 เดือน และหนังสือเดินทางต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือน โดยสามารถรับวีซ่าเข้าประเทศเวียดนามได้ที่สนามบินนานาชาติ และด่านตรวจคนเข้าเมืองระหว่างประเทศลาวและกัมพูชา

ผู้เดินทางเข้าประเทศทุกคนต้องกรอกแบบฟอร์มศุลกากรสีเหลืองมีสำเนาสีขาว และจะต้องเก็บใบสีเหลืองไว้กับหนังสือเดินทางอย่าให้หายเป็นอันขาด เพราะจะต้องใช้แสดงแก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรเวลาเดินทางกลับออกจากประเทศ

7.3.2 สิ่งของต้องห้าม

หนังสือและเอกสารต่อต้านการปกครองของรัฐบาลเวียดนาม สิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร ยาเสพติดให้โทษ ปืนและอาวุธทุกชนิด วิทยุหรือแผ่นซีดีที่นำเข้า เจ้าหน้าที่จะยึดเอาไปตรวจสอบ 2 - 3 วัน แล้วจะคืนให้ผู้นำเข้า การนำวัตถุโบราณออกนอกเวียดนามเป็นการผิดกฎหมาย เว้นแต่จะมีหนังสืออนุญาตจากกระทรวงวัฒนธรรมของเวียดนาม ดังนั้นเมื่อซื้อสินค้าที่เป็นวัตถุโบราณหรือเลียนแบบ ควรขอใบเสร็จรับเงินจากร้านค้ากับใบรับรองการส่งสินค้าออกมาด้วย มิฉะนั้นอาจจะมีโทษปรับและถูกริบสินค้า ผู้เดินทางที่มีเครื่องประดับทองคำ

มาและมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวจะต้องแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรด้วย ของยกเว้นอากร มีดังต่อไปนี้ บุหรี่ 200 มวน สุรา 2 ลิตร น้ำหอม และเครื่องประดับพอควรแก่ฐานะ

7.3.3 ข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว

- ผู้ถือหนังสือเดินทางไทย สามารถเดินทางเข้าเวียดนามโดยได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราและพำนักอยู่ในเวียดนามได้ไม่เกิน 30 วัน
- ชาวต่างชาติที่อยู่ในเวียดนามต้องถือหนังสือเดินทางติดตัวตลอดเวลา ทั้งนี้ควรถ่ายเอกสารหนังสือเดินทาง บัตรเครดิต และเอกสารสำคัญอื่นๆ เนื่องจากโรงแรมที่พักจะขอสำเนาหนังสือเดินทางด้วย
- เวียดนามไม่อนุญาตให้ถ่ายภาพอาคารที่ทำการต่างๆ ของรัฐ
- หากนำเงินตราต่างประเทศติดตัวเข้าประเทศมากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องแจ้งให้ศุลกากรเวียดนามทราบ การนำเงินตราออกนอกประเทศมากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งชาติหรือธนาคารกลางในท้องถิ่นก่อน มิเช่นนั้นจะถูกยึดเงิน
- บทลงโทษของเวียดนามในคดียาเสพติด การฉ้อโกงหน่วยงานของรัฐมีโทษประหารชีวิต^[28]

7.4 กฎหมายอื่นๆ ที่ควรรู้

7.4.1 กฎหมายควบคุมยาสูบ

กฎหมายนี้ได้ยกร่างตามข้อกำหนดต่างๆ ภายใต้อนุสัญญาควบคุมยาสูบ องค์การอนามัยโลก อาทิ การมีค่าเตือนบนซองบุหรี่เป็นรูปภาพ การห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ การห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ การให้สูขศึกษาเรื่องพิษภัยบุหรี่ การช่วยเหลือผู้สูบบุหรี่ให้เลิก ห้ามบริษัทบุหรี่ทำกิจกรรมเพื่อสังคม ยกเว้นกรณีช่วยเหลือความอดอยาก ความยากจน ช่วยเหลือภัยพิบัติ แต่ห้ามทำประชาสัมพันธ์การทำกิจกรรมเหล่านี้ การนำภาษียาสูบส่วนหนึ่งมาตั้งเป็นกองทุนสนับสนุนการควบคุมยาสูบ และมีเป้าหมายเพื่อเป็นกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพในอนาคต การกำหนดราคาขั้นต่ำของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และที่สำคัญคือข้อกำหนดให้ธุรกิจยาสูบ ซึ่งเป็นของรัฐเช่นเดียวกับโรงงานยาสูบของไทยต้องทำธุรกิจสอดคล้องกับนโยบายการควบคุมยาสูบของรัฐที่จะทำให้จำนวนคนสูบบุหรี่ลดลง รวมถึงมาตรการช่วยเหลือชาวไร่ยาสูบในการปลูกพืชทดแทน^[29]

7.4.2 กฎหมายควบคุมสื่อออนไลน์

ทางการเวียดนามได้เริ่มบังคับใช้กฎหมายควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ต ที่ห้ามไม่ให้ผู้ใช้เว็บบล็อก หรือเว็บไซต์ส่งคอมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก และทวิตเตอร์ เผยแพร่หรือพูดคุยเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลทั่วไป ยกเว้นข้อมูลส่วนตัว นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้บริษัทที่ให้บริการ

อินเทอร์เน็ตจากต่างชาติ นำเซิร์ฟเวอร์เข้ามาตั้งไว้ภายในประเทศ เวียดนามอีกด้วย^[9]

7.4.3 กฎหมายจำกัดความเร็วรถยนต์

ในเมืองใช้ความเร็วได้ไม่เกิน 40 กม./ชม. และนอกเมืองไม่เกิน 60 กม./ชม. ผู้ฝ่าฝืนจะถูกยึดใบขับขี่เป็นเวลา^[14]

7.4.4 กฎหมายการค้าประเวณี

กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ ได้ออกกฎกระทรวง และประกาศกระทรวงฉบับใหม่ที่ครอบคลุมถึงการป้องกันการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ไปจนถึง “อุตสาหกรรมทางเพศ” ซึ่งมุ่งลงโทษ “ผู้ซื้อ” เป็นครั้งแรก โดยกำหนดโทษปรับตั้งแต่ 50,000 - 10,000,000 ดอลลาร์ (24 - 480 ดอลลาร์สหรัฐ) ตามลักษณะการกระทำความผิดที่แตกต่างกันออกไป

บทลงโทษสำหรับผู้ซื้อบริการ

หาก “ซื้อ” เพื่อมีเพศสัมพันธ์กับชายหรือหญิงครั้งละหลายคน โทษปรับจะอยู่ระหว่าง 2 – 5 ล้านบาท และหากมีเพศสัมพันธ์กับหญิงที่ถูกบังคับให้ขายบริการโดยมิได้มีความสมัครใจ โทษปรับก็จะกลายเป็นระหว่าง 5 – 10 ล้านบาท

สำหรับการกระทำความผิดครั้งแรก โทษปรับสำหรับผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการจะเป็นระหว่าง 100,000 - 300,000 ดอลลาร์ (5 - 15 ดอลลาร์สหรัฐ) ซึ่งเป็นการเตือน โทษปรับจะเพิ่มขึ้นเป็น 300,000 - 500,000 ดอลลาร์ สำหรับผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายหลายคนในคราวเดียวกัน และเป็น 500,000 - 1,000,000 ดอลลาร์ หากมีเพศสัมพันธ์กับหญิงหรือชายที่ถูกบังคับให้ขายบริการ

ถ้าหากผู้กระทำความผิดในเรื่องนี้เป็นชาวต่างชาติ นอกจากจะมีโทษปรับระหว่าง 100,000 - 1,000,000 ดอลลาร์ สำหรับการกระทำความผิดครั้งแรกแล้ว ก็ยังอาจจะถูกเนรเทศออกจากเวียดนามอีกด้วย ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานการณ์แวดล้อมของการกระทำความผิด

สำหรับผู้ที่ยกขังหญิงอื่นเพื่อให้ค้าประเวณี ปิดบังซ่อนเร้นการค้าประเวณี และขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อปราบปรามการค้าประเวณี ผู้เกี่ยวข้องจะถูกปรับตั้งแต่ 15 - 20 ล้านดอลลาร์ (715 - 950 ดอลลาร์สหรัฐ)

บทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ ทำการปิดบังซ่อนเร้น ช่วยเหลือให้มีการค้าประเวณี รวมทั้งใช้กำลังขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับมอบหมายในการกวาดล้างการค้าประเวณีจะมีโทษปรับ 20 - 30 ล้านดอลลาร์ ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงการลงโทษทางวินัยถึงขั้นไล่ออกด้วย ^[23]

8

ลักษณะเด่นของระบบราชการ ที่น่าเรียนรู้

8.1 กรณีศึกษาการปฏิรูประบบการบริหารกิจการ สาธารณะ จังหวัดล้งซอน ประเทศเวียดนาม

เมืองล้งซอน (Lang Son) เป็นเมืองหลักด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการปกครองของจังหวัดล้งซอน ประเทศเวียดนาม มีพื้นที่ 79 ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ 140,000 คน ตั้งอยู่ไม่ห่างจากชายแดนติดต่อกับประเทศจีน โดยมีทางคมนาคมที่สะดวก เชื่อมระหว่าง 3 เมืองเศรษฐกิจ ได้แก่ ฮานอย ไฮฟอง และ Quang Ninh และยังมีทางรถไฟเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน จึงนับเป็น ประตูวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไปสู่ประเทศจีนและประเทศยุโรปอื่นๆ จึงมีรายได้จากการท่องเที่ยวและการค้าขายเป็นหลัก

สภาพปัญหาในการบริหารกิจการท้องถิ่นโดยทั่วไปของประเทศ เวียดนาม

- การดูแลท้องถิ่นแบบเดิมที่มีการบริหารและเงินอุดหนุนมาจากส่วนกลาง ปราศจากความน่าเชื่อถือ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการการพัฒนาในยุคที่มีความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในปัจจุบันได้
- การบริหารราชการ ทั้งพันธกิจและระบบการทำงานไม่มีความชัดเจน
- การปฏิบัติราชการมีความไม่แน่นอน และทับซ้อน รวมทั้งขั้นตอนกระบวนการยุ่งยาก กฎระเบียบต่างๆ ยังหละหลวม กฎระเบียบบางอย่างล้าสมัย

- การบริหารจัดการเป็นแบบรวมศูนย์ แต่ยังไม่ไร้ทิศทาง องค์กรที่บริหารงานและหน่วยงานราชการไม่มีนโยบายและระเบียบทางการเงินที่ชัดเจน

- พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ขาดทักษะการบริหาร วิธีการทำงาน ล้าสมัย ซ้ำซ้อนและล่าช้า มีการคอร์รัปชัน

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความเข้าใจปัญหาของประชาชน มักเฉยชาเมื่อต้องทำงานที่ท้าทาย

แนวทางการแก้ปัญหา

รัฐบาลเวียดนามได้มีการวางนโยบายการปฏิรูประบบการบริหารรัฐกิจ (Public Administration Reform: PAR) ไว้มากมาย เพื่อสนองต่อนโยบายดังกล่าว ซึ่งรัฐบาลกลางเวียดนามได้พัฒนาแผนการดำเนินการโครงการ PAR เป็นจำนวนมากในระหว่างปีพ.ศ. 2544 – 2553 (ค.ศ. 2001- 2010) โดยปฏิรูป 4 เรื่อง ได้แก่

- 1) ปฏิรูปสถาบัน
- 2) ปฏิรูปกลไกบริหาร
- 3) ปฏิรูปข้าราชการ
- 4) ปฏิรูประบบงบประมาณ

ทั้งนี้ เทศบาลเมืองล้งซอน (Lang Son) ได้ตอบสนองนโยบายนี้อย่างฉับพลัน โดยได้เริ่มการปฏิรูประบบการบริหารรัฐกิจ (PAR) ด้วยการดำเนินโครงการ “One Stop Shop” และ “e-portal” ทั้งในระดับเทศบาลและระดับชุมชน และประสบความสำเร็จโดยได้รับรางวัลเป็นตัวอย่างเทศบาลที่ดีในด้านการใช้โครงการ PAR

โครงการ One Stop Shop

เป็นการรับมือกับปัญหาของการบริหารจัดการ และการประสานงานระหว่างบุคคลและระหว่างหน่วยงานปกครองต่างๆ ของรัฐทั้งในระดับเดียวกันและต่างระดับกันที่จะรับเรื่องและแจ้งผลให้ผู้ใช้บริการ ณ จุดบริการเดียว มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อสนองต่อนโยบายและความต้องการในแผนหลักของ PAR
- 2) เพื่อเพิ่มความสะดวกของประชาชน องค์กรธุรกิจ และองค์กรต่างๆ ในงานบริการของรัฐ
- 3) เพื่อเพิ่มคุณภาพการบริการ ความมีวินัย และทัศนคติในการบริการรวมถึงการระบุงบเขตอำนาจและความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐให้ชัดเจนมากขึ้น
- 4) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ความคล่องตัว และการจัดโครงสร้างใหม่ของหน่วยงานราชการ

โดยบทบาทและภารกิจที่ One Stop Shop ต้องดำเนินการ คือ

- การบริหารงานต้องโปร่งใส ง่าย และถูกต้องตามกฎหมาย
- ระเบียบขั้นตอนค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมถึงระยะเวลาที่ต้องใช้ในการจัดการเรื่องต่างๆ นั้น ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนทั้งแก่หน่วยงานและสาธารณชน
- การยื่นคำร้องและการรับฟังผล ต้องทำ ณ จุดบริการเดียวกัน
- การเดินเรื่องประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เรื่องที่ร้องขอมาสำเร็จผลนั้น เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานรัฐ
- เรื่องที่ร้องขอต้องดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว ตรงเวลา และให้ความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ

ส่วนงานที่ One Stop Shop ให้บริการ ได้แก่

- ออกใบรับรองการจดทะเบียนธุรกิจสำหรับองค์กรและธุรกิจในครัวเรือน

- ออกใบอนุญาตการสร้างและการซ่อมแซมอาคาร
- การจัดสรรที่ดิน
- การให้เช่าที่ดิน
- การโอนกรรมสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- การออกรับรองสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน
- การจัดจ้างแรงงาน
- สวัสดิการของรัฐ ฯลฯ

โครงการ E-portal

เว็บไซต์ <http://langsoncity.com.vn> เป็นการรวบรวมเอาข้อมูลจากสภาประชาชนของเทศบาล และคณะกรรมการภาคประชาชน ร่วมกับข้อมูลจากแผนงานต่างๆ ของชุมชน (Ward and Commune) มีวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาดังนี้

- 1) เพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับเทศบาล หน่วยงานท้องถิ่น กรม และกองต่างๆ

- 2) เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการของรัฐ โดยเฉพาะ One Stop Shop

- 3) เพื่อเปิดโอกาสให้ธุรกิจต่างๆ ได้มีโอกาสพูดคุยกัน

- 4) เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเมืองล้งซอน (Lang Son)
- 5) เพื่อปรับให้ระบบการบริการเป็นระบบคอมพิวเตอร์ และเปลี่ยนเป็นระบบ e-government
- 6) เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ ผู้ส่งออก และนักธุรกิจในการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน

รูปแบบเว็บไซต์นี้ แบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

- 1) ด้านบนเป็นตราสัญลักษณ์ของเมือง
- 2) ด้านซ้ายเป็นแถบบรรจุชื่อรายการ (Menu Bar)
- 3) ด้านขวาเป็นช่องทางการค้นหา (Search) และพื้นที่โฆษณา
- 4) พื้นที่ตรงกลางแสดงข้อมูลต่างๆ
- 5) ด้านล่างมีรายการเว็บไซต์ เพื่อติดต่อกับคณะทำงาน

ผลที่ได้รับจากการศึกษากรณีจังหวัดล้งซอน (Lang Son)

การนำใช้ PAR และ e-portal เข้ามาช่วยในการปรับปรุงระบบบริหารจัดการเมืองล้งซอน (Lang Son) ได้ส่งผลดีต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และการได้รับบริการที่ดีขึ้นของประชาชน ดังนี้

- 1) เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง

โดยคณะกรรมการประชาชนได้นำระบบควบคุมคุณภาพ ISO 9001:2000 มาใช้เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานราชการ รวมทั้งยังได้มีการรับรองกฎหมายถึง 29 ฉบับ เพื่อปฏิรูประเบียบในการบริหาร

สำหรับการบังคับใช้ระบบควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน (National Standard (TCVN) ISO 9001:2000) นอกจากนี้ ยังได้มีการ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนขึ้นสำหรับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ รับเรื่องและดำเนินการได้ในเวลาที่กำหนดเอาไว้ ส่วนในด้านการ วางแผนนั้น ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาไปถึงปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) โดยแผนหลักของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะ เน้น การกำกับดูแล การดำเนินการ และการสร้างความเข้มแข็งของโครงการ สำคัญต่างๆ รวมถึงการกระจายอำนาจไปยังชุมชน และหน่วยงานที่ ดูแลการบริการสาธารณะ

2) สร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชน โดยในการปรับปรุงระบบงานเพื่อเพิ่มความสามารถและคุณภาพการ ทำงานครั้งนี้ คณะกรรมการประชาชนต้องลงไปดูแลการทำงานของ ทุกกรม กองอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คำปรึกษา กำหนด ดูแล เร่งรัด รวมถึง ช่วยแก้ไขปัญหาที่รับมือได้ยาก นอกจากนี้ คณะทำงานทุกคนในคณะ กรรมการประชาชนยังลงพื้นที่ เพื่อพบปะประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหาการเวนคืนที่ดิน เพื่อรับทราบสภาพปัญหาและหาทางแก้ไข ข้อขัดแย้งนั้นๆ

3) พัฒนาระบบการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลหลังจากที่มีการนำ ระบบนี้มาใช้ในระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2553 เมืองล้งซอนได้เริ่มให้ ความสำคัญกับการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบ ขั้นตอนงานราชการ และเอกสารต่างๆ เพื่อดำเนินโครงการการปรับ

ขั้นตอนระเบียบราชการให้ง่ายลง ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่คณะกรรมการประชาชนของเทศบาลกำลังขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการประชาชนระดับจังหวัด

4) มีการระบุนโยบายความชัดเจนของหน้าที่และพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการให้บริการ ได้มีการดำเนินการทบทวนและจัดระเบียบหน่วยงานชำนาญการเฉพาะทาง รวมถึงดูแลปรับเปลี่ยนหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงาน ทั้งข้าราชการและลูกจ้างทุกคน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน สับสน ความยุ่งยากต่างๆ ในการทำงาน ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่สามารถปรับตัวกับการกำหนดหน้าที่และพันธกิจแบบใหม่นี้ได้อย่างเหมาะสม

5) มีการปฏิรูปนโยบายข้าราชการและพนักงานของรัฐนอกเหนือจากการทบทวนอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆ ในระบบงานราชการแล้ว คณะกรรมการประชาชนยังให้ความสนใจรายละเอียดด้านคุณภาพของตำแหน่งงานแต่ละตำแหน่ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับปรุง และการรับสมัครคนเข้าทำงาน นอกจากนี้คณะกรรมการประชาชนยังขอให้แต่ละหน่วยงานทำการทบทวนระเบียบการทำงาน การแบ่ง และจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนในหน่วยงานอย่างละเอียดด้วย

6) เกิดการปฏิรูปงานบริหารราชการที่โปร่งใส และตรวจสอบได้ เมื่อมีการจัดสรรงบประมาณลงมา แต่ละหน่วยงานต้องวางแผน จัดทำ

งบประมาณ และประกาศแผนการใช้งบประมาณให้ประชาชนได้ทราบอย่างชัดเจนเปิดเผย เพื่อลดโอกาสการใช้งบประมาณอย่างสิ้นเปลือง นอกจากนี้ การจัดซื้อจัดจ้างยังต้องได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียดอีกด้วย

7) งานบริการมีความทันสมัยมากขึ้นเพื่อให้บริการอย่างรวดเร็ว และการบริหารงานของคณะกรรมการประชาชน Ward และ Commune อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ได้แก่ ระบบ e-portal ซึ่งได้รับการปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่อง

การปฏิรูประบบราชการใหม่ของเมืองล้งซอน ที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมากนี้ ยังได้ส่งผลดีต่อประชาชนผู้รับบริการในเมืองโดยแผนก One Stop Shop มีการประกาศขั้นตอน ระยะเวลา และค่าธรรมเนียม การบริการไว้อย่างชัดเจน มีการลดขั้นตอนระเบียบราชการที่ยุ่งยากออกไป ส่วนการรับเรื่องต่างๆ นั้นทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีการปรับปรุงระเบียบขั้นตอนแบบใหม่ที่ชัดเจน ง่าย และเปิดเผยการปฏิรูปงานบริการนี้ทำให้ประชาชนมีความตื่นตัวยินดีเป็นอย่างมาก เพราะการมี One Stop Shop สามารถเพิ่มคุณภาพการให้บริการ และตอบสนองความต้องการของประชาชน ส่งผลทำให้เกิดความประทับใจในการบริการของรัฐรวมถึงลดความขัดแย้งยุ่งยากของพนักงาน และยังเป็น การแสดงออกถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการบริการประชาชน และด้วยความชัดเจนและง่ายดายของระเบียบขั้นตอนแบบใหม่นี้การทำผิดกฎระเบียบ เช่น กรณีการดำเนินการก่อสร้างที่ไม่ได้รับอนุญาตก็ลดน้อย

ลงไป จึงส่งผลดีต่อระบบสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเวียดนามด้วย ^[26]

8.2 การปฏิรูประเบียบราชการในหน่วยงานตุลาการ

จากความสำเร็จของแผนการปฏิรูประเบียบราชการของเวียดนาม ระยะปีพ.ศ. 2544 – 2555 ที่เรียวย่อว่า โครงการ 30 นับเป็นครั้งแรกที่เวียดนามมีช่องทางเพื่อรับฟังและรวบรวมความคิดเห็นจากภาคเอกชนผ่านสภาที่ปรึกษาเพื่อการปฏิรูประเบียบราชการ ซึ่งสิ่งที่ประชาชนและผู้ประกอบการให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ การปฏิรูประเบียบราชการในหน่วยงานตุลาการ ซึ่งถือว่าได้ประสบความสำเร็จ โดยสามารถลดระเบียบราชการลงเหลือ 59 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 330 ข้อ และประหยัดงบประมาณ 2 ล้านล้านดอง ซึ่งเทคโนโลยีถือเป็นกุญแจสำคัญในการปฏิรูปของหน่วยงาน นอกจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแล้วทางตุลาการได้เน้นการปรับปรุงระเบียบด้านตุลาการให้สะดวกและกระทัดรัดมากขึ้น อาทิเช่น แบบฟอร์มการเสียภาษีได้มีการปรับปรุงตามแนวทางยกเลิกข้อกำหนดที่ไม่จำเป็นและเนื้อหาซ้ำซากโดยเฉพาะระเบียบเกี่ยวกับการคืนภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ^[26]

8.3 การปฏิรูประเบียบราชการในหน่วยงานประกันสังคม

สำหรับหน่วยงานประกันสังคมได้เน้นการกระจายอำนาจในการปรับปรุงระเบียบราชการ จนนำมาซึ่งประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น การประกันสังคมของนครโฮฟองได้กระจายอำนาจจากระดับนคร

สู่ระดับเขต ซึ่งได้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนและภาคเอกชน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง และค่าใช้จ่าย สำหรับหน่วยงานประกันสังคมนั้นก็สามารภแก้ปัญหาทางานล้นมือ การทำงานแบบใช้อำนาจเป็นใหญ่ และการบริหารแบบขุนนาง

การปรับปรุงหน่วยงานประกันสังคมนครโฮฟองด้วยการกระจายอำนาจเป็นการปรับปรุงระเบียบราชการแบบก้าวกระโดด โดยได้มีการร่างระเบียบการแก้ไขปัญหาของประชาชนและเอกชนขึ้นใหม่ จึงสามารถเปลี่ยนแปลงจิตสำนึก วิธีการทำงาน และยกระดับทักษะความสามารถ ตลอดจนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ข้าราชการ อีกประเด็นคือ การจัดกลไกการบริหารให้มีความกระตือรือร้น โดยการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ไปยังเขตเพื่อทำหน้าที่แก้ไขทุกปัญหาของชาวบ้าน

จากผลสำเร็จของหน่วยงานศุลกากรและหน่วยงานประกันสังคม ได้พิสูจน์ให้เห็นความถูกต้องของการปฏิรูประเบียบราชการในเวียดนาม โดยจนถึงปัจจุบันสามารถปรับปรุงระเบียบราชการให้สะดวก หรือให้มีรูปแบบเดียวเหมือนกันทั่วประเทศประมาณ 258 ข้อ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่สร้างความเดือดร้อนหลายข้อ ถูกยกเลิก ทั้งนี้แต่ละปีช่วยประหยัดเงินให้กับประชาชน และผู้ประกอบการประมาณ 5 ล้าน 7 แสนล้านดอง และนับเป็นครั้งแรกที่เวียดนามมีศูนย์ข้อมูลแห่งชาติเกี่ยวกับระเบียบราชการ

ทั้งยังสามารถตรวจและปรับปรุงระเบียบราชการ โดยลดระเบียบราชการ และประกาศอย่างเป็นทางการอย่างน้อยร้อยละ 30 และลดค่าธรรมเนียมในการดำเนินการตามระเบียบราชการประมาณร้อยละ 30 ด้วย นับเป็นความสำเร็จที่สำคัญ โดยเฉพาะกระทรวงและท้องถิ่นหลายแห่งได้บรรลุเป้าหมายที่ได้รับมอบหมายจากนายฯ ^[26]

8.4 พรรคการเมืองเดียวที่อยู่คู่ประเทศ

การจัดองค์กรพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม

แม้ในทางทฤษฎีพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามจะทำงานเคียงคู่ไปกับแนวร่วมปิตุภูมิแห่งชาติ (Vietnam Fatherland Front) แต่ในความเป็นจริง พรรคมีกลไกในการรวบอำนาจมาไว้ที่พรรคแต่เพียงผู้เดียว

โครงสร้างและการทำงานขององค์กรพรรคคอมมิวนิสต์

- ที่ประชุมสมัชชาตัวแทนแห่งชาติ (National Congress) ทำหน้าที่ตัดสินทิศทางของพรรคและรัฐบาล

- คณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ (Central Committee) เป็นผู้แต่งตั้งประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรี โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งชาติ (National Assembly)

- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ (General Secretary) เป็นผู้นำสูงสุดของพรรค ดูแลนโยบายภายใน นโยบายความมั่นคง และนโยบายระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นผู้นำสูงสุดของกองทัพ

- คณะกรรมการการเมือง (Politburo) มีอำนาจสูงสุดในการบริหารประเทศและเป็นผู้ควบคุมนโยบายที่คณะรัฐมนตรีนำไปปฏิบัติ

- สำนักงานเลขานุการ (Secretariat) รับผิดชอบการแก้ปัญหาต่างๆ ขององค์กร และเป็นผู้นำนโยบายของคณะกรรมการกลางทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการต่างประเทศมาปฏิบัติ เป็นผู้ตรวจตราหน่วยงานต่างๆ ของคณะกรรมการกลางอีกต่อหนึ่ง

- คณะกรรมการกลางกองทัพ (Central Military Commission) ทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านการทหาร และการป้องกันประเทศ เป็นผู้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทหารทุกเรื่อง ^[18]

บรรณานุกรม

- [1] กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. 2556.
สรุปข้อมูลกฎหมายแรงงาน-ประเทศเวียดนาม.
ค้นวันที่ 24 กรกฎาคม 2555
จาก <http://www.ditp.go.th/main.php?filename=intro>
- [2] กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. 2554.
คู่มือ การค้าและการลงทุน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม, หน้า 1-120.
- [3] กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2555.
AEC กับนโยบายการลงทุนในประเทศไทย.
ค้นวันที่ 14 มีนาคม 2557
จาก <http://www.thai-aec.com/67>
- [4] กองเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2 กรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กระทรวงการต่างประเทศ. ม.ป.ป.
ข้อมูลเศรษฐกิจรายประเทศ: สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
Socialist Republic of Vietnam.
ค้นวันที่ 24 มีนาคม 2557
จาก <http://test.mfa.go.th/business/2386.php?id=273>

- [5] คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2555.
บทบาทของประเทศเวียดนามกับอาเซียน.
เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2557
จาก <http://www.gotoknow.org/posts/501040>
- [6] คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศูนย์รังสิต. ม.ป.ป.ประวัติศาสตร์เวียดนาม (ย่อ).
เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2557
จาก http://museum.socanth.tu.ac.th/images/page5Online%20Exhibition/vietnam/vietnam_a5.html
- [7] จารุวรรณ เจตเกษกิจ. เวียดนาม กับ AEC
โอกาสทางธุรกิจที่ผู้ประกอบการไทยควรรู้. อุตสาหกรรมสาร,
หน้า 24-28.
- [8] ท่องเที่ยวประเทศเวียดนาม. ม.ป.ป. ประวัติศาสตร์เวียดนาม.
เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2557
จาก <http://vietnam.moohin.in.th/?p=24>
- [9] โพสต์ทูเดย์. 2556. เวียดนามใช้กฎหมายคุ้มครองสื่อออนไลน์.
เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2557
จาก http://m.posttoday.com/article.php?id=244193&channel_id=11000

- [10] ประเทศเวียดนาม. หนังสือหนึ่งในประชาคม
ชุดประเทศเวียดนาม: สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
(Socialist Republic of Vietnam).
หน้า 7-16.
- [11] ัญญาทิพย์ ศรีพนา. 2556. การส่งออกแรงงานเวียดนาม.
วารสารการเมืองการปกครอง. 3
(ฉบับที่ 2 มีนาคม – สิงหาคม 2556: การจัดการชุมชนเพื่อการ
พัฒนาที่ยั่งยืน (II): 178 - 180
- [12] วริษฐา สงวนเสริมศรี. 2555. ม.ป.ป. เอกสารสถาบัน
ตำราราชานุกาพ คำนวันที่ 28 มีนาคม 2557
จาก <http://www.stabundamrong.go.th/web/home.html>
- [13] วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม. 2556. กระทรวงสาธารณสุข
ของเวียดนามลงทุน 4.7 ล้านเหรียญสหรัฐในเวชะเบียบ
อิเล็กทรอนิกส์. คำนวันที่ 28 มีนาคม 2557 2555
จาก <http://board.siamtechu.net/forum.php?mod=viewthread&tid=3701>
- [14] ศูนย์ข้อมูลอาเซียนของกรุงเทพมหานคร. 2557.
การข้ามถนนในประเทศเวียดนาม.
คำนวันที่ 29 มีนาคม 2557
จาก <http://asean.bangkok.go.th/index.php/2014-06-22-13-10-48/69-2014-06-22-13-08-48>

- [15] สถานกงสุลใหญ่ ณ นครโฮจิมินห์. 2555.
ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศเวียดนาม: กฎหมายแรงงานในเวียดนาม.
ค้นวันที่ 17 เมษายน 2557
จาก [http://www.thaiembassy.org/hochiminh/th/
thai-people/2264/29148](http://www.thaiembassy.org/hochiminh/th/thai-people/2264/29148)
- [16] สันติยา เอกอัคร คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2550.
กลยุทธ์ด้านการศึกษา เพื่อเร่งรัดพัฒนาแรงงานฝีมือ
กรณีศึกษาเวียดนาม.
ค้นวันที่ 17 เมษายน 2557 จาก [http://news.sanook.com/
scoop/0/scoop_133390.php](http://news.sanook.com/scoop/0/scoop_133390.php)
- [17] สุกัญญา มกราวุธ และ สุธาสิณี ไชยโชติวัฒน์. 2556.
100 เรื่องน่ารู้ในเวียดนาม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- [18] สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน). 2556.
ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชา
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระหว่างปี 2557-2560.
ค้นวันที่ 19 เมษายน 2557
จาก <http://www.neda.or.th/index.aspx>

- [19] สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน). ม.ป.ป.
สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic
of Vietnam).
ค้นวันที่ 19 เมษายน 2557
จาก <http://www.neda.or.th/index.aspx>
- [20] สำนักอาเซียน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2555.
Country Profile สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.
หน้า 29.
- [21] สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.).
2553. ตลาดด้านการท่องเที่ยวในเวียดนาม.
ค้นวันที่ 19 เมษายน 2557
จาก [http://122.155.9.68/talad/index.php/vietnam/
sector/tourism-related](http://122.155.9.68/talad/index.php/vietnam/sector/tourism-related)
- [22] Arup Barman. 2011. Vietnam
HRD Collaboration-The strategic moves. India
- [23] ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2556. ไปเวียดนาม..
เที่ยวอย่างไร ระวังเจอดีมีโทษปรับหลายล้าน.
ค้นวันที่ 30 เมษายน 2557
จาก [http://www.manager.co.th/indochina/
viewnews.aspx?NewsID=9560000069065](http://www.manager.co.th/indochina/viewnews.aspx?NewsID=9560000069065)

- [24] Bruynooghe, F. et al. 2009.
Implementation of Civil Service Legislation in
Vietnam: Strengthening Elements of a Position-Based
System
- [25] Central Intelligence Agency. 2014.
The World Factbook. Retrieved May 12, 2014
from [https://www.cia.gov/library/publications/
the-world-factbook/rankorder/2119rank.html](https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2119rank.html)
- [26] DELGOSEA.eu. “Institutional Innovation”,
Yala Municipality, Thailand: ม.ป.ป. การปฏิรูประบบการ
บริหารกิจการสาธารณะ - เมืองล้งซอน ประเทศเวียดนาม.
ค้นวันที่ 30 เมษายน 2557
จาก [http://www.delgosea.eu/cms/Downloads/
Documents-In-Your-Language/Documents-in-Tha](http://www.delgosea.eu/cms/Downloads/Documents-In-Your-Language/Documents-in-Tha)
- [27] Government Inspectorate. 2006.
Functions and tasks. Retrieved April 25, 2014
from [http://www.thanhtra.gov.vn/en/Pages/
Functions-and-tacks.aspx?CQID=0&LVID=26](http://www.thanhtra.gov.vn/en/Pages/Functions-and-tacks.aspx?CQID=0&LVID=26)
- [28] International Cooperation Study Center,
Thammasat University. ม.ป.ป.
ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.
ค้นวันที่ 28 เมษายน 2557
จาก [http://www.apecthai.org/apec/th/
profile1.php?continentid=2&country=v9](http://www.apecthai.org/apec/th/profile1.php?continentid=2&country=v9)

- [29] mcot.net. 2555.
เวียดนามออกกฎหมายคุมเข้มห้ามโฆษณาบุหรี่.
ค้นวันที่ 28 เมษายน 2557
จาก [http://www.mcot.net/site/
content?id=4ff6755a0b01dabf3c047752#.
U9H1s7Hy9KQ](http://www.mcot.net/site/content?id=4ff6755a0b01dabf3c047752#.U9H1s7Hy9KQ)
- [30] Ministry of Agriculture and Rural Development. 2008.
Authorities and Organization Structure of MARD.
Retrieved April 19, 2014
from [http://www.mard.gov.vn/en/Pages/history.aspx
?TabId>AboutMARD](http://www.mard.gov.vn/en/Pages/history.aspx?TabId>AboutMARD)
- [31] Ministry of Finance. 2009. TASKS AND POWERS.
Retrieved April 19, 2014
from [http://www.mof.gov.vn/portal/page/portal/
mof_en/Introduction/tp](http://www.mof.gov.vn/portal/page/portal/mof_en/Introduction/tp)
- [32] Ministry of Information and Communications.
Main Functions. Retrieved April 25, 2014
from [http://english.mic.gov.vn/intro/Trang/
MainFunctions.aspx](http://english.mic.gov.vn/intro/Trang/MainFunctions.aspx)

- [33] Ministry of Justice. 2013. TASKS AND POWERS. Retrieved April 25, 2014 from <http://www.moj.gov.vn/en/Pages/Tasks%20and%20powers.aspx>
- [34] Ministry of Labour, War Invalids and Social Affairs. 2013. Duties and responsibilities. Retrieved April 25, 2014 from <http://www.molisa.gov.vn/en/Pages/Detail-news.aspx?IDNews=1477>
- [35] Ministry of National Defence. 2006. The Ministry of Defence of the Socialist Republic of Vietnam. Retrieved April 25, 2014 from <http://www.mod.gov.vn>
- [36] Ministry of Natural Resources and Environment. 2004. Task Function. Retrieved April 25, 2014 from <http://www.monre.gov.vn>
- [37] Ministry of Public Security. 2011. introduction of Ministry. Retrieved April 25, 2014 from http://www.mps.gov.vn/web/guest/english_detail/vcmsviewcontent/bZCI/2401/0/11801

- [38] Ministry of Planning and Investment. 2004. Ministerial Functions and Responsibilities. Retrieved April 25, 2014 from http://www.mpi.gov.vn/portal/page/portal/mpi_en/3094/Ministerial%20Functions%20and%20%20Responsibilities
- [39] Ministry of Science and Technology, War Invalids and Social Affairs. 2013. Functions and tasks. Retrieved April 25, 2014 from http://www.most.gov.vn/Desktop.aspx0/Introduction/Functions-and-tasks/Functions_and_tasks/
- [40] Poon Y., Hùng N. & Trong D. 2009. The reform of the civil service system as Vietnam moves into the middle-income country category. In Public Administration Reform and Anti-Corruption: A series of Policy Discussion Papers. United Nations Development Programme (UNDP)
- [41] Thanachart Numnonda. 2556. แผนยุทธศาสตร์ไอซีทีของประเทศในกลุ่มอาเซียน. ค้นวันที่ 28 มีนาคม 2557 จาก <http://thanachart.org>

- [42] The Office of the Board of Investment. 2553.
เวียดนาม ประเทศและประชาชน: โครงสร้างการปกครอง
เวียดนาม. ค้นวันที่ 13 มีนาคม 2557
จาก http://www.boi.go.th/thai/clmv/Back_up/2010_vietnam/2010_vietnam_1_2.html
- [43] The State Bank of Vietnam. 2013.
Major Responsibility. Retrieved April 25, 2014
from http://www.sbv.gov.vn/portal/faces/en/enm/enpages_home/about/majorResponsibility?_adf.ctrl-state=3y39kq5js_4&_afLoop=777908737792600
- [44] Vietnamhappy.com. 2555.
ระเบียบเข้าเมือง. ค้นวันที่ 30 เมษายน 2557
จาก <http://www.vietnamhappy.com/regulations/>
- [45] Vietnam Ministry of Education and Training. 2009.
The development and state of the art of Adult Learning and education. Ministry of Education and Training: 8-10.
- [46] vovworld.vn. 2555.
การปฏิรูประเบียบราชการเพื่อการพัฒนา.
ค้นวันที่ 24 เมษายน 2557
จาก <http://vovworld.vn/th-TH.vov>

47/111 ถนนสีวาสนา อ.เมือง นนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2547 1000 โทรสาร 0 2547 1108
www.ocsc.go.th/ocsc/th/